Základní škola, Ostrava – Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace

ŠVP „Společně to zvládneme III“

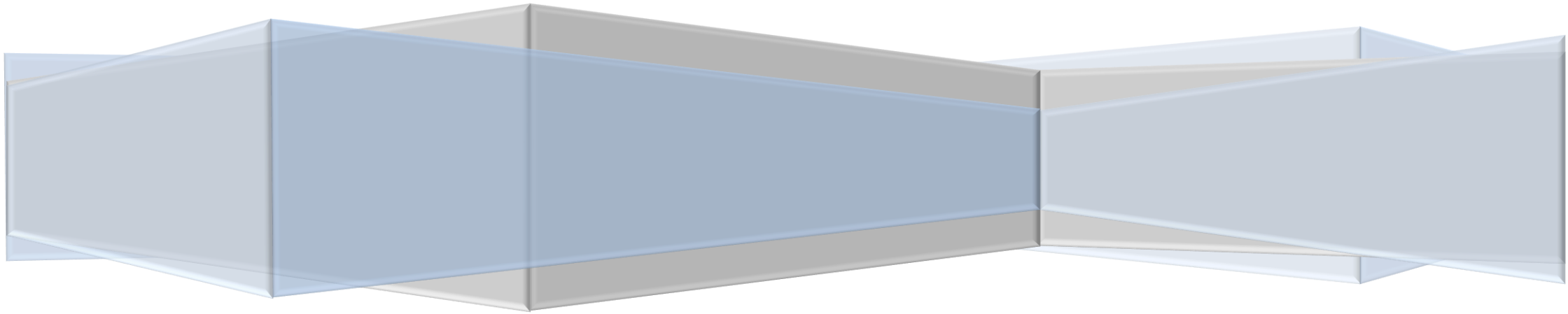

OBSAH

1	**Identifikační údaje** ……..	3
2	**Charakteristika školy** ……..	4
2.1	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.2	Charakteristika žáků ……..	5
2.3	Dlouhodobé projekty ……..	6
2.4	Spolupráce s rodiči ……..	7
2.5	Školní družina ……..	7
2.6.	Zájmové kroužky ……..	7
2.7	Nepovinné předměty ……....	7
3	**Charakteristika ŠVP** ……....	8
3.1	Obecné vzdělávací cíle ……....	9
3.2	Vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami ……	11
3.3	Průřezová témata ……....	12
4.	**Učební plán** ……....	13
5.	**Učební osnovy** ……....	14
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace ……..……	14
5.1.1	Český jazyk a literatura ……....	14
5.1.2	Anglický jazyk ……....	55
5.2	Matematika a její aplikace ……....	67
5.2.1	Matematika ……....	68
5.3	Informační a komunikační technologie……..	101
5.3.1	Informatika ……..	102
5.4	Člověk a jeho svět ……..	119
5.4.1	Prvouka ……..	120
5.4.2	Vlastivěda ……..	140
5.4.3	Přírodověda ……..	145
5.5.	Člověk a společnost ……	159
5.5.1	Dějepis ……	160
5.5.2	Občanská výchova ……	168
5.6.	Člověk a příroda ……	174
5.6.1	Fyzika ……	175
5.6.2	Chemie ……	189
5.6.3	Přírodopis ……	194
5.6.4	Zeměpis ……	205
5.7	Umění a kultura ……	220
5.7.1	Estetická výchova ……	220
5.8.	Člověk a zdraví ……	246
5.8.1	Výchova ke zdraví ……	246
5.8.2	Tělesná výchova ……	252
5.8.3	Zdravotní tělesná výchova……	276
5.9	Člověk a svět práce ……	278
5.9.1	Pracovní výchova ……	279
5.10	Doplňující vzdělávací obor ……...	315
5.10.1	Etická výchova ……	315
6.	**Předmět speciálně pedagogické péče** …	336
6.1	Komunikativní dovednosti…… ……...	337
7.	**Hodnocení výsledků vzdělávání** ……	338
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků ……..	338
7.2	Kritéria hodnocení ……	339

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu	„Společně to zvládneme III“
Motivační název:	Společně to zvládneme
Předkladatel:	Základní škola, Ostrava – Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace
Název školy:	Základní škola, Ostrava – Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace
Adresa školy:	ZŠ Karasova 300/6, 709 00, Ostrava – Mariánské Hory
Telefon:	+ 420 596 622 460
Email:	sekretariat@zskarasova.cz
IČO:	646 28 205
IZO ZŠ:	102 520 640
IZO ŠD:	110 000 196
REDIZO:	600 171 612
Ředitel školy:	Mgr. Petra Zelenková
Mobil:	+ 420 602 503 079
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Pavla Lajczyková
Mobil:	+ 420 602 503 079
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava
Adresa zřizovatele:	Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava
IČO:	70890692
Kontakty:	www.msk.cz
Číslo jednací:	ZŠKar/2282/2024
Datum:	02.09.2024

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Historie školy

Škola se nachází v budově z roku 1901. Budova celá léta sloužila jako výchovně vzdělávací instituce. Je potřebné zmínit, že k dispozici pro výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly její prostory dány v roce 1973, i když tehdejší tzv. speciální školství existovalo v Mariánských Horách již od 50. let. Významným obdobím pak byl počátek 90. let, kdy při škole začala existovat třída pro předškolní vzdělávání a třída školy základní, ve které se žáci vzdělávali dle programu Obecná škola.

Popis školy

Základní škola Ostrava – Mariánské Hory, ul. Karasova zajišťuje výchovu a vzdělávání od přípravného ročníku pro děti s odloženou školní docházkou, pak třídy malotřídní školy 1. - 5. ročníku a třídy 6. - 9. ročníku pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Do těchto tříd jsou individuálně integrováni i žáci základní speciální školy. Škola má uvedenou kapacitu 212 žáků. Budova se nachází ve starší městské zástavbě, v poměrně klidné oblasti se snadnou dostupností MHD. Škola je spádovou školou pro žáky obvodu Mariánské Hory a Hulváky, ale dochází zde i žáci z jiných ostravských obvodů. V blízkosti školy se nachází budova ÚMOb, Obchodní akademie, VOŠ sociálně právní a Dětská múzická škola.

Vybavení školy

- **Materiální**

Při výuce různých předmětů je využíván výukový SW ve dvou počítačových učebnách a na třech interaktivních tabulích. Žákům je určena školní knihovna s nejrůznější dětskou literaturou, včetně encyklopedií. Pro další studium pedagogů slouží dobře vybavená učitelská knihovna. Vše je průběžně doplňováno novými tituly dle finančních možností. Nedostatek prostoru je příčinou toho, že učební pomůcky jsou uloženy pouze v jednom kabinetu.

- **Prostorové**

Jak již bylo uvedeno výše, budova školy je z roku 1901 a tomu odpovídají i prostorové podmínky. Součástí školy jsou třídy, žákovské šatny a dílny (ty byly zhotoveny z části šaten), školní družina, cvičná kuchyň, dvě počítačové učebny, sborovna, učebna logopedie, kabinet výchovného poradce, kancelář ekonomky školy, ředitelna, pracovna zástupce ředitele a tělocvična, jejíž součástí je i šatna a sociální zařízení. Tělocvična slouží potřebám školy i veřejnosti. Za příznivého počasí mohou žáci využívat školní dvůr s betonovým stolem pro stolní tenis a zahradu s improvizovaným školním hřištěm. Vzhledem k tomu, že součástí školy není jídelna, je zaměstnancům umožněno stravování v nedalekých restauračních zařízeních. Škola má možnost zajistit stravování žáků i pedagogů na blízké škole. Budova školy není bezbariérová, nejsou zde proto integrováni žáci s tělesným postižením.

- **Technické**

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Pro výuku žáků jsou určeny i PC získané v rámci projektů, které jsou instalovány v samostatných počítačových učebnách s připojením k internetu. Pro rozmnožování materiálů slouží kopírovací stroje, které jsou k dispozici v ředitelně školy, ve sborovně, v kanceláři ekonomky a administrativní pracovnice školy. Ve vyučovacím procesu jsou využívány interaktivní tabule ve třech třídách. Žákům je k dispozici i keramická pec.

- **Hygienické**

Pro děti umístěné ve školní družině se připravuje čaj v rámci dodržování pitného režimu. Někteří žáci školy jsou zapojeni do akce „školní mléko“. Přihlášeným dětem je pak mléko dodáváno dle zájmu. Pro odpočinek, zvláště mladším žákům, slouží relaxační koutky, školní družina, školní zahrada a dvůr. Sociální zařízení pro žáky i pedagogy bylo v minulém školní roce přebudováno, vyhovuje tak aktuálním hygienickým předpisům. Nájemci z řad veřejnosti využívají sociální zařízení umístěné v blízkosti tělocvičny.

2.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, výchovná poradkyně, učitelé, školní psycholog, vychovatelka školní družiny, asistenti pedagoga a sociální pedagožka financována z projektu. Věkové zastoupení sboru je rovnoměrné, výraznější zastoupení mají ženy. Pedagogové mají vysokoškolské vzdělání, převážná část zaměstnanců se zaměřením na speciální pedagogiku. Pro výchovu a vzdělávání je velmi důležitá i metodická činnost, proto je ustavena funkce metodika školní prevence, metodika ICT, metodika dopravní výchovy a metodika environmentální výchovy. Pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci DVPP v oblasti využívání moderních metod v didaktice předmětů, v kurzech se zaměřením na práci se žáky se specifickými potřebami – vývojové poruchy učení, vývojové poruchy chování, poruchy autistického spektra, logopedická péče, v rámci prevence sociálně patologických jevů, kurzy věnované výtvarným a pracovním činnostem a v neposlední řadě

i v oblasti multikulturního a environmentálního vzdělávání. Na škole působí vyškolení mentoři, lektoři programu Začít spolu (Step by Step ČR) a FIE Standard I a Basic I, MIU a dvě učitelky absolvovaly kurz etické výchovy.

2.2 Charakteristika žáků

Naprostou většinu žáků lze charakterizovat jako žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění. Pojem vymezuje skupinu žáků, kteří potenciálně či skutečně selhávají ve vzdělávání, nejsou zdravotně postižení, dlouhodobě nemocní, případně jim není jasně diagnostikována některá ze specifických poruch učení či chování. Sociální znevýhodnění je tak kategorií označující širokou škálu příčin školní neúspěšnosti žáků z nezdravotních důvodů, které mají příčinu mimo školu v přirozeném sociálním zázemí dítěte nebo pramení z jiných životních okolností v životě dětí mimo půdu školy. Tyto skutečnosti dítě nemůže ovlivnit a stávají se pro ně přítěží v prostředí školy. Pro oblast vzdělávání je nutné vycházet z potřeb dětí a rozpoznání překážek, které jim vzdělávání znesnadňují.

2.3 Dlouhodobé projekty

V současné době je program „Začít spolu“, respektive „Step by Step ČR“ uskutečňován hlavně v přípravné třídě, v dalších ročnících jsou uplatňovány některé jeho prvky. Škola se pravidelně zapojuje do akcí pořádaných organizací OZO, OVAK atd. Tyto akce a projekty jsou zaměřeny na ochranu přírody v rámci environmentální výchovy. Důležitou součástí bývají každoroční projektové dny Dne Země, MDD a Dne Romů.

K pravidelným pohybovým aktivitám patří Podzimní sportovní hry, SHM a soutěže ve vybíjené, florbalu, fotbalu, stolním tenise. Nezapomínáme ani na rozvíjení praktických zkušeností a dovedností v oblasti dopravní výchovy. Spolupracujeme s organizací, která pravidelně pořádá závody koloběžkových a cyklistických dovedností.

Pedagogové pracují se svými žáky na třídních projektech, které se zpravidla týkají města, ve kterém žijeme, ochrany životního prostředí, přírodních témat, vesmíru, zvyšování zájmu o četbu (návštěvy knihoven). Projektem se širší působností se dá nazvat každoroční velikonoční Výstavka prací žáků, na které se prezentují nejen výrobky a práce s velikonoční tématikou, ale i to, co bylo zhotoveno v rámci pracovní a výtvarné výchovy na naší škole. Těší nás, že pravidelnými přispěvateli výrobků jsou i další školy s podobným zaměřením.

Po výtvarné stránce je třeba zmínit i projekt na výzdobu školy, který se uskutečňuje formou každoměsíční výtvarné soutěže, nejlepší práce reprezentují školu v městských a krajských kolech. K posilování zájmu o hudbu je určena každoroční prosincová akce Zlatý zvonek a Zpívání na schodech. Ke zvyšování zájmu o literaturu a upevňování dovednosti přednést to, co jsem se naučil, je určeno Posezení s básničkou. K oblíbeným akcím patří prosincová mikulášská nadílka.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím deníčků a žákovských knížek, na třídních konzultacích a mnozí přímo osobně. Rodiče mají možnost účastnit se akcí školy. K rozvoji spolupráce napomáhá i Školská rada, která byla zřízena 1.9.2005. Má šest členů, dva z řad rodičovské veřejnosti, dva členy z řad pedagogů a dva členy z jiné instituce. Zasedá nejméně dvakrát ročně a v případě potřeby, která vyplyne z aktuální situace.

Vzhledem ke složení žáků je potřebná spolupráce s PPP v Ostravě-Zábřehu, SPC pro řečové vady v Ostravě – Zábřehu, SPC pro sluchové vady v Ostravě – Porubě, SPC pro mentální postižení ve Slezské Ostravě; s organizací Bílý nosorožec, o.p.s. spolupracujeme v rámci prevence sociálně patologických jevů. Vychovatelka školní družiny může navštěvovat s dětmi Středisko volného času Korunka. Pravidelná je i spolupráce s Policií ČR a Městskou policií, obě tyto instituce organizují pro naše děti a žáky besedy v oblasti prevence. Dlouhodobější je i spolupráce s Městskou knihovnou, která organizuje pro naše čtenáře velmi pěkné besedy o knihách a jejích autorech. Spolupracujeme se sdružením Bílý nosorožec, které poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně právní ochranu dětí a mládeže v rozsahu daném pověřením. Provozuje Komunitní centrum Bedřiška a realizuje programy primární a sekundární prevence a předškolní výchovy dětí v rámci obvodu Mariánské Hory a Hulváky. Hlavní činností naší organizace je poskytování vybraných sociálních služeb, výchova, vzdělávání, volný čas. Škola rovněž spolupracuje se základními školami v části obce, kam přechází žáci základní školy po pátém ročníku.

2.5 Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je správnému využití volného času formou her, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

2.6 Zájmové kroužky

Žákům školy se každoročně nabízí několik zájmových kroužků, jejichž cílem je jednak naplnění volného času po vyučování, ale rovněž rozvoj jejich dovedností. Stabilně k nejoblíbenějším patří kroužky se sportovní náplní, hudební, doučovací a počítačové.

2.7 Nepovinné předměty

Škola nabízí i možnost navštěvovat nepovinné předměty, jejichž cílem je např. rozvoj řečových schopností, náprava logopedických vad, prohlubování učiva, rozvoj kompetencí v oblasti mediální výchovy a ICT.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Škola je zaměřena na:

- poskytování výchovy a vzdělání pro děti a žáky od 5let až do skončení povinné školní docházky
- poskytování výchovy a vzdělání pro žáky s mentálním postižením
- nápravu vad řeči
- reedukaci vývojových poruch učení a chování
- reedukaci sluchových vad
- výuku cizího jazyka od 3. ročníku
- rozvoj komunikačních schopností – práce s výpočetní a komunikační technikou

Škola chce:

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- zavádět do výuky takové metody, které napomohou vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a toleranci
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat výuku na počítačích ve všech předmětech
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu – formou sportovních aktivit a zdůrazňováním zásad zdravé výživy
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- stejnou péči věnovat všem žákům
- nadále klást velký význam pracovní výchově-předprofesní přípravu
- nadále se budeme zúčastňovat soutěží pořádaných pro žáky našeho typu zařízení
- chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky

Školní vzdělávací program "Společně to zvládneme III" je zpracován uceleně tak, aby byla zaručena návaznost pro snadný přechod žáků z jednotlivých vzdělávacích stupňů. ŠVP "Společně to zvládneme III" je vypracován pro základní školu. Prvky dramatické výchovy jsou integrovány do odpovídajících předmětů dle probíraného tématu v rámci základní školy.
Školní výstupy stanoveny v rámci učebních osnov pro žáky s lehkým mentálním postižením jsou označeny ve všech vyučovacích předmětech jako minimální výstup toho, čeho by žák měl dosáhnout.

3.1. Obecné vzdělávací cíle

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:
   - Žáky vedeme k samostatnému myšlení a objevování poznatků. Každý činnostní postup by měl mít daný didaktický cíl a měl by přivádět žáky k samostatnému myšlení, ke schopnosti o věcech a jevech uvažovat a vytvářet si hodnotící soudy.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:
   - Žáky pozitivně motivujeme. Pokaždé, když žáky seznamujeme s novým činnostním postupem, nejprve je motivujeme a orientujeme v úkolu.
   - Žáky podněcujeme tím, že jim ukazujeme, proč se určité věci učí a k čemu jim bude nově osvojený poznatek nebo dovednost v životě sloužit.
3. Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci:
   - Vedeme žáky k hovoru a vzájemné komunikaci.
   - Při činnostních postupech průběžně umožňujeme všem žákům hovořit o tom, co pozorují, co činí, co si myslí. To má velký význam pro rozvoj myšlení a komunikace. Zároveň tak žáci ukazují, jak učivo chápou.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:
   - Žáky vedeme k dodržování pravidel pro soužití ve škole – jsou dána práva, povinnosti, sankce.
   - Vytváříme pozitivní atmosféru, podporujeme spolupráci při vytváření různých projektů.
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti:
   - K žákům přistupujeme jako k plnohodnotným lidským bytostem. Základním předpokladem výchovy a vzdělávání je dostatek trpělivosti a zájmu učitele o žáky. Obecným úkolem učitele je zařazovat nejvhodnější metody a postupy, pomáhat žákům řešit problémy, dodávat jim sebedůvěru, odvahu a chuť napravovat případné neúspěchy.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě:

- Výuku přibližujeme skutečnému životu, dbáme na zapojení všech smyslů.
- Do výuky žáky vtahujeme prostřednictvím aktivního zapojení co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu.
- Poukazujeme na pozitivní příklady z blízkého okolí a jejich význam pro život lidí. Vedeme žáky k pochopení odpovědnosti za jejich činy.

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví:
   - Žáky nepřetěžujeme a využíváme diferenciace. Každý žák by měl dostat prostor k pochopení a zvládnutí učiva.
   - Žákům umožňujeme učit se postupně, podle jejich individuálního tempa. Učivo, metody a postupy volíme tak, aby byly přiměřené stupni vývoje žáků.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi:
   - Vedeme žáky k otevřenosti vůči spolužákům, solidaritě s druhými.
   - Rozvíjíme kritické postoje k negativním projevům ve škole.
   - Usilujeme o multikulturní cítění u žáků a porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci:
   - Postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků - – zařazujeme exkurze, výlety apod.
   - Dbáme na posloupnost a provázanost učiva, učivo sestavujeme tak, aby nové poznatky vyplývaly z poznatků předcházejících.
   - K probírání nové látky přistupujeme, teprve když je dobře procvičena látka, na kterou novým učivem navazujeme.

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke zdokonalování čtenářských dovedností a k porozumění čtenému
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Kompetence k řešení problémů

- žáci se snaží navrhovat řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují postup a správnost postupu
- žáci si vzájemně radí a pomáhají, zejména při práci ve skupinkách a v rámci oddělení
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vhodným výběrem hodnotící škály umožní zažít úspěch i slabým žákům.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k jasnému a zřetelnému projevu, učí žáky rozumět pojmům a pracovat s nimi

- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- žáci se učí naslouchat druhým, vnímat a respektovat názory ostatních.

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro odpovídající komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- učitel vytváří vstřícné prostředí a zdravé klima třídy pro konstruktivní spolupráci žáků.

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci se učí zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích, zejména hrou sociálních rolí
- pro žáky se specifickými potřebami jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jaké mají žáci možnosti splnit zadávané úkoly
- učitel kontroluje zadané úkoly, žáky seznámí s chybami a společně se snaží eliminovat příčinu chyb.

Kompetence digitální

Učitel vede výuku tak, že žák:

- běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.2 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření *(§ 16 odst. 1 školského zákona*). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů *(§ 16 odst. 3 školského zákona*). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ *(§ 16 odst. 2 školského zákona*). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Ve škole jsou žáci se specifickými poruchami učení, sluchovou vadou a narušenou komunikační schopností jsou vzděláváni ve třídách základní školy, dle poradenských zařízení jsou vyučováni dle IVP. V době vyučování se jim věnuje asistent pedagoga na základě doporučení ŠPZ a žádosti rodičů. Na základě tohoto doporučení je žákům věnována také péče v předmětech speciálně pedagogické péče pod vedením zkušených pedagogů. Žáci, kterým byla diagnostikována lehká mentální retardace, se nadále mohou vzdělávat v běžných třídách dle doporučení školského poradenského zařízení, případně se mohou vzdělávat ve třídách samostatně zřízených pro žáky s postižením *(§ 16 odst. 9 školského zákona)*. Žáci prvního i druhého stupně jsou vzděláváni dle tohoto ŠVP „Společně to zvládneme III“ dle individuálních schopností, předpokladem pro postup do následujícího ročníku je zvládnutí minimálních výstupů.

Žáci, kterým byla diagnostikována středně těžká mentální retardace, jsou integrováni ve třídách se skupinovou integrací žáků s LMP a vyučují se dle ŠVP „Společně to zvládneme“ pro ZŠS, popřípadě dle individuálního plánu (na základě doporučení ŠPZ a žádosti rodičů).

Všechny požadavky a nároky jsou kladeny s ohledem na míru jejich postižení. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k dané poruše či postižení a hodnotíme je s tolerancí.

3.3 Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana.
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

- jsou realizována především formou integrace do vyučovacích předmětů.

4. UČEBNÍ PLÁN

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	ŠVP	RVP	6.	7.	8.	9.	ŠVP	RVP
Český jazyk	7	7	7	6+1	6+1	**35**	**33**	4+1+1*	4+1+1*	4+1+2*	3+2+2*	**26**	**15**
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	**9**	**9**	3	3	3	3	**12**	**12**
2. cizí jazyk	0	0	0	0	0	**0**	**0**	0*	0*	0*	0*	**0**	**6**
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	**25**	**20**	3+1	4	4	4	**16**	**15**
Informatika	0	0	1	1	1	**3**	**2**	1	1	1	1	**4**	**4**
Prvouka	2	3	2	0	0	**11**	**11**	0	0	0	0	**0**	**0**
Vlastivěda	0	0	0	1	1	-	-	0	0	0	0	-	-
Přírodověda	0	0	0	1	1	-	-	0	0	0	0	-	-
Dějepis	0	0	0	0	0	**0**	**0**	1	2	2	1+1	**7**	**10**
Občanská výchova	0	0	0	0	0	**0**	**0**	1	1	1	1	**4**	-
Fyzika	0	0	0	0	0	**0**	**0**	1	1	1	1	**4**	**20**
Chemie	0	0	0	0	0	**0**	**0**	0	0	0	1	**1**	-
Přírodopis	0	0	0	0	0	**0**	**0**	2	2	2	2	**8**	-
Zeměpis	0	0	0	0	0	**0**	**0**	2	2	2	2	**8**	-
Estetická výchova	2+1	2+1	2+1	3	3	**15**	**12**	2	3	2+1	2	**10**	**9**
Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	**0**	**0**	1	0	1	0	**2**	**10**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	**10**	2	2	2	2	**8**	-
Pracovní výchova	1	1	1	1	1	**5**	**5**	1+1	1+1	1+1	0+2	**8**	**3**
Etická výchova	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	**5**	**0**	0+1	0+1	0+1	0+1	**4**	**0**
Disponibilní hodiny	1 M, 1 EsV. 1 EtV	1 M, 1 EsV. 1 EtV,	1 M, 1Inf 1 EsV. 1 EtV,	1 ČJ 1 M, 1 EtV,	1 ČJ 1 M, 1 EtV,	-	**16**	1 ČJ, 1 M 1 PV, 1EtV	1ČJ, 1 EsV 1 PV, 1EtV	1 ČJ, EsV 1 PV, 1EtV	2 ČJ, 2 PV, 1EtV 1D		**18**
CELKEM	21	22	25	25	25	**118**	**118**	29	30	32	31	**122**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu:

*Disponibilní hodiny jsou určeny především k procvičování učiva, aby žákům s podpůrným opatřením – předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) – byla v této době poskytnuta doporučená podpora. *Druhý cizí jazyk není ve třídách zřízených dle §16 odst. 9 vyučován, časová dotace podporuje výuku českého jazyka a pracovní výchovu. http://www.msmt.cz/vzdelavani/upravy-obsahu-vzdelavani-organizace-vyuky-a-hodnoceni#otazka1*

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.
Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.
Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část Psaní.
Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.
Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu český jazyk

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura
- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě

- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	7	7	7	7	7	6*	6*	7*	7*
- z toho disponibilních	-	-	-	1	1	1	1	1	2
* podpora ČJ místo 2. cizího jazyka	-	-	-	-	-	1	1	2	2

Výuka probíhá hlavně v kmenových třídách, ale také je využívána učebna informatiky (programy na CD-ROM a na internetu). Součástí výuky jsou návštěvy knihovny, práce s knihou. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke zdokonalování čtenářských dovedností a k porozumění čtenému
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci se snaží navrhovat řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují postup a správnost postupu
- žáci si vzájemně radí a pomáhají, zejména při práci ve skupinkách a v rámci oddělení
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vhodným výběrem hodnotící škály umožní zažít úspěch i slabým žákům

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k jasnému a zřetelnému projevu, učí žáky rozumět pojmům a pracovat s nimi
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- žáci se učí naslouchat druhým a učí se vnímat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro odpovídající komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- učitel vytváří vstřícné prostředí a zdravé klima třídy pro konstruktivní spolupráci žáků

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci se učí zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích, zejména hrou sociálních rolí
- pro žáky se specifickými potřebami jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jaké mají žáci možnosti splnit zadávané úkoly
- učitel kontroluje zadané úkoly, žáky seznámí s chybami a společně se snaží eliminovat příčinu chyb

Kompetence digitální

Učitel zajišťuje v komunikační a slohové výchově tak, že

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivuje žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 1. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy v RVP: *ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti* *ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru* *ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost* *ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči* *ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích* *ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev* *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním* *ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev* *ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení* *ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním* *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty*

výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Čte nahlas písmena, slabiky, slova, krátké věty, básně Čte nahlas slova, věty, krátké texty,	**Čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj	Čte vybraná písmena, vyhledá v slovech daná písmena Orientuje se podle jednoduché písemné

rozpozná nadpis, řádek odstavec, článek Rozumí jednoduchým písemným pokynům Adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva) s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu Mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost V promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči, krátce a souvisle vypráví své zážitky Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní, udržuje si pracovní a hygienické návyky Píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu, kontroluje vlastní písemný projev Seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti podle obrázkové osnovy, vypráví	informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) **Naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) **Mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) **Písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	instrukce Naslouchá a reaguje na běžné mluvené pokyny S pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu Vyjadřuje se podle komunikační situace, Orientuje se v komunikačních žánrech: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování Zdvořile vystupuje, opakuje krátké sdělení Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní, udržuje si pracovní a hygienické návyky Píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu Napíše jednoduché blahopřání, pozvánku řadí ilustrace podle jednoduché časové linie
přesahy		
Estetická výchova, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, MuV lidské vztahy, OSV SR komunikace, OSV SR Mezilidské vztahy		

<table>
<tr><th colspan="3">JAZYKOVÁ VÝCHOVA</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova
Rozlišuje slovo, slabiku, hlásku
Čte a rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky
Ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
Pozná větu, píše na konci věty tečku, otazník, vykřičník</td><td>Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, písmena velká, malá, tiskací, psací, délka samohlásek, opis, přepis slov a vět, kultura mluveného projevu
Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná
Tvarosloví - podstatná jména, slovesa
Pravopis - základy interpunkce</td><td>Orientuje se na stránce v učebnici, v sešitě, třídí předměty, obrázky, jevy, písmena velká, malá, tiskací, psací
Vyslovuje samohlásky, souhlásky
S pomocí učitele sestaví jednoduchou větu
S názorem rozčlení věty na slova, slova na slabiky, slabiky na hlásky
Rozliší a pojmenuje samohlásky, určí jejich délku
Vyvodí hlásky a písmena</td></tr>
<tr><td colspan="3">přesahy</td></tr>
</table>

Estetická výchova, Prvouka, Matematika
průřezová témata
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, MuV lidské vztahy, OSV SR komunikace, OSV SR Mezilidské vztahy

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Výstupy v RVP: *ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku* *ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu* *ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění* *ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* *- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Čte literární texty, pozorně naslouchá čtení Recituje básně, říkadla, rozpočítadla a zpaměti je přednáší Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Odliší dobro a zlo v jednání pohádkových postav Rozliší jednotlivé literární pojmy Pracuje s literárním textem, Text dramatizuje	**Čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), **Naslouchání** - praktické, věcné, zážitkové **mluvený projev** Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace **Písemný projev** - na základě poznatků o jazyce (pozvánka, jednoduchý zápis do čtenářského deníku)	Reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně – odpovídá na otázky Popisuje děj na obrázcích Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost Čtený text dramatizuje
přesahy		
Estetická výchova, Pracovní činnosti, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, MuV lidské vztahy, OSV SR komunikace, OSV SR Mezilidské vztahy		

2. ročník

<table>
<tr><th colspan="3">KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově,
velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty
Jednoduše reprodukuje přečtený text, rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje
Rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, v knihovně, v divadle
Podle konkrétní komunikační situace volí</td><td>Čtení
praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), čtení s porozuměním
Naslouchání
praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání</td><td>Správně vysloví samohlásky, souhlásky, slova, věty
čte krátké věty
Správně napodobuje vzor (slovní přízvuk, intonace, rytmus, tempo)
Předvede pokyny přiměřené složitosti přednese báseň, zdvořile vystupuje,
Orientuje se v komunikačních pravidlech – reprodukuje pozdrav, oslovení, omluvu,</td></tr>
</table>

vhodné oslovení a rozloučení vyslechne druhého Správně dýchá, volí vhodné tempo řeči v připravených a nepřipravených školních projevech Svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou Píše krátká sdělení podle pokynů učitele	(pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) s porozuměním **Mluvený projev** základní techniky, komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování pravidla dialogu, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování), dialog na základě obrazového materiálu, **Písemný projev** základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (poštovní), vypravování psaní jednoduchého textu v text, editoru na PC	prosbu, vzkaz, zprávu, oznámení, vypravování Předvede základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)
přesahy		
Estetická výchova, Tělesná výchova, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.		

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy v RVP:	*Minimální výstupy v RVP:*

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky *ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná* *ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost* *ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru* *ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves* *ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy* *ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky* *ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*		*ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozděluje slova na konci řádků Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena Identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází k spodobě znělosti Správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov Rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov Ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené V textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny Rozpozná a uvede více významů u známých slov	**Zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) **Slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - **Pravopis** psaní y,ý, i, í po tvrdých a měkkých souhláských **Tvarosloví** – slovní druhy, podstatná jména a slovesa, tvary slov **Skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základy	Najde v textu malá a velká písmena abecedy Vyhledává samohlásky a souhlásky v textu Tvoří slabiky Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech – označí je v textu

aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru píše správně velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní Rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) Rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání Podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty Moduluje melodii výpovědi podle svého uvážení		
přesahy		
Matematika		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Výstupy v RVP: *ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku* *ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu* *ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění* *ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* *při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**

Při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči Stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu Vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem Odliší vyjadřování v próze a ve verších Rozumí základním literárním pojmům Vymyslí závěr jednoduchého příběhu, zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu pomocí obrázku	Četba a poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy, literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	Zpaměti reprodukuje vybrané jednoduché říkanky a dětské básně Reprodukuje, dramatizací předvede krátký text podle otázek a ilustrací
přesahy		
Estetická výchova, prvouka, matematika		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.		

3. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy RVP: *ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti* *ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru* *ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost* *ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči* *ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích* *ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* *ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické*

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním *ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev* *ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení* *ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*		*návyky spojené se psaním* *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo, správně dýchá, tvoří hlas, vyslovuje Zahájí a ukončí dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, vystupuje zdvořile Rozpozná a předvede projevy mimiky, gest Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu, Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a prožitky Volně reprodukuje text podle svých schopností Používá spisovnou výslovnost, nespisovnou výslovnost rozliší od spisovné v příkladech Sestaví osnovu a zdůvodní význam osnovy, vytváří krátký mluvený nebo písemný projev Po stránce obsahové a formální respektuje jednoduché komunikační žánry Podle obrázků vypráví pohádku nebo příběh Dodržuje techniku psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) Orientuje se v žánrech písemného projevu:	Základy techniky mluveného projevu Základní komunikační pravidla Vyjadřování závislé na komunikační situaci – např. pozdrav, vypravování, dialog Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Čtení praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, s porozuměním, znalost orientačních prvků v textu) Naslouchání s porozuměním Reprodukce obsahu sdělení Spisovná a nespisovná výslovnost Adresa, blahopřání, dopis, popis, vypravování Obrázková osnova Hygiena písemného projevu	Čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a prožitky Čte s porozuměním dětské časopisy Odpoví na dotaz, vykoná jednoduché příkazy Pracuje podle jednoduchých pokynů Napíše jednoduchý vzkaz, zprávu Volí správnou intonaci, správně dýchá, tvoří hlas S dopomocí správně vysloví slova Uplatňuje správné hygienické návyky při psaní – správné sezení, držení psací potřeby, hygiena zraku Píše správné tvary písmen a číslic v literatuře Píše a spojuje písmena, slabiky, slova S pomocí dodržuje správné pořadí písmena a úplnost slov S pomocí převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané Docvičuje tvary malých písmen abecedy

adresa, blahopřání, dopis vypravování, popis, Procvičuje probíraný pravopis formou diktátů, písemných a kontrolních prací Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií Využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení		Seznamuje se s tvary velkých písmen abecedy S názorem nacvičuje velká tiskací písmena S dopomocí individuálně odstraňuje nedostatky v psaní Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
přesahy		
Estetická výchova, Pracovní výchova, Matematika		
průřezová témata		
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti		

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy v RVP: *ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky* *ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná* *ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost* *ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru* *ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves* *ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy* *ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky* *ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy* *ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

místních pojmenování		
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Určí počet slov ve větě, slova rozdělí na slabiky, doplňuje do slov samohlásky podle délky, napíše a odůvodní psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, doplňuje do slov skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Určí a odůvodní psaní párových souhlásek uvnitř a na konci slova Zná zpaměti celou abecedu, dokáže přibližně určit polohu hledaného písmene v řadě, seřadí slova podle abecedy Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souznačná, souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná, pozná a vytvoří slova protikladná Porovná a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, rozlišuje slovní druhy v základním tvaru Určí pád, číslo, rod a životnost u podstatných jmen, rozlišuje jména obecná a vlastní Určuje u sloves základní mluvnické kategorie-osobu, číslo, čas Rozliší větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami, píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Vyjmenuje řady vyjmenovaných slov po obojetných souhláskách a umí je aplikovat a	Věta, slovo, slabika, hláska Psaní i/ý po tvrdých a měkkých souhláskách Skupiny dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě Párové souhlásky Abeceda Významy slov, slova stejného a opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená, slova příbuzná Slovní druhy v základním tvaru – podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Podstatná jména – rod, životnost, číslo, pády, Podstatná jména obecná a vlastní Slovesa – osoba, číslo, čas Věta jednoduchá a souvětí Řady vyjmenovaných slov	S dopomocí určí malá písmena abecedy S dopomocí určí velká písmena abecedy S názorem (pomocí) určí samohlásky a souhlásky Rozliší samohlásky krátké a dlouhé Pracuje se bzučákem, odliší délku samohlásek Graficky rozliší větu, slovo, slabiky, hlásky Určí správný počet slov ve větě Určí správný počet slabik ve slově Píše správně velká písmena ve jménech

zdůvodnit pravopis		
přesahy		
Matematika, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Výstupy v RVP: *ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku* *ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu* *ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění* *ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* *- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Zpaměti přednese báseň Volně reprodukuje text podle svých schopností Ztvární a napodobí postavy z pohádky K přečtenému textu vytvoří vlastní výtvarný doprovod Vyjmenuje a rozpozná základní literární pojmy, rozlišuje pohádku a další prózu, poezii Ohodnotí vlastní text, tvoří otázky k přečtenému, stručně sdělí nebo výtvarně vyjádří obsah přečteného	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes volná reprodukce dramatizace vlastní výtvarný doprovod poslech literárních textů Základní literární pojmy: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, verš, rým, sloka	Přednese jednoduché dětské říkanky a básně Jmenuje alespoň dva autory knih pro děti Orientuje se v textu – určí stránku, nahoře, dole Rozliší elementární literární pojmy – báseň, článek S pomocí hledá rýmující se slova Ilustruje čtený, naučený text říkanky, básničky Vypráví přečtený text podle obrázku, otázek S dopomocí pracuje s textem na základě poslechu učitelova předčítání, poslechu kazet, dětských CD Dramatizuje příběhy, pohádky S dopomocí zahraje loutkové divadlo podle příběhu
přesahy		

Prvouka, Estetická výchova, Etická výchova
průřezová témata
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita

2. OBDOBÍ – 4. ročník

<table>
<tr><th colspan="3">KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
tvoří otázky a odpovídá na ně</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo, správně dýchá, tvoří hlas, vyslovuje
zahájí a ukončí dialog, střídá roli mluvčího a</td><td>Základy techniky mluveného projevu
Základní komunikační pravidla
Vyjadřování závislé na komunikační</td><td>Předvede komunikační dovednosti při každodenním kontaktu s lidmi</td></tr>
</table>

posluchače, vystupuje zdvořile Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku všímá si mimiky, gest Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu Vymyslí název úryvku textu, sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a prožitky Zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu Volně reprodukuje text podle svých schopností Pracuje s encyklopedií, slovníkem Za pomoci učitele rozpozná v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich Na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, inzerát, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	situaci – např. pozdrav, vypravování, dialog Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Čtení praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, s porozuměním, znalost orientačních prvků v textu) Čtení věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání s porozuměním, reprodukce obsahu sdělení Poznámky a výpisky Manipulativní komunikace v reklamě Hygiena psaní Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (např. poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, přihláška, dotazník), inzerát, vypravování	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu Volně reprodukuje text podle svých schopností Společný názor zdůvodní, na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev Předvede základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) .
přesahy		
Estetická výchova		
průřezová témata		

MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Výstupy v RVP: *ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová* *ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku* *ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu* *ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary* *ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty* *ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí* *ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje* *ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách* *ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa* *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* *určuje samohlásky a souhlásky* *seřadí slova podle abecedy* *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Uvede slova příbuzná k daným slovům rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary Určí v běžných a jednoduchých slovech kořen (slovotvorný základ), předponu, část příponovou a koncovku Uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou Graficky označí ve slovech kořen, předponu a příponovou část	Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma (slova vícevýznamová) Příbuznost slov Stavba slova: kořen slova, část předponová a příponová, koncovka, Pravopis lexikální Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, podstatná jména přídavná jména slovesa	Vyhledá v textu podstatná jména a slovesa, rozliší je Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle intonace mluveného textu Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik Určuje samohlásky a souhlásky Seřadí slova podle abecedy Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Píše správně vybrané předpony, přípony Píše správně předložku s/z Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách Píše správně slova s bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Píše správně velká a malá písmena na začátku slov a slovních spojení Určuje slovní druhy Seznamuje se s dalšími slovními druhy (předložky, spojky, částice, citoslovce) Určí pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen Píše správně koncovky podstatných jmen Seznamuje se s přídavnými jmény Vyhledá slovesa ve větách, poznává tvary jednoduché a složené Určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, čas, způsob Seznamuje se s druhy zájmen, s jejich tvary při skloňování Seznamuje se s druhy číslovek, s jejich tvary při skloňování Vyhledává základní skladební dvojice Seznamuje se s vyhledáváním v neúplné základní skladební dvojici podmětu vyjádřeného a nevyjádřeného Seznamuje se s podmětem rozvitým a několikanásobným Odlišuje větu jednoduchou a souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů Píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého	zájmena číslovky Skladba – základní skladební dvojice Skladba – věta jednoduchá a souvětí Základy syntaktického pravopisu – shoda podmětu s přísudkem Přímá a nepřímá řeč	

Seznamuje se s přímou a nepřímou řečí, s větou uvozovací		
přesahy		
Matematika, Vlastivěda, Přírodověda		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Výstupy v RVP: *ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je* *ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma* *ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů* *ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh* *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek* *ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy* *ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti* *ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma Rozlišuje různé typy uměleckých a	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes volná reprodukce dramatizace vlastní výtvarný doprovod poslech literárních textů	Ztvární pod vedením učitele roli v jednoduché dramatizaci. Odpovídá na otázky týkající se příběhu. Odpovídá na otázky přečteného textu. Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.

neuměleckých textů Používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů Používá elementární literární pojmy Ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm Tvoří otázky k přečtenému Stručně sdělí nebo výtvarně vyjádří obsah přečteného	zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, román, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	Přednese verš, báseň. Rozliší prózu od básně. Rozliší pohádkové prostředí od skutečného. Odpovídá na otázky po tichém čtení textu. Ve čteném textu určí začátek, konec, spočítá řádky.
přesahy		
Estetická výchova, Vlastivěda		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita,		

5. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy v RVP: *ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas* *ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává* *ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení* *ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta* *ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku* *ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě* *ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru* *ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace* *ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry* *ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích* *ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování* *ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči* *ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje* *ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty* *ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně*

projev s dodržením časové posloupnosti		*jednoduchá sdělení* *ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy* *ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo* *tvoří otázky a odpovídá na ně*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo, správně dýchá, tvoří hlas, vyslovuje Zahájí a ukončí dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, vystupuje zdvořile, vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku Všímá si mimiky, gest Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu, vymyslí název úryvku textu Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a prožitky Volně reprodukuje text podle svých schopností Podstatné informace heslovitě poznamenává Pracuje s encyklopedií, slovníkem, orientuje se v obsahu Za pomoci učitele rozpozná v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry Společný názor zdůvodní a obhajuje ukázku nespisovných jazykových prostředků Používá spisovnou výslovnost, nespisovnou výslovnost, rozliší od spisovné v příkladech Sestaví osnovu a zdůvodní význam osnovy, vytváří krátký mluvený nebo písemný projev	Základy techniky mluveného projevu Základní komunikační pravidla Vyjadřování závislé na komunikační situaci – např. pozdrav, vypravování, dialog Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Čtení praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, s porozuměním, znalost orientačních prvků v textu) Čtení věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání s porozuměním Reprodukce obsahu sdělení Podstatné a okrajové informace v textu Úplnost, neúplnost jednoduchého sdělení Manipulativní komunikace v reklamě Spisovná a nespisovná výslovnost Adresa, blahopřání, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (např. poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, přihláška, dotazník), inzerát, vypravování Hygiena písemného projevu	Předvede komunikační dovednosti při každodenním kontaktu s lidmi Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu Volně reprodukuje text podle svých schopností V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje Opíše a přepíše jednoduché texty Napíše správně a přehledně jednoduchá sdělení Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy Píše hůlkovým písmem Tvoří otázky a odpovídá na ně Předvede základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, inzerát, popis – osnova, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování, pozvánka, rozhovor, zpráva, telegram.

Respektuje po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry Předvede základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, inzerát, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování, popis, Procvičuje probíraný pravopis formou diktátů, písemných a kontrolních prací		Opíše adresu, blahopřání, inzerát, vyplní jednoduchý tiskopis.
přesahy		
Estetická výchova		
průřezová témata		
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti		

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Výstupy v RVP: *ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová* *ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku* *ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu* *ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary* *ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty* *ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí* *ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa* *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* *určuje samohlásky a souhlásky* *seřadí slova podle abecedy* *správně vyslovuje a píše slova se skupinami*

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách *ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*		*hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Uvede slova příbuzná k daným slovům Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary Určí v běžných a jednoduchých slovech kořen (slovotvorný základ), předponu, část příponovou a koncovku Uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou Graficky označí ve slovech kořen, předponu a příponovou část Píše správně vybrané předpony, přípony Píše správně předložku s/z Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách Píše správně slova s bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Píše správně velká a malá písmena na začátku slov a slovních spojení Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je v gramaticky správných tvarech Seznamuje se s dalšími slovními druhy (předložky, spojky, částice, citoslovce) Určí pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen píše správně koncovky podstatných jmen	Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma (slova vícevýznamová) Příbuznost slov Stavba slova: kořen slova, část předponová a příponová, koncovka, Pravopis lexikální Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, podstatná jména přídavná jména slovesa zájmena číslovky Skladba – základní skladební dvojice Skladba – věta jednoduchá a souvětí Základy syntaktického pravopisu – shoda podmětu s přísudkem Přímá a nepřímá řeč	Porovnává významy slov, slova příbuzná, spisovné a nespisovné tvary Určí druhy vět Rozliší – vyjmenovaná a příbuzná slova Vyskloňuje podstatná jména Určí předložky, předpony, přípony Psaní slov s bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Rozlišuje psaní velkých a malých písmen na začátku slov a slovních spojení Rozliší tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik. Určí samohlásky a souhlásky. Seřadí slova podle abecedy. Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě. Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.

Určí druh a vzor přídavných jmen Píše správně koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých Vyhledá slovesa ve větách, poznává tvary jednoduché a složené Určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, čas, způsob Seznamuje se s druhy zájmen, s jejich tvary při skloňování Seznamuje se s druhy číslovek, s jejich tvary při skloňování Vyhledává základní skladební dvojice V neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty Hledá podmět vyjádřený a nevyjádřený, seznamuje se s podmětem rozvitým a několikanásobným Odlišuje větu jednoduchou a souvětí vhodně změní věty jednoduché v souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby textu je obměňuje Píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého Seznamuje se s přímou a nepřímou řečí, s větou uvozovací		
přesahy		
Matematika, Vlastivěda, Přírodověda		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy v RVP: *ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je* *ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma* *ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů* *ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh* *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vyprávi děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek* *ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy* *ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti* *ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů Vyjmenuje základní literární pojmy Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy Ohodnotí vlastní text, tvoří otázky k přečtenému, stručně sdělí nebo výtvarně vyjádří obsah přečteného	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes volná reprodukce dramatizace vlastní výtvarný doprovod poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, román, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	Vyjmenuje literární pojmy – Pohádka, pověst, báseň, bajka, román, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání
přesahy		
Estetická výchova, Vlastivěda		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a		

rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.

2. STUPEŇ

6. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*	
učivo	**minimální výstupy**
Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové **Naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové **Mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse **Písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze,	Vypravuje o běžných situacích Napíše dopis, pohled a adresu, rozlišovat mezi různými druhy písemností – popis, objednávka Čte plynule s porozuměním text k učivu, reprodukuje na základě otázek Prohlubuje si slovní zásobu Popíše podle předlohy děj, osoby, pracovní postupy a návody, vypravovat podle osnovy; zadaná témata zpracovat podle svých schopností i jednoduchou písemnou formou Zvládá zásady dorozumívání (komunikační normy) Vede rozhovor, respektuje zásadní pravidla při komunikaci Vyhledá a určí reklamu, vysvětlí její význam; seznamuje se i s jinými typy manipulace v masmédiích Při komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk Komunikuje výstižně v běžných situacích; dodržuje zásady kultivovaného projevu V mluveném projevu připraveném i nepřipraveném zlepšuje techniku, využívá prostředků verbální i nonverbální komunikace

strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	Zapojuje se do diskuse na dané téma; respektuje pravidla při vedení dialogu (neskáče do řeči jinému žákovi)
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí* *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *-určí podstatná jména a slovesa* *-skloňuje podstatná jména a časuje slovesa*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) **Slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov **Tvarosloví** – slovní druhy (podstatná jména a slovesa), mluvnické významy a tvary slov **Skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu **Pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický **Obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a	Vyjmenuje, seřadí abecedu Určí větu jednoduchou Uspořádá– pořádek slov ve větě, interpunkce, začátek věty Určí, vyjmenuje obojetné souhlásky Vysvětlí obsahový i gramatický význam vyjmenovaných slov a pozná v textu a s pomocí vyjmenuje Zdůvodní pravopis – přiřazovat příbuzná slova Definuje slovesa jako slovní druh –určí sloveso v textu – seznámí se s pojmem infinitiv a časování Vyjmenuje osobní zájmena – jako pomoc při časování sloves Vysvětlí význam podstatná jména, odlišit ho od jiných slovních druhů Rozliší rozdíly mezi spisovným a nespisovným jazykem

jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	
přesahy	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury* *- má pozitivní vztah k literatuře*	
učivo	**minimální výstupy**
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** **Základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) **Literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické,	Seznamuje se základními literárními druhy a žánry S pomocí se orientuje v literatuře a vyhledává potřebné informace S pomocí se orientuje v literárním textu, vyhledává hlavní postavy a zhruba sleduje dějovou linii, odlišuje pozitiva a negativa, s pomocí formuluje hlavní myšlenku S pomocí formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení Vytváří vlastní literární text – básnička, vypravování Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní na příkladech Rozezná základní literární druhy a žánry (próza, poezie, hádanka, přísloví, pohádka, lidová píseň, pověst – shody, rozdíly)

epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	Rozená typické literární žánry a jejich představitele v české literatuře Porovnává různé zpracování jednoho námětu – literárně, dramaticky, filmově
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita	

7. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*	
učivo	**minimální výstupy**
Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové **Naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové **Mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek,	Rozlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné Vypravuje na dané téma Vede rozhovor Zdokonaluje se ve čtení Orientuje se v textu Člení jazykový projev na úvod, hlavní část a zakončení Zdokonaluje se v dorozumívání, aktivně vede rozhovor a zároveň naslouchá a rozumí komunikačnímu partnerovi Chápe význam reklamy a jiného typu manipulace v masmédiích; zaujímá kritický postoj k reklamě a manipulaci Dodržuje zásady kultivovaného projevu, zlepšuje svůj komunikační projev Při komunikaci v hodinách využívá spisovný jazyk

referát, diskuse **Písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	Čte plynule, s porozuměním a s přednesem, reprodukuje text, vyhledává a hodnotí informace v textu Zlepšuje svou techniku mluveného projevu připraveného i nepřipraveného Vede dialog s dodržováním pravidel a učí se řídit diskusi Písemně zpracovává vypravování, popisuje pracovní postup, vyplňuje jednoduchý dotazník, popíše osobu
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí* *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *určí podstatná jména a slovesa* *skloňuje podstatná jména a časuje slovesa*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) **Slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov **Tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov **Skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	Dodržuje zásady spisovné češtiny, správně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova Obohacuje vlastní slovní zásobu, chápe význam slov synonyma a homonyma význam přenesených slov Vyhledává v Pravidlech českého pravopisu informace a pracuje s nimi Rozlišuje větu jednoduchou i souvětí; určí pořádek slov ve větě, popíše, jakým způsobem se spojují jednoduché věty v souvětí, chápe stavbu textu Píše správně všechna vyjmenovaná slova, předpony a předložky,

Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický **Obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	definuje shodu podmětu a přísudku při jednoduchém podmětu Přiřazuje příbuzná slova ke slovům vyjmenovaným – zdůvodňuje pravopis Rozlišuje sám nebo s pomocí u slov předponu, kořen a příponu Nahrazuje smysluplně danou předponu jinou Zdůvodňuje sám nebo s pomocí pravopis předpon a předložek Vysvětluje, co podstatné jméno je, odlišuje podstatná jména od jiných slovních druhů Definuje sloveso jako slovní druh – identifikuje sloveso v textu – pojem infinitiv a časování Vyjmenuje osobní zájmena – jako pomoc při časování sloves Rozezná základní slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, osobní zájmena, slovesa, číslovky, nejběžnější předložky a spojky Pojmenuje a vyhledává základní větné členy
přesahy	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury* *má pozitivní vztah k literatuře*	
učivo	**minimální výstupy**
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a	Orientuje se v textu, reprodukuje přečtený text Stručně písemně převypravuje zážitky z divadla, filmu, knihy –

reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** **Základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) **Literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	porovnává různé druhy a žánry, výrazné představitele Vyhledává potřebné informace v oblasti literatury v knihovně, katalozích a jiných informačních zdrojích Seznamuje se s dalšími literárními druhy a žánry Vyhledává hlavní postavy a zhruba sleduje dějovou linii, odlišuje pozitiva a negativa, s pomocí formuluje hlavní myšlenku S pomocí formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita.	

8.ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*	
učivo	**minimální výstupy**
Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové **Naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání),	Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text, orientuje se v různých stylech textů podle otázek, podle osnovy Rozumí přečtenému studijnímu textu z různých předmětů (četba, studijní text naukových předmětů, zápis, zpětná vazba)

věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové **Mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse **Písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	Dodržuje a vylepšuje zásady kultivovaného projevu, zlepšuje svůj kultivovaný projev; odlišuje osobní a veřejnou komunikaci Užívá ve škole a na veřejných místech spisovný jazyk Vypravuje ústně podle připravené osnovy Vypravuje písemně podle připravené osnovy Reprodukuje obsah přiměřeného složitého sdělení a zapamatuje si nejdůležitější údaje Pokračuje ve výcviku psaní dopisu, životopisu Prohlubuje si slovní zásobu Správně umísťuje a napíše adresu na obálku Rozlišuje dopis obyčejný a doporučený; vyplňuje podací lístek správnými údaji Vyplňuje poštovní poukázku správnými údaji Vyplňuje tiskopisy Komunikuje na poště Dodržuje zásady kultivovaného projevu Popisuje pracovní postupy, zvyky a tradice našich předků Vystihuje hlavní myšlenky textu Popisuje zvyky a tradice Popisuje zásady bezpečné jízdy na kole Popisuje charakteristické rysy osoby
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí*

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *určí podstatná jména a slovesa* *skloňuje podstatná jména a časuje slovesa*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) **Slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov **Tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov **Skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu **Pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický **Obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	Vyhledává v Pravidlech českého pravopisu Poznává všechny slovní druhy Přiřazuje slova k zadaným slovním druhům Rozezná řádové a základní číslovky Přídavná jména – vyhledává v textu přídavná jména, vypíše je, i k nim náležející podstatná jména Rozlišuje měkká a tvrdá přídavná jména Časuje slovesa, pracuje s pojmem infinitiv Vyjmenuje osobní zájmena – jako pomoc při časování sloves Rozlišuje mezi spisovným a nespisovným jazykem, nářečím Správně píše slova s předponami a předložkami Odůvodňuje a správně napíše i/y ve vyjmenovaných slovech Skloňuje podstatná jména ve všech pádech a vzorech Používá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem – určí v čem se shoduje podmět s přísudkem Podměty stejného rodu – rozlišuje, doplňuje koncovky příčestí minulého u podmětů stejného rodu; odůvodňuje pravopis koncovek příčestí minulého Pravopis příčestí minulého – podměty různého rodu; rozlišuje, doplňuje koncovky příčestí minulého u podmětů různého rodu; odůvodňuje pravopis koncovek příčestí minulého
přesahy	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a	

rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury* *má pozitivní vztah k literatuře*	
učivo	**minimální výstupy**
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** **Základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) **Literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	Orientuje se v textu, reprodukuje přečtený text Formuluje ústně dojmy z četby, divadla a filmového představení Srovnává druhy a literární žánry, významní literární představitelé Vyhledává potřebné informace v oblasti literatury v knihovně, v katalozích, v jiných informačních zdrojích; má pozitivní vztah k literatuře Správné čte – výslovnost, přednes; čte text s porozuměním Čte věty s přirozenou intonací a přízvukem Rozezná 3 ilustrátory Uvědomělé tiché čtení – pracuje s textem Čte umělecké a naukové texty Orientuje se v textu; reprodukuje dojmy z přečteného díla Recituje – výrazný přednes Čte cizí a obtížná slova Pracuje s textem – vyhledávání výrazů, vysvětlení, vyprávění přečteného
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a	

rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita

9. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*	
učivo	**minimální výstupy**
Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové **Naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové **Mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse **Písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text, orientuje se v různých stylech textů podle otázek, podle osnovy Rozumí přečtenému studijnímu textu z různých předmětů (četba, studijní text naukových předmětů, zápis, zpětná vazba) Dodržuje a vylepšuje zásady kultivovaného projevu, zlepšuje svůj kultivovaný projev; odlišuje osobní a veřejnou komunikaci Užívá ve škole a na veřejných místech spisovný jazyk Vypravuje ústně podle připravené osnovy Vypravuje písemně podle připravené osnovy Reprodukuje obsah přiměřeného složitého sdělení a zapamatuje si nejdůležitější údaje Vyplňuje údaje ve formulářích Vypravuje podle otázek, obsah podle sestavené osnovy/ Píše podle dané osnovy – krátký slohový útvar Odpovídá na otázky celými větami (ústně i písemně) Sestavuje životopis dle osnovy Doplňuje údaje do strukturovaného životopisu Popisuje řemeslo nebo profesi, která se mu/jí líbí Sestaví jídelníček Společenský styk – objedná jídlo a pití v restauraci – ústně i písemnou formou

	Požádá o informaci osobně nebo telefonicky Tvoří otázky a odpovědi Vypráví příběh podle fotografií (obrázků) Popíše pracovní postup úklidu domácnosti Charakterizuje a popisuje spolužáka, kamaráda Sestavuje inzerát, reaguje na nabídku Orientuje se v jízdním řádu, v plánu Vyplňuje tiskopisy – žádost o vydání cestovního pasu Rozlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné o hovorový a spisovný jazyk Připraví besedu – přivítání, obsah, zakončení Chápe význam reklamy a jiného typu manipulace v masmédiích; zaujímá kritický postoj k reklamě a manipulaci Zapojí se do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór pod vedením pedagogického pracovníka Vyhledává v online prostoru zadané informace k tématu
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
MeV-Vnímání autora mediálních sdělení, MeV-Fungování a vliv médií ve společnosti	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí* *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *určí podstatná jména a slovesa* *skloňuje podstatná jména a časuje slovesa*	
učivo	**minimální výstupy**

Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) **Slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov **Tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov **Skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu **Pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický **Obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	Vyhledává v Pravidlech českého pravopisu Poznává všechny slovní druhy Přiřazuje slova k zadaným slovním druhům Rozezná řádové a základní číslovky Přídavná jména – vyhledává v textu přídavná jména, vypíše je, i k nim náležející podstatná jména Rozlišuje měkká a tvrdá přídavná jména Určuje druh přídavných jmen Určuje vzory přídavných jmen Časuje slovesa, pracuje s pojmem infinitiv Vyjmenuje osobní zájmena – jako pomoc při časování sloves Rozlišuje mezi spisovným a nespisovným jazykem, nářečím; tyto znalosti aplikuje i v elektronické komunikaci Správně píše slova s předponami a předložkami Odůvodňuje a správně napíše i/y ve vyjmenovaných slovech Skloňuje podstatná jména ve všech pádech a vzorech Používá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem – určí v čem se shoduje podmět s přísudkem Podměty stejného rodu – rozlišuje, doplňuje koncovky příčestí minulého u podmětů stejného rodu; odůvodňuje pravopis koncovek příčestí minulého Pravopis příčestí minulého – podměty různého rodu; rozlišuje, doplňuje koncovky příčestí minulého u podmětů různého rodu; odůvodňuje pravopis koncovek příčestí minulého Vyhledává v textu souvětí a určuje počet jednoduchých vět
přesahy	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Minimální výstupy v RVP: *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury* *má pozitivní vztah k literatuře*	
učivo	**minimální výstupy**
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** **Základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) **Literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	Orientuje se v textu, reprodukuje přečtený text Formuluje ústně dojmy z četby, divadla a filmového představení Srovnává druhy a literární žánry, významní literární představitelé Vyhledává potřebné informace v oblasti literatury v knihovně, v katalozích, v jiných informačních zdrojích; má pozitivní vztah k literatuře Správné čte – výslovnost, přednes; čte text s porozuměním Čte věty s přirozenou intonací a přízvukem Rozezná 3 ilustrátory Uvědomělé tiché čtení – pracuje s textem Čte umělecké a naukové texty Orientuje se v textu; reprodukuje dojmy z přečteného díla Recituje – výrazný přednes Čte cizí a obtížná slova Pracuje s textem – vyhledávání výrazů, vysvětlení, vyprávění přečteného Reprodukuje texty z četby, dramatizace
přesahy	
Estetická výchova	
průřezová témata	
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OSV OR kreativita	

5.1.2 Anglický jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Předmět nabízí znalost základů anglického jazyka, svou orientaci směřuje k praktickému užití, rovněž překonává jazykovou bariéru v evropském společenství, vytváří předpoklady k následnému studiu jazyka v rámci dalšího vzdělávání a rozšiřuje uplatnění na trhu práce.

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Vyučovací předmět Anglický jazyk
- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Předmět je vyučován od třetího ročníku a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin AJ	-	-	3	3	3	3	3	3	3
- z toho disponibilních	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Výuka probíhá hlavně v kmenových třídách, ale také je využívána učebna informatiky (programy na CD-ROM a na internetu). Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Výchovné strategie k rozvíjení klíčových kompetencí uplatňované ve vyučování:

- vytvářet pozitivní vztah k anglickému jazyku a jeho specifickým charakteristikám
- seznámit žáka s odlišnou kulturou jazyka a kulturou jiných států a vytvořit tak správný toleranční
- potenciál
- vybudovat sebedůvěru žáků při vystupování na veřejnosti a odstranit jazykovou bariéru
- dodržovat pravidla etického kodexu naší společnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 3. ročník

<table>
<tr><th colspan="3">ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</td><td>Minimální výstupy v RVP:
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Plní pokyny vyučujícího – vstaň, sedni si, otevři knihu, zavři knihu, poslouchej, čti, opakuj apod.
Reprodukuje slova a slovní spojení, použije je ve větě
Přečte jednoduchý krátký text, přeloží ho
Odpovídá na jednoduché otázky ano či ne
Přepíše krátký text vztahující se k probíraným tématům
Pozdraví, představí se, řekne svůj věk, bydliště, zeptá se na jméno, pohlaví, věk, bydliště
Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů</td><td>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Tematické okruhy – já a moje rodina, barvy, čísla (1 – 20), hodiny, škola, abeceda, jídlo a nápoje, lidské tělo, oblečení, zvířata, hračky, Vánoce, Velikonoce</td><td>Plní základní pokyny vyučujícího – vstaň, sedni si, otevři knihu, zavři knihu
Reprodukuje slova a slovní spojení
Odpovídá na jednoduché otázky ano či ne
Pozdraví, představí se, řekne svůj věk, bydliště
Používá zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů
Slova píše foneticky</td></tr>
<tr><td colspan="3">přesahy</td></tr>
</table>

Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, Estetická výchova
průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace

2. OBDOBÍ – 4. ročník

<table>
<tr><th colspan="3">POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</td><td>Minimální výstupy v RVP:
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Plní pokyny vyučujícího
Reaguje na otázky odpovědí ano, ne, příp. celou větou
Přečte krátký text, přeloží ho
Napíše krátký text, vztahující se k probíraným tématům
Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů</td><td>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Tematické okruhy – já a moje rodina, škola,</td><td>Plní základní pokyny vyučujícího – vstaň, sedni si, otevři, zavři knihu, poslouchej apod.
Reaguje na otázky ano či ne
Pozdraví, představí se, řekne svůj věk, bydliště, zeptá se na jméno, pohlaví, věk
Používá zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů
Slova píše foneticky</td></tr>
</table>

	volný čas, lidské tělo, dopravní prostředky, oblečení, jídlo a nápoje, čísla (0–100), můj dům, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, části dne) **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	Přiřadí psanou a foneticky psanou podobu téhož slova či slovního spojení
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ		
Výstupy v RVP: *CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu* *CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života* *CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře* *Napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk* *Vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou* *Napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase*		*Minimální výstupy v RVP:* *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Plní pokyny vyučujícího Reaguje na otázky celou větou, příp. připojí i další věty Přečte text, přeloží ho Pokládá otázky	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Slovní zásoba** – základní slovní zásoba v	Plní pokyny vyučujícího Zeptá se na jméno, věk, pohlaví, bydliště Slova píše gramaticky správně Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů

Napíše text, vztahující se k probíraným tématům Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů Pracuje s textem samostatně podle zadání Napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk Vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou Napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem, práce s elektronickým slovníkem, interaktivní výukové materiály, terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi **Tematické okruhy** – já a moje rodina, prázdniny, nakupování, čísla (do 1000), hodiny, hudba a hudební nástroje, povolání, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, budoucí čas, svět, Velká Británie **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Vlastivěda, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání		

5. *ročník*

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Výstupy v RVP: *CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* *CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu* *CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu* *CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů* *CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,*	*Minimální výstupy v RVP:* *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat *CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá* *CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*		*CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje* *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk* *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Plní pokyny vyučujícího Reaguje na otázky odpovědí ano, ne, příp. celou větou Přečte krátký text, přeloží ho Napíše krátký text, vztahující se k probíraným tématům Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem **Tematické okruhy** – volný čas, povolání, lidské tělo, oblečení, jídlo a nápoje, čísla (0–100), kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, části dne) **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	Plní základní pokyny vyučujícího – vstaň, sedni si, otevři, zavři knihu, poslouchej apod. Reaguje na otázky ano či ne Pozdraví, představí se, řekne svůj věk, bydliště, zeptá se na jméno, pohlaví, věk Používá zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů Slova píše foneticky Přiřadí psanou a foneticky psanou podobu téhož slova či slovního spojení
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ	
Výstupy v RVP:	*Minimální výstupy v RVP:*

<table>
<tr><td colspan="2">CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře
Napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech
vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</td><td>CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Plní pokyny vyučujícího
Reaguje na otázky celou větou, příp. připojí i další věty
Přečte text, přeloží ho
Pokládá otázky
Napíše text, vztahující se k probíraným tématům
Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů
Pracuje s textem samostatně podle zadání
Napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech
Vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</td><td>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Tematické okruhy – prázdniny, nakupování, čísla (do 1000), hodiny, hudba a hudební nástroje, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, budoucí čas, svět, Velká Británie
Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod.</td><td>Plní pokyny vyučujícího
Zeptá se na jméno, věk, pohlaví, bydliště
Slova píše gramaticky správně
Používá psanou i zvukovou podobu slov z probraných tematických okruhů</td></tr>
<tr><th colspan="3">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="3">Český jazyk, Matematika, Vlastivěda, Estetická výchova</td></tr>
<tr><th colspan="3">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="3">Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání</td></tr>
</table>

2. STUPEŇ

6. ročník

<table>
<tr><th colspan="2">POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
POSLECH S POROZUMĚNÍM
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
MLUVENÍ
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem; elektronické formuláře online – osobní údaje
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</td><td>Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku poslechového textu, který se týká osvojených tematických okruhů
Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby aktivitou (kývnutí hlavou, ukázání na prstech apod.)
Správně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby
Vysvětlí význam slova z osvojených tematických okruhů
Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku jednoduché věty, která se týká osvojených tematických okruhů
Písemně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby
Přiřadí správný tvar slov z osvojených tematických okruhů v jeho psané a mluvené podobě
Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v tištěné podobě, za použití klávesnice pro anglický jazyk i v elektronické podobě</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Český jazyk, Občanská výchova, Tělesná výchova</td></tr>
<tr><th colspan="2">průřezová témata</th></tr>
</table>

OSV OR – Rozvoj schopností poznávání; OSV SR – Komunikace

7. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ	
Minimální výstupy v RVP: *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* *MLUVENÍ* *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *PSANÍ* *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby* *Napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat* *Vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **Slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Tematické okruhy** – domov, rodina, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.) **Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku poslechového textu, který se týká osvojených tematických okruhů Správně reaguje na pokyny učitele Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby aktivitou (kývnutí hlavou, ukázání na prstech apod.) Správně odpoví jednoduché na otázky týkající se jeho osoby Vysvětlí význam slova z osvojených tematických okruhů Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku jednoduché věty, která se týká osvojených tematických okruhů Písemně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby Přiřadí správný tvar slov z osvojených tematických okruhů v jeho psané a mluvené podobě Napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů

přesahy
Český jazyk, Občanská výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví
průřezová témata
OSV OR – Rozvoj schopností poznávání; OSV SR – Komunikace

8. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ	
Minimální výstupy v RVP: *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* *MLUVENÍ* *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *PSANÍ* *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby* *Komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech* *Napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **Slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti **Tematické okruhy** – škola, volný čas, kultura, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání	Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku poslechového textu, který se týká osvojených tematických okruhů Správně reaguje na pokyny učitele Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku krátkého monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby aktivitou (kývnutí hlavou, ukázání na prstech apod.) Správně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby Vysvětlí význam slova z osvojených tematických okruhů Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku jednoduché věty, která se týká osvojených tematických okruhů

Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Vyhledá v textu odpovědi na otázky Písemně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby Přiřadí správný tvar slov z osvojených tematických okruhů v jeho psané a mluvené podobě Komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech Napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentář
přesahy	
Český jazyk, Přírodopis, Občanská výchova	
průřezová témata	
OSV OR – Rozvoj schopností poznávání; OSV SR – Komunikace; MuV – Podpora multikulturality	

9. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM A PSANÍ	
Minimální výstupy v RVP: *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* *MLUVENÍ* *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *PSANÍ* *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby* *Napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj* *Sdílí informace o svých zájmech* *Zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu*	
učivo	**minimální výstupy**
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky	Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku poslechového textu, který se týká osvojených tematických okruhů

fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **Slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem **Tematické okruhy** – příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Evropské jazykové portfolio; vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti	Správně reaguje na pokyny učitele Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku krátkého monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby aktivitou (kývnutí hlavou, ukázání na prstech apod.) Správně odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby Formuluje jednoduché otázky Vysvětlí význam slova z osvojených tematických okruhů Vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku jednoduché věty, která se týká osvojených tematických okruhů Vyhledá v textu odpovědi na otázky Napíše krátký dopis o sobě a své rodině Přiřadí správný tvar slov z osvojených tematických okruhů v jeho psané a mluvené podobě Napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj Sdílí informace o svých zájmech Zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu
přesahy	
Český jazyk, Zeměpis, Výchova ke zdraví, Občanská výchova, Přírodopis	
průřezová témata	
OSV OR – Rozvoj schopností poznávání, OSV SR – Komunikace; VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Vyučovací předmět Matematika (zkratka „M“)

- pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životů
- důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu**.**
- k osvojování a rozvíjení schopností využívat ICT pomůcky (kalkulátor, PC, mobil)
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. internet, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	5	5	5	5	5	4	4	4	4

- *z toho disponibilních*	1	1	1	1	1	1	-	-	-

Výuka probíhá hlavně v kmenových třídách, ale také je využívána učebna informatiky (programy na CD-ROM a na internetu).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 1. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Výstupy v RVP: *M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků* *M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti* *M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20* *umí rozklad čísel v oboru do 20*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Spočítá prvky daného souboru 1 až 20 Vytvoří skupinu s daným počtem prvků 1 až 20 Odhadne množství daného souboru Porovná dané množství odhadem	Přirozená čísla v oboru 0 až 20 Počítání předmětů v oboru Přiřazování číslic k danému počtu Psaní číslic Číselná řada	Spočítá prvky daného souboru 1 až 10 Vytvoří skupinu s daným počtem prvků 1 až 10 Odhadne množství daného souboru Porovná dané množství odhadem

Napíše a přečte správně číslice Porovnává čísla Doplní vhodné číslo při porovnávání dvou čísel Rozloží číslo s názorem i početně Rozloží číslo bez názoru Určí prvky podle pořadí Orientuje se v číselné řadě Používá matematické symboly Pracuje s jednoduchými matematickými operacemi – sčítá a odčítá s názorem Sčítá a odčítá zpaměti Používá základní matematické zákony (záměna sčítanců) Užívá termín jednotka, desítka Řeší nerovnice s názorem i bez názoru Sečte tři čísla Znázorní a zapíše výpočet slovní úlohy Kombinuje operace při odhadu množství o kolik	Rozklad čísel Doplňování čísel v číselné řadě Porovnávání čísel Sčítání v oboru do 20 Odčítání v oboru do 20 Kontrola výsledků početních operací Obrázkové slovní úlohy Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Číselná osa Vlastnosti početních operací s čísly	Napíše a přečte správně číslice 1 až 10 Porovnává čísla Doplní vhodné číslo při porovnávání dvou čísel Rozloží číslo s názorem i početně Rozloží číslo bez názoru Určí prvky podle pořadí Orientuje se v číselné řadě Používá matematické symboly Pracuje s jednoduchými matematickými operacemi – sčítá a odčítá s názorem do 5
přesahy		
Pracovní výchova, výtvarná výchova, jazyk a jazyková komunikace, tělesná výchova, estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Výstupy v RVP: *M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času* *M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života* *M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek* *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy*

		vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyhledává shody a rozdíly u předmětů Vytváří z nabídky objektů dvojice, trojice, čtveřice, n-tice.. Rozdělí prvky do skupin Uspořádává prvky do skupin Předvede pojmy před, za, hned před, hned za, mezi, více, méně Přečte matematický zápis Čte matematické zápisy Seznámí se s jednotkami času, objemu, délky, hmotnosti	Porovnávání Přiřazování Třídění Uspořádání Pojmy prostorové orientace Matematické zápisy Jednotky času – hodiny, minuta, sekunda Jednotky objemu – litr Jednotky délky – metr Jednotky hmotnosti – kilogram	Porovnává předměty, obrázky Přiřazuje hračky, obrázky, předměty Třídí hračky, stavebnice, obrázky Seřadí obrázky do časového pořadí Seřadí podle velikosti předměty, čísla Ukáže před, za, nahoře, dole Přečte jednoduchý matematický zápis
přesahy		
Jazyk a jazyková komunikace, prvouka, pracovní výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Výstupy v RVP: *M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci* *M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky* *M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p umí používat pravítko*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozpozná základní geometrické tvary a určuje	Geometrické útvary – kruh, čtverec, obdélník,	S názorem rozpozná základní rovinné útvary

jejich velikost, barvu, tvar Vyhledá prakticky základní geometrické tvary ve svém okolí Odhadne vzdálenosti Porovnává vzdálenosti s didaktickou pomůckou Pozná prostorová tělesa a vyhledá jejich ekvivalenty v praxi Rozpozná základní rovinné útvary, pojmenuje je a načrtne Vyhledá rovinné útvary ve svém okolí Umí používat tužku a pravítko Rýsuje podle pravítka	trojúhelník Prostorové útvary – koule, krychle, kvádr, válec, jehlan Rovné čáry Přímá čára, křivá čára, lomená čára Přímka a označení malé písmeno Bod a jeho pojmenování velkým písmenem Metr, centimetr	Vyhledá rovinné útvary ve svém okolí Vybarví geometrické útvary S pomocí používá tužku a pravítko Kreslí přímé a křivé čáry
přesahy		
Estetická výchova, Pracovní výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

2. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Výstupy v RVP: *M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků* *M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti* *M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na*

		sčítání a odčítání v oboru do 20
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Počítá do 20 s názorem i bez něj Vyřeší a zapíše odpověď slovní úlohy Počítá do 20 s přechodem přes desítku Orientuje se v číselném oboru od 0 do 100 Počítá do 100 po desítkách i jednotkách Porovnává čísla Sčítá desítky Rozdělí číslo na desítky a jednotky Sčítá a odčítá příklady typu 69+20, 75-30… Sčítá a odčítá příklady typu 25+9, 31-9… Násobky 2 až 6 zapíše jako sčítání Pamětně počítá násobilku 2 až 6	Přirozená čísla v oboru 0 až 100 Počítání předmětů v oboru Přiřazování číslic k danému počtu Psaní číslic Číselná řada Rozklad čísel Doplňování čísel v číselné řadě Porovnávání čísel Sčítání v oboru do 100 Odčítání v oboru do 100 Kontrola výsledků početních operací Násobilka 2 až 6 Nerovnice Obrázkové slovní úlohy Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Číselná osa	Spočítá prvky daného souboru 1 až 20 Vytvoří skupinu s daným počtem prvků 1 až 20 Odhadne množství daného souboru Porovná dané množství odhadem Napíše a přečte správně číslice 1 až 20 Doplní vhodné číslo při porovnávání dvou čísel Rozloží číslo s názorem i početně Rozloží číslo bez názoru Určí prvky podle pořadí Orientuje se v číselné řadě Používá matematické symboly Pracuje s jednoduchými matematickými operacemi – sčítá a odčítá s názorem 1 až 20 Porovnává čísla do 20 S dopomocí rozdělí číslo na desítky a jednotky S dopomocí vyřeší slovní úlohu
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova, Jazyk a jazyková komunikace, Tělesná výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Výstupy v RVP: *M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času* *M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		*M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* *- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* *- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*
výstupy	učivo	minimální výstupy
Uvede příklady jednoduchých závislostí z praktického života Přečte matematických zápis Seřadí čísla sestupně a vzestupně Doplní jednoduché tabulky Vyjmenuje jednotky času, objemu, délky, hmotnosti Napíše jednotky času, objemu, délky, hmotnosti Pracuje se čtvercovou sítí	Mince a bankovky Matematické zápisy Posloupnosti čísel Tabulky Hodiny, minuta, sekunda Čtvercová síť	S dopomocí určí více, méně prvků Určí, zda je předmět nahoře, dole Seřadí čísla podle velikosti S názorem určí jednotky času Vybarví obrázky mincí S pomocí zaplatí mincemi ve hře na obchod Vybarví tabulku, čtvercovou síť
přesahy		
Prvouka, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
Výstupy v RVP: *M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci* *M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky* *M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p umí používat pravítko*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**

Narýsuje bod, přímku a popíše Narýsuje úsečku s přesností na milimetry Převádí cm na mm Narýsuje přímku Narýsuje úsečku Porovná úsečky Narýsuje polopřímky; opačné polopřímky Rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary Pozná prostorová tělesa a vyhledá jejich určité tvary v okolí Modeluje z papíru a modelovací hmoty geometrická tělesa	Geometrické útvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník Druhy měřidel Jednotky délky 1 km, 1 m, 1 dm, 1 cm, 1 mm Převod jednotek délky Bod, křivá čára, lomená čára Přímka, úsečka Porovnávání úseček Polopřímka, opačná polopřímka Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Kužel, jehlan, krychle, kvádr, koule	Načrtne základní geometrické útvary S pomocí přiřadí pojmy ke geometrickým útvarům Bezpečně pracuje s pravítkem Narýsuje bod Označí a popíše bod Narýsuje přímku Přiloží hranu pravítka na přímku
přesahy		
Estetická výchova, Pracovní výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV OR 2, OSV SR 4		

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Výstupy v RVP: *M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků* *M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti* *M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na*

		sčítání a odčítání v oboru do 20
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Orientuje se v číselném oboru od 0 do 1 000 Zapíše číslice podle diktátu čísel Zobrazí číslo na číselné ose Porovnává čísla Aplikuje násobky 1 až 10 Seznamuje se se slovními úlohami na násobení a dělení Písemně sčítá a odčítá do 1 000 Zaokrouhluje čísla na desítky Dělí se zbytkem	Přirozená čísla v oboru 0 až 1000 Počítání předmětů v oboru Přiřazování číslic k danému počtu Psaní číslic Číselná řada Rozklad čísel Doplňování čísel v číselné řadě Porovnávání čísel Sčítání v oboru do 1000 Odčítání v oboru do 1000 Kontrola výsledků početních operací Násobilka 1 až 10 Kalkulačka Obrázkové slovní úlohy Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Číselná osa	Spočítá prvky daného souboru 0 až 100 Vytvoří skupinu s daným počtem prvků 0 až 100 Odhadne množství daného souboru Porovná dané množství odhadem Napíše a přečte správně číslice 0 až 100 Porovnává čísla Doplní vhodné číslo při porovnávání dvou čísel Rozloží číslo s názorem i početně Rozloží číslo bez názoru Určí prvky podle pořadí Orientuje se v číselné řadě 0 až 100 Používá matematické symboly Pracuje s jednoduchými matematickými operacemi – sčítá a odčítá s názorem Počítá do 100 po desítkách Seznámí se s násobením a dělením čísla 2
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova, Jazyk a jazyková komunikace, Tělesná výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

3. ročník

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Výstupy v RVP: *M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle*

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života *M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*		*pokynů a s využitím pomůcek* *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Uvede příklady jednoduchých závislostí z praktického života Provádí jednoduché převody jednotek času, délky, hmotnosti Změří čas Doplní jednoduché tabulky, schémata Zapíše závorky Znázorní ve čtvercové síti jednoduché souměrné útvary	Jízdní řád, ceníky, letopočty Mince a bankovky Závorky Jednotky času Tabulky, schémata Čtvercová síť	Zaplatí dětskými mincemi za nákup S pomocí zkontroluje vrácené peníze Pojmenuje drobné mince Přečte matematických zápis Seřadí čísla sestupně a vzestupně v oboru do 20 Doplní jednoduché tabulky Podle názoru doplní jednoduchá schémata Určí, kde je vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu S názorem vyjmenuje jednotky času S pomocí určí na hodinách půl, celá
přesahy		
Výtvarná výchova, Pracovní výchova, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
Výstupy v RVP: *M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci* *M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje*

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		*je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p umí používat pravítko*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Narýsuje přímku Narýsuje úsečku dané délky Narýsuje úsečku, popíše její krajní body a změří ji Přenáší a porovnává úsečky Odhaduje délku úsečky Dovede určit vzájemnou polohu dvou přímek Určí přímky různoběžné a rovnoběžné Narýsuje přímky Pozná trojúhelník Seznámí se se čtyřúhelníky a mnohoúhelníky Rozezná rozdíl mezi kruhem a kružnicí Pozná tělesa Modeluje vrchol, hrana, stěna Vymodeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Přímka Úsečka Měření délky úsečky na dm, cm, mm Jednotky délky km, m, dm, cm, mm Měření předmětů Přímky rovnoběžné, různoběžné, průsečík Trojúhelník – vrcholy, strany Čtyřúhelník – vrcholy, strany Mnohoúhelník – vrcholy, strany Kruh a kružnice Krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel	Rozezná, pojmenuje, načrtne základní rovinné útvary Přiřadí pojmy ke geometrickým útvarům Narýsuje bod, přímku a popíše Narýsuje úsečku, popíše její krajní body Narýsuje jednoduchý ornament Pracuje s pravítkem
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV MR 1, OSV SR 1, OSV SR 3, OSV SR 4, OSV OR 1, OSV OR 5		

2. OBDOBÍ - 4. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Výstupy v RVP: *M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení* *M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel* *M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla*

operací v oboru přirozených čísel *M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel* *M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku* *M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel* *M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty* *M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*		*M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách* *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla umí používat kalkulátor*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Čte a píše číslice v oboru do 10 000 Orientuje se na číselné ose od 0 do 10 000 Porovnává čísla v číselném oboru Sčítá i odčítá jednotky bez přechodu i s přechodem desítek Písemně sčítá i odčítá dvojciferná čísla Zapíše a rozloží číslo v desítkové soustavě Vyjmenuje řady násobků Pracuje s kalkulátorem Řeší jednoduché slovní úlohy	Přirozená čísla v oboru 0 až 10 000 Počítání předmětů v oboru Přiřazování číslic k danému počtu Psaní číslic Číselná řada Rozklad čísel Doplňování čísel v číselné řadě Porovnávání čísel Sčítání v oboru do 10 000 Odčítání v oboru do 10 000 Kontrola výsledků početních operací Násobilka 1 až 10 Obrázkové slovní úlohy Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Číselná osa Kalkulátor	Počítá po jedné v oboru do 100 Napíše a přečte číslice Porovnává čísla S pomocí se orientuje na číselné ose Seznámí se s čísly v oboru do 1000 Pracuje s matematickými operacemi – sčítá a odčítá zpaměti i písemně Sčítá a odčítá písemně se správným zápisem jednotek a desítek Výsledek ověří pomocí kalkulátoru S dopomocí pracuje s tabulkou násobků 2 až 10 do 100 Tvoří s názorem jednoduché příklady na násobení a dělení v oboru do 100 S názorem zaokrouhlí čísla na desítky S pomocí vypočítá jednoduché slovní úlohy Podle názoru opíše sudá a lichá čísla
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova, Jazyk a jazyková komunikace, Tělesná výchova		
průřezová témata		

OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Výstupy v RVP: *M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data* *M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* *určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích* *umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času* *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjmenuje základní jednotky času, délky, hmotnosti, objemu Vyhledává v jízdních řádech Přiřadí letopočty, nadmořské výšky, ceníky Sestaví jednoduchou tabulku	Jednotky času, délky, hmotnosti, objemu Jízdní řády, ceníky, letopočty, nadmořská výška Počty obyvatel evropských zemí Ceníky zboží Tabulky Mince a bankovky	Doplní údaje do jednoduché tabulky S pomocí roztřídí jednoduchá data, pojmy Přečte údaje z tabulky S pomocí napíše jednoduché převody jednotek času, délky, hmotnosti S názorem určí čtvrthodiny času Vybere podle ceníku drobný nákup S názorem zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz
přesahy		
Pracovní výchova, Prvouka, Výtvarná výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3, VMEGS, MV		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy v RVP: *M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce* *M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu* *M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky* *M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* *M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru* *pozná základní tělesa*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Odhadne délky úseček Graficky sečte a odečte úsečky Změří úsečky s přesností na cm, mm Vyznačí střed úsečky pomocí kružítka Narýsuje dvě přímky, které jsou k sobě kolmé Pomocí pravítka a trojúhelníku narýsuje rovnoběžné přímky Narýsuje a znázorní čtverec Narýsuje a znázorní obdélník Narýsuje a znázorní kružnici Narýsuje a znázorní trojúhelník Popíše rovinné útvary – vrcholy, strany	Úsečka Jednotky délky Střed úsečky Kolmice Rovnoběžné přímky Čtverec Obdélník Kružnice Střed kružnice, poloměr kružnice, označení k Trojúhelník	Narýsuje úsečku dané délky Narýsuje úsečku, popíše její krajní body a změří ji S názorem narýsuje dvě přímky, které jsou k sobě kolmé S pomocí narýsuje rovnoběžné přímky
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
Výstupy v RVP: *M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní*

nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		*úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Odhadne cenu nákupu Zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze Seznámí se se způsoby placení Řeší slovní úlohy ze života Řeší magické čtverce	Ceny nákupu Mince a bankovky Způsoby placení Měsíce v roce Stolní hry	S pomocí odhadne cenu nákupu S názorem zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz Seznámí se s cenami zboží S pomocí řeší slovní úlohy ze života S pomocí řeší jednoduché magické čtverce S názorem zapíše číslicí měsíce v roce
přesahy		
Vlastivěda, Přírodověda, Jazyk a jazyková komunikace		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

5. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Výstupy v RVP: *M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení* *M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel* *M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel* *M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel* *M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku* *M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel* *M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty* *M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*	*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla* *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách* *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*

		umí používat kalkulátor
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Čte a píše číslice v oboru do 1 000 000 Orientuje se na číselné ose od 0 do 1 000 000 Porovnává čísla v číselném oboru Napíše desetinné číslo Rozdělí celek na poloviny, třetiny, čtvrtiny, desetiny Část z celku zapíše zlomkem Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Porovná zlomky se stejným jmenovatelem Vypočítá zlomek z celku Zlomky vyjádří desetinným číslem Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí jej na číselné ose Seznámí se se záporným číslem	Přirozená čísla v oboru 0 až 1 000 000 Sčítání v oboru do 1 000 000 Odčítání v oboru do 1 000 000 Kontrola výsledků početních operací Číselná osa Celá čísla Desetinná čísla Zlomky Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Násobilka Početní operace Písemné algoritmy početních operací	Počítá po jedné v oboru do 1000 Napíše a přečte číslice 0 až 1000 Porovnává čísla S pomocí se orientuje na číselné ose Pracuje s matematickými operacemi – sčítá a odčítá zpaměti i písemně Sčítá a odčítá písemně se správným zápisem jednotek, desítek, stovek Výsledek ověří pomocí kalkulátoru Sčítá a odčítá násobky 100 Přičítá a odčítá jednociferná čísla Sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem přes základ s podporou Dělí a násobí v oboru násobilky 1 až 10 s oporou o tabulku násobků S názorem zaokrouhluje čísla na stovky a desítky S pomocí zapíše jednoduché slovní úlohy a naznačí řešení Zapíše a vypočítá jednoduché slovní úlohy S názorem rozeznává sudá a lichá čísla Používá kalkulátor – pozná symboly
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova, Jazyk a jazyková komunikace, Tělesná výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Výstupy v RVP:	*Minimální výstupy v RVP:*

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data *M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*		*M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* *určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích* *umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času* *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyhledá data Třídí a sbírá data Sestaví jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky Diagramy Grafy Jednotky času, délky, hmotnosti, objemu Jízdní řády, ceníky, letopočty, nadmořská výška Počty obyvatel evropských zemí Ceníky zboží Tabulky	Doplní údaje do jednoduché tabulky Přečte údaje z tabulky Vybere podle ceníku drobný nákup Napočítá mince a bankovky Převede jednotky času, délky, hmotnosti
přesahy		
Přírodověda, vlastivěda, pracovní výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
Výstupy v RVP:	*Minimální výstupy v RVP:*
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce *M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku*	*M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky*

sečtením délek jeho stran *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu* *M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*		*M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* *M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru* *pozná základní tělesa*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Graficky sečte a odečte úsečky Narýsuje osu úsečky Vypočítá délku lomené čáry Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Dokreslí souměrné obrazce Vyznačí osu souměrnosti Vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka Vypočítá obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka Vypočítá povrch kvádru a krychle Narýsuje daný trojúhelník Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě Užívá základní jednotky obsahu Vysvětlí pojmy ha, a Převádí jednotky obsahu Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Vysvětlí pojmy osa souměrnosti	Úsečky Osa úsečky Jednotky délky Mnohoúhelníky Osa souměrnosti Obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníka Obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníka Vlastnosti trojúhelníku Trojúhelníky rovnostranné, rovnoramenné, různoramenné Povrch kvádru a krychle Základní jednotky obsahu 1 m2 Menší jednotky obsahu 1 cm2, 1 mm2 Větší jednotky obsahu 1 a, 1 ha, 1 km2 Převody jednotek obsahu Krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel Čtvercová síť Osově souměrné útvary	Narýsuje úsečku dané délky, změří úsečky s přesností na cm Odhadne délky úseček Převádí metry na centimetry Narýsuje a označí čtverec Narýsuje a označí obdélník Narýsuje a označí kružnici Narýsuje a označí trojúhelník – vrcholy a strany Narýsuje dvě přímky, které jsou k sobě kolmé Pomocí pravítka a trojúhelníku narýsuje rovnoběžné přímky S pomocí určí osu souměrnosti překládáním papíru S názorem pozná základní tělesa – kvádr, krychle, válec, koule S pomocí vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
přesahy		
Pracovní výchova, Estetická výchova		
průřezová témata		

OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
Výstupy v RVP: *M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*		*Minimální výstupy v RVP:* *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Odhadne cenu nákupu Zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Vyúčtuje domácí hospodaření podle příjmů a výdajů	Ceny nákupu Mince a bankovky Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Způsoby placení Banka jako správce peněz – úspory, půjčky Stolní hry	Odhadne cenu nákupu Zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz Seznámí se s cenami zboží Seznámí se s příjmy a výdaji peněz Seznámí se s domácím hospodařením S pomocí řeší jednoduché magické čtverce
přesahy		
Jazyk a jazyková komunikace, Přírodověda		
průřezová témata		
OSV OR 1, OSV SR 1, OSV SR 2, OSV SR 3		

2. STUPEŇ

6. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Minimální výstupy v RVP: *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*

<table>
<tr><td colspan="2">M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta</td></tr>
<tr><th>Učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa
Desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo
Práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací ve vhodném prostředí, seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)</td><td>Přečte, zapíše a porovná čísla v oboru do 10 000, zobrazí je na číselné ose
Odhadne výsledek, zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce v oboru do 10 000
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem v oboru do 10 000
Orientuje se v číselné řadě do 100 000
Rozliší kladná a záporná čísla, zobrazí je na číselné ose
Napíše číslo opačné k zadanému číslu, zobrazí je na číselné ose
Přečte a zapíše dle diktátu desetinná čísla, zobrazí je na číselné ose
Sčítá a odčítá desetinná čísla
Porovnává desetinná čísla
Zaokrouhluje desetinná čísla na desetiny, setiny a jednotky
S pomocí napíše rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě
Přečte a zapíše zlomek
Graficky znázorní zlomek
Zapíše převrácené číslo k danému zlomku
Zapíše zlomek podle grafického znázornění
Porovná, sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu
Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
Provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru
Využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Fyzika, Zeměpis</td></tr>
</table>

průřezová témata

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *používá technické písmo* *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*	
učivo	**minimální výstupy**
Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) **Konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost	Rozliší a narýsuje přímku, polopřímku, úsečku, **čtverec, kružnici, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník** Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky Správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami, pojmenuje je Čte a píše technickým písmem Přečte a vysvětlí, co je znázorněno na jednoduchém technickém výkresu Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce Provádí jednoduché konstrukce Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

	Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka
přesahy	
Pracovní výchova, Estetická výchova, Fyzika	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* *M-9-2-02p porovnává data* *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *zvládá početní úkony s penězi*	
učivo	**minimální výstupy**
Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	Vyhledává a třídí data Porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku Užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu Správně napočítá peněžní obnos, který má zaplatit Spočítá, zda obdržel správný finanční obnos Vyhledává a třídí data i za pomoci digitálních technologií
přesahy	
Zeměpis, Fyzika	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Minimální výstupy v RVP: *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy*

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo	**minimální výstupy**
Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
přesahy	
průřezová témata	

7. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* *zvládá orientaci na číselné ose*	
učivo	**minimální výstupy**
Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa **Desetinná čísla, zlomky** – smíšené číslo, složený zlomek **Poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka **Procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka,	Přečte, zapíše a porovná čísla v oboru do 100 000, zobrazí je na číselné ose Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem v oboru do 100 000 Odhadne výsledek, zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce a desetitisíce v oboru do 100 000

tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	Orientuje se v číselné řadě do 1 000 000 Rozliší kladná a záporná čísla, zobrazí je na číselné ose Napíše číslo opačné k zadanému číslu, zobrazí je na číselné ose Přečte a zapíše dle diktátu desetinná čísla, zobrazí je na číselné ose Násobí a dělí desetinná čísla čísly přirozenými, desetinnými, 10, 100 a 1000 Zapíše dle diktátu či grafického znázornění zlomek a smíšené číslo Přečte zlomek a smíšené číslo Graficky znázorní zlomek a smíšené číslo Zapíše desetinné číslo jako zlomek a naopak S pomocí vynásobí a vydělí zlomky S pomocí rozšíří a zkrátí zlomek Převede zlomek na smíšené číslo a naopak Zapíše složený zlomek dle diktátu a s pomocí ho zjednoduší S pomocí zvětší a zmenší číslo v daném poměru Vypočítá vzdálenost podle měřítka mapy či plánu S pomocí sestaví a vypočítá trojčlenku Vypočítá počet procent, základ a procentovou část S pomocí vypočítá jednoduchý úrok Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu
přesahy	
Fyzika, Zeměpis	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Minimální výstupy v RVP: *M-9-2-01p vyhledává a třídí data*

M-9-2-02p porovnává data *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *zvládá početní úkony s penězi*	
učivo	**minimální výstupy**
Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr **Funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost	Vyhledává a třídí data Porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku Užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu Správně napočítá peněžní obnos, který má zaplatit Spočítá, zda obdržel správný finanční obnos Vyhledává, vyhodnotí, porovná a třídí data i za pomoci digitálních technologií
přesahy	
Zeměpis, Fyzika	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa*	
Učivo	**minimální výstupy**
Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh,	Rozliší a narýsuje přímku, polopřímku, úsečku, čtverec, kružnici,

úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) **Metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta **Konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost Nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)	obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky Správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami, pojmenuje je Čte a píše technickým písmem Přečte a vysvětlí, co je znázorněno na jednoduchém technickém výkresu Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu Provádí jednoduché konstrukce Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru
přesahy	
Pracovní výchova, Estetická výchova, Fyzika	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy* *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*	
Učivo	**minimální výstupy**
Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
přesahy	
průřezová témata	

8. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* *zvládá orientaci na číselné ose*	
učivo	**minimální výstupy**
Celá čísla – číselná osa **Procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování **Mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina **Výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny **Rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	Přečte, zapíše a porovná čísla v oboru do 1 000 000, zobrazí je na číselné ose, numerace do 1 000 000 Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem v oboru do 1 000 000 Odhadne výsledek, zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce a desetitisíce v oboru do 1 000 000 Vypočítá počet procent, základ a procentovou část S pomocí vypočítá jednoduchý úrok Rozliší, zda se jedná o číselný výraz nebo výraz s proměnnými S pomocí sčítá a odčítá mnohočleny S pomocí násobí a dělí mnohočleny S pomocí určí, zda se jedná o rovnost či o rovnici S pomocí vypočítá lineární rovnici o jedné neznámé Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh

	odpovídajících učivu daného ročníku
přesahy	
Fyzika, Zeměpis	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* *M-9-2-02p porovnává data* *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *zvládá početní úkony s penězi*	
učivo	**minimální výstupy**
Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr **Funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce Vlastnosti souboru dat	Vyhledává a třídí data Porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku Užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu Správně napočítá peněžní obnos, který má zaplatit Spočítá, zda obdržel správný finanční obnos Používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle dvou, případně více kritérií
přesahy	
Zeměpis, Fyzika	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU
Minimální výstupy v RVP:

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
používá technické písmo
čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Učivo	**minimální výstupy**
Rovinné útvary – kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky **Prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol Nástroje na využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)	Správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami, pojmenuje je Čte a píše technickým písmem Přečte a vysvětlí, co je znázorněno na jednoduchém technickém výkresu Rozliší a narýsuje **čtverec, kružnici, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník** Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu Provádí jednoduché konstrukce Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce Sestrojí sítě základních těles Načrtne základní tělesa Zobrazuje jednoduchá tělesa Využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary
přesahy	
Pracovní výchova, Estetická výchova, Fyzika	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *používá technické písmo* *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*	
Učivo	**minimální výstupy**
Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
přesahy	
průřezová témata	

9.ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Minimální výstupy v RVP: *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* *zvládá orientaci na číselné ose*	
Učivo	**minimální výstupy**
Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti **Celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa **Mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina **Výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny **Rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	Přečte, zapíše a porovná čísla v oboru do 1 000 000, zobrazí je na číselné ose, numerace do 1 000 000 Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce a desetitisíce Rozliší prvočíslo a číslo složené Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem, odhadne výsledek Dle kritérií dělitelnosti určí, zda je číslo dělitelné jiným bezezbytku Rozliší násobek a dělitel Určí písemně nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou čísel Rozliší kladná a záporná čísla, zobrazí je na číselné ose Napíše číslo opačné k zadanému číslu, zobrazí je na číselné ose Určí pomocí tabulek či na kalkulačce druhou mocninu a odmocninu racionálních čísel S pomocí určí hodnotu číselného výrazu Rozliší, zda se jedná o číselný výraz nebo výraz s proměnnými Sčítá a odčítá mnohočleny S pomocí násobí a dělí mnohočleny Určí, zda se jedná o rovnost či o rovnici S pomocí vypočítá lineární rovnici o jedné neznámé S pomocí vypočítá soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Používá digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů Využívá digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
přesahy	

Fyzika, Zeměpis
průřezová témata

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* *M-9-2-02p porovnává data* *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *zvládá početní úkony s penězi*	
učivo	**minimální výstupy**
Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr **Funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce Analýza a grafické znázornění dat	Vyhledává a třídí data Porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku Užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu Správně napočítá peněžní obnos, který má zaplatit Spočítá, zda obdržel správný finanční obnos S pomocí rozliší, zda se jedná o přímou nebo nepřímou úměrnost S pomocí sestaví graf lineární funkce Používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí Vyhledává, vyhodnocuje, porovnává a třídí data i za pomoci digitálních technologií
přesahy	
Zeměpis, Fyzika	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU
Minimální výstupy v RVP:

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
používá technické písmo
čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

učivo	**minimální výstupy**
Rovinné útvary – kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky **Metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta **Prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol Nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)	Správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami, pojmenuje je Čte a píše technickým písmem Přečte a vysvětlí, co je znázorněno na jednoduchém technickém výkresu Rozliší a narýsuje čtverec, kružnici, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu Provádí jednoduché konstrukce Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce Sestrojí sítě základních těles Načrtne základní tělesa Zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání Vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů
přesahy	
Pracovní výchova, Estetická výchova, Fyzika	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
Minimální výstupy v RVP: *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *používá technické písmo* *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*	
učivo	**minimální výstupy**
Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
přesahy	
průřezová témata	

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou. Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech

osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem;
- rozvíjení myšlení a logického uvažování;
- vyhledávání a využívání potřebných informací;
- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky;
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení;
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu;
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je správné chápání a používání pojmů z oblasti hardware, software a osvojení si základních znalostí a dovedností práce s počítačem. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafickou úpravou textu, s tabulkami ve výukovém programu Word 2003. Pro vzájemnou komunikaci a předávání informací je do výuky zařazeno využívání elektronické pošty. Za účelem rychlého získávání a ověřování informací se žáci učí vyhledávat informace na Internetu.

Výuka je realizována na prvním i druhém stupni v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	-	-	1	1	1	1	1	1	1
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Výuka probíhá v mediálních učebnách, popřípadě ve třídách.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k objevování možností využití informačních a komunikačních technologií.
Seznamujeme žáky se softwarovými programy, odbornou literaturou apod.
Rozvíjíme poznatky v oblasti výpočetní techniky se stoupající náročností v jednotlivých ročnících vzhledem k individuálním možnostem žáků.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme žákům možnost samostatného rozhodování při hledání optimálních řešení.
Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení úloh, nabízíme několik způsobů řešení.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k dodržování vžitých pravidel a konvencí při komunikaci.
Učíme žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku.

Kompetence sociální a personální

Připravujeme žáky na práci v týmu, vedeme je ke kolegialitě, taktu a ohleduplnosti.
Učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla…) a důsledně tato pravidla dodržujeme.
Vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení na stránkách portálů při práci na Internetu.

Kompetence pracovní

Kontrolujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou.
Seznamujeme žáky s možností využití ICT při hledání zaměstnání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2. OBDOBÍ

3. ročník

ZÁKLADY ALGORITMIZACE		
Výstupy v RVP: *I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů* *I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy* *I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů* *I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Ovládá postavu pomocí příkazů Sestaví postup, který postavu vede k cíli Ověří správnost postupu Čte zápis postupu s porozuměním, dokáže jej doplnit, opravit v něm chybu Dokáže určit, jaký bude výsledek vykonání postupu postavou Orientuje se v grafu cest Z mapy cest a zápisu postupu rozpozná počáteční a cílový stav	Přímé ovládání postavy s volným cílem Přímé ovládání postavy se zadaným cílem Čtení hotového zápisu postupu s určením cíle Doplnění chybějícího příkazu v postupu Sestavení postupu k zadanému cíli Doplňování postav do mapy na základě daného zápisu postupu	Ovládá postavu pomocí příkazů. Podle pokynů sestaví postup, který postavu vede k cíli. Ověří správnost postupu Čte zápis postupu s porozuměním, opraví v něm chybu Orientuje se v grafu cest
přesahy		
Český jazyk, Matematika		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ		
Výstupy v RVP: *I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu* *I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu* *I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Používá pro svou práci doporučené prostředí Edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá schránku, krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla práce v počítačové učebně nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Pojmenuje jednotlivá zařízení, se kterými pracuje a popíše, k čemu je využívá Zapíná, vypíná bezpečně digitální zařízení, se kterým pracuje Přehraje zvuk či video Uloží svou práci do souboru, otevře soubor Používá podle pokynu krok zpět, zoom Řeší podle pokynu úkol použitím schránky
Přesahy		
Český jazyk, Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

4. ročník

PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	
Výstupy v RVP: *I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu* *I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí* *I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*	*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu* *I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

výstupy	učivo	minimální výstupy
Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Rozpozná způsob propojení digitálních zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí Propojí digitální zařízení při práci s grafikou a textem Přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Uvede různé příklady využití digitálních technologií, se kterými se opakovaně setkal (např. telefon, tablet, navigace, digitální fotoaparát, kamera, čtečka kódů, bankomat) Najde a spustí z plochy známou aplikaci, se kterou již pracoval Rozpozná zvláštní chování počítače, se kterým má předchozí zkušenost, a přivolá pomoc dospělého Vybírá podle zadaných kritérií informace, které o sobě může zveřejnit
přesahy		
Český jazyk		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

ÚVOD DO PRÁCE S DATY		
Výstupy v RVP: *I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat* *I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*		*Minimální výstupy v RVP:I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat* *I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*
Minimální výstupy	**Minimální výstupy**	**Minimální výstupy**
Uvede příklady skupin objektů ve svém okolí	Uvede příklady skupin objektů ve svém okolí	Uvede příklady skupin objektů ve svém okolí

(např. naše škola, moje rodina, potraviny). Rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů. Řadí prvky (forma textu, obrázku, modelu) do seznamů. Přiřadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií. Doplní prvky v existující tabulce (prvky – předměty, obrázky, text, nejprve v prostoru, na papíře). Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, ve školním prostředí (např. rozvrh hodin, jídelníček).	(např. naše škola, moje rodina, potraviny). Rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů. Řadí prvky (forma textu, obrázku, modelu) do seznamů. Přiřadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií. Doplní prvky v existující tabulce (prvky – předměty, obrázky, text, nejprve v prostoru, na papíře). Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, ve školním prostředí (např. rozvrh hodin, jídelníček).	(např. naše škola, moje rodina, potraviny). Rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů. Řadí prvky (forma textu, obrázku, modelu) do seznamů. Přiřadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií. Doplní prvky v existující tabulce (prvky – předměty, obrázky, text, nejprve v prostoru, na papíře). Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, ve školním prostředí (např. rozvrh hodin, jídelníček).
přesahy		
Matematika		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ		
Výstupy v RVP: *I-5-1-01 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji* *I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby, na základě dat*
výstupy	**učivo**	**Minimální výstupy**
Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Kóduje/dekóduje informaci obrázkem i textem (využití piktogramů, symbolů, nápisů, které žáka obklopují – např. školní informační cedule, dopravní značky). Sdělí informaci slovně, symbolem, obrázkem. Předá informaci ze svého praktického života zakódovanou pomocí textu či čísel (např.

či navazujících úseček		zápis domácího úkolu, sebehodnocení, zápis služeb). Zakóduje a dekóduje text, se kterým se opakovaně setkává. Popíše jednoduchou situaci, kterou opakovaně řeší (např. psaní domácího úkolu, chování o přestávce), jak postupuje a jaká rozhodnutí uskutečňuje. Odpovídá na otázky k této jednoduché situaci na základě své zkušenosti.
přesahy		
Matematika, Český jazyk		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

5. ročník

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY		
Výstupy v RVP: *I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy* *I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory Používá opakování, stanoví, co se Bude opakovat a kolikrát	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření	S pomocí předmětů, obrázků, textů, znaků znázorní posloupnost jednoduchého postupu (např. řešení školní aktivity, pohádkové příběhy). Nakrokuje řešení jednoduchého problému, který opakovaně řeší, do dílčích kroků (např.

Vytvoří a použije nový blok Upraví program pro obdobný problém	Kombinace procedur	cesta do školy, účast na školním výletu), možno využít vizuální podporu. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát (např. řady předmětů, symbolů, obrázků, cyklus rok, roční období, měsíc, týden, den). Sestavuje postup konkrétní známé situace, kterou již řešil, a to i s použitím opakování známých postupů (např. pohádkové příběhy s opakováním, rutinní činnosti, návody jednoduchých výrobků).
přesahy		
Český jazyk, Matematika		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ		
Výstupy v RVP: *I-5-3-01 v systémech rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky Určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky (např. systém naše škola a prvky třídy, dívky, chlapci, učitelé). Určí, jak spolu prvky ve známém systému souvisejí.
přesahy		
Český jazyk, Matematika		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova		

<table>
<tr><th colspan="3">ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Minimální výstupy v RVP:
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
V programu najde a opraví chyby
Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</td><td>Kreslení čar
Pevný počet opakování
Ladění, hledání chyb
Vlastní bloky a jejich vytváření
Změna vlastností postavy pomocí příkazu
Náhodné hodnoty
Čtení programů
Programovací projekt</td><td>Navrhne podle předlohy možné kroky řešení jednoduchého problému, který ho zajímá, pomocí nabídnutého symbolického zápisu (např. předměty, piktogramy, fotografie, text)</td></tr>
<tr><th colspan="3">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="3">Český jazyk, estetická výchova</td></tr>
<tr><th colspan="3">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="3">Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova</td></tr>
</table>

ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT		
Výstupy v RVP: *I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji* *I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu*		*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*
výstupy	**učivo**	**Minimální výstupy**
Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty Pomocí obrázku znázorní jev Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Získává podle návodu data ze svého okolí (pozorováním, dotazem, pokusem atd.), která se vztahují k problému ze sféry jeho zájmu (např. počasí, stravování ve školní jídelně, sběr odpadu, výsledky sportovních soutěží). Zaznamenává tato data (čísla, text, tvar, barva, zvuk atd.) Popíše prostřednictvím toho, co ví, konkrétní známou situaci (slovem, pomocí obrázku, modelem) Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Pomocí obrázku znázorní jev, se kterým má opakovanou zkušenost
přesahy		
Český jazyk, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova		

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI	
Výstupy v RVP: *I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů* *I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující*	*Minimální výstupy v RVP:* *I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů* *I-5-2-02p popíše jednoduchý problém*

se vzory, používá opakování a připravené podprogramy *I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*		*související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení* *I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*
výstupy	**učivo**	**Minimální výstupy**
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav V programu najde a opraví chyby Používá události ke spuštění činnosti postav Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Upraví program pro obdobný problém Používá podmínku k ukončení opakování, rozpozná, kdy je podmínka splněna Ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Podmínky a jejich splnění Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Pohybuje se osobně nebo zprostředkovaně v prostředí labyrintu. Řeší jednoduchý problém (např. pravidla pro práci s PC, mytí rukou, příprava na hodinu, úklid pracovního místa) po jednotlivých krocích podle návodu. Používá různé formy zápisu postupů pomocí obrázků, značek, symbolů či textu. Přečte, porozumí krokům ve známém postupu. Rozpozná situaci využívající opakovaně použitelné postupy. Sestaví podle předlohy funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci.
přesahy		
Český jazyk, estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova		

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
Výstupy v RVP: *ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie* *ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady* *ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*	*Minimální výstupy v RVP:* *ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

výstupy	učivo	minimální výstupy
Zapne počítač a přihlásí se do systému Pojmenuje OS, ve kterém ve škole pracuje Vyhledá aplikace WORD, Malování Uloží soubor ve formátu doc. Přiřadí pojmy: ikona, plocha, webový prohlížeč Dodržuje Řád učebny informatiky a pokyny pedagoga; Předvede, jak nastaví si správnou výšku židlí, dodržuje vzdálenost očí od monitoru, správné sezení Vyjmenuje rizika s dlouhodobým používáním.	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Multimediální využití počítače Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Zapne počítač Pojmenuje OS, ve kterém ve škole pracuje Vyhledá aplikace WORD, Malování Uloží soubor ve formátu doc s dopomocí. Přiřadí pojmy: ikona, plocha, webový prohlížeč Dodržuje Řád učebny informatiky a pokyny pedagoga; Předvede, jak si nastaví správnou výšku židlí, dodržuje vzdálenost očí od monitoru, správné sezení
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova – MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k informacím); - MeV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; - MeV4 tvorba a výběr sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)		

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
Výstupy v RVP: *ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty* *ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích* *ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*		*Minimální výstupy v RVP:* *ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Využívá známé Zapíše správně text do vyhledavače. Vyjmenuje způsoby ICT komunikace.	Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) Základní způsoby komunikace (e-	Zapíše text do vyhledavače s dopomocí. Vyjmenuje způsoby ICT komunikace – odpoví na otázky.

Používá vhodné metody a nástroje při vyhledávání. Sestaví formulaci při vyhledávání informací. Napíše emailovou adresu, odešle email. Používá složky v emailové schránce. Odešle sms. Jmenuje další způsoby komunikace. Vyhledá počasí v dané lokalitě, místo na mapě, dopravní spojení, program v kině, divadle.	mail, chat, telefonování) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	Přepíše formulaci při vyhledávání informací. S dopomocí napíše emailovou adresu. Odešle email, sms. Jmenuje další způsoby komunikace. Vyhledá počasí v dané lokalitě s pomocí, místo na mapě s pomocí, dopravní spojení s pomocí.
přesahy		
Český jazyk		
průřezová témata		
MeV – tvorba mediálního sdělení		

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
Výstupy v RVP: *ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru*		*Minimální výstupy v RVP:* *CT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu*
výstupy	**učivo**	**Minimální výstupy**
Spustí aplikace pomocí ikony na ploše Maluje v aplikaci OS Win a Kreslení Pojmenuje nástroje aplikace Kreslení Vyhledá v programu Dětský koutek apod. požadovanou hru Opíše slova Napíše probraná písmena ve sloupci Napíše text písmen dle diktátu Napíše písmena, slova, v řádku – sloupci Aplikuje základní funkce textového editoru – napíše krátký text, čísla	Základní funkce textového a grafického editoru Malování Word Excel PowerPoint	Spustí aplikace pomocí ikony na ploše Maluje v aplikaci OS Win a Kreslení Pojmenuje nástroje aplikace Kreslení Vyhledá v programu Dětský koutek apod. požadovanou hru Opíše slova Napíše probraná písmena ve sloupci Napíše text písmen dle diktátu Napíše písmena, slova, v řádku – sloupci Aplikuje základní funkce textového editoru – napíše krátký text, čísla

Vyjmenuje nejznámější aplikace MS		Pojmenuje aplikace MS
přesahy		
Český jazyk, Estetická výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova		

2. STUPEŇ

6. ročník

KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ	
Minimální výstupy v RVP: I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	
učivo	**minimální výstupy**
Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	- vyhledá informaci a popíše její zdroj - rozpozná ty zakódované informace kolem sebe, které opakovaně využívá (např. dopravní značky, informační cedule, zavedené zkratky, značky na oděvech) - dokáže přečíst jednoduchou myšlenkovou mapu vztahující se k okruhu jeho zájmů (např. ukládání souborů, bezpečnost v online prostředí) - zakóduje a dekóduje znaky pomocí jednoduché znakové sady (např. náhrada písmene číslem z kódovací tabulky, obrázkové písmo) - zašifruje a dešifruje text pomocí šifry, se kterou se opakovaně setkal (např. záměny písmen, opačné pořadí písmen) zakóduje v obrázku základní barvy
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

PRÁCE S DATY

Minimální výstupy v RVP:
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

učivo	**minimální výstupy**
Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	- vyhledává, získává data obecně a v počítači z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost - interpretuje data z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost - odpoví na otázky na základě dat v tabulce z oblasti, se kterou má zkušenost - popíše pravidla uspořádání v jednoduché existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Minimální výstupy v RVP: I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá	
učivo	**minimální výstupy**
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	- popíše modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti, které mohou a nemohou dělat (např. žáci, učitelé, rodiče)
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

<table>
<tr><th colspan="2">POČÍTAČE I</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
Správa souborů, struktura složek
Instalace aplikací
Domácí a školní počítačová síť
Fungování a služby internetu
Princip e-mailu
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)
Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</td><td>- správně popíše jednotlivé části PC
- popíše, jak lze získat aplikaci pro bezpečné využití
- uloží textové, grafické soubory
- vybere podle návodu vhodný formát pro uložení dat
- popíše, která zařízení jsou připojená do školní sítě
- zdůvodní nezbytnost zabezpečení účtů
- pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy, rozumí způsobu e-mailové komunikace
- zkontroluje, zda jsou části počítače, které opakovaně používá, správně propojeny, ukončí program bez odezvy
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi v místě, ve kterém pracuje
- popíše na příkladech, co je to digitální stopa</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Český jazyk</td></tr>
<tr><th colspan="2">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="2">MeV – tvorba mediálního sdělení</td></tr>
</table>

7. ročník

PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY	
Minimální výstupy v RVP: I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal	
učivo	**minimální výstupy**
Vytvoření programu Opakování Podprogramy	- používá strukturovaný postup (např. návod) pro praktické činnosti, při kterých potřebuje oporu - sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému - sestaví jednoduchý program, např. prostřednictvím beebot aktivity, dbá na jeho čitelnost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná (např. prostřednictvím beebot aktivity) - ověří správnost programu
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT II	
Minimální výstupy v RVP: I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	
učivo	**minimální výstupy**

Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	- vyhledá informace z doporučených zdrojů - popíše známé modely jevů, situací, činností (např. notový záznam, schéma z učebnice) - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku spojenou s jeho konkrétní činností - znázorní graficky problém (např. časová osa, jednoduchá myšlenková mapa, řada obrázků), stanoví, případně podle návodu, zda má všechny potřebné informace
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI	
Minimální výstupy v RVP: I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal	
učivo	**minimální výstupy**
Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	- sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ve více variantách - sestaví jednoduchý program, např. prostřednictvím beebot aktivity, dbá na jeho přehlednost - ověří správnost programu - vybere z více možností vhodný program pro řešený jednoduchý problém (např. prostřednictvím beebot aktivity), který již řešil
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

<table>
<tr><th colspan="2">POČÍTAČE II</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
I-9-4-04p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
Správa souborů, struktura složek
Instalace aplikací
Domácí a školní počítačová síť
Fungování a služby internetu
Princip e-mailu
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)
Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</td><td>- uloží zvukové a multimediální soubory
- vybere vhodný formát pro uložení dat
- popíše podle skutečnosti, která zařízení jsou připojená do školní sítě
- dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, změní své heslo)
- využívá sdílené soubory ve školní síti
- používá podle návodu v modelovém prostředí e-mail
- vysvětlí spolužákovi, co je to digitální stopa</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Český jazyk, estetická výchova</td></tr>
<tr><th colspan="2">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="2">Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova</td></tr>
</table>

8. ročník

PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ	
Minimální výstupy v RVP: I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal	
učivo	**minimální výstupy**
Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	- po přečtení programu popisu činnosti vysvětlí, co vykoná (vhodné využít např. v tematickém celku Počítače III, v předmětu pracovní činnosti, při badatelské aktivitě v Přírodopisu), a činnosti zrealizuje - ověří správnost programu popisu odzkoušeného postupu, najde a opraví v něm případné chyby - diskutuje různé programy postupy pro řešení známého problému - hotový program postup upraví pro řešení jiného známého problému
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	
Minimální výstupy v RVP: I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	
učivo	**minimální výstupy**
Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce	- sestaví jednoduchou tabulku (na základě vzoru)pro evidenci dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky

Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

POČÍTAČE III	
Minimální výstupy v RVP: I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	
učivo	**minimální výstupy**
Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - sdílí soubory ve školní síti - používá v modelovém prostředí e-mail - popíše podle schématu prvky zabezpečení počítače a dat - popíše způsoby, jak minimalizovat svou digitální stopu
přesahy	
Český jazyk	

průřezová témata
MeV – tvorba mediálního sdělení

9. ročník

PROGRAMOVACÍ PROJEKTY	
Minimální výstupy v RVP: I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu jednotlivé kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal	
učivo	**minimální výstupy**
Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	- řeší problémy sestavením algoritmu/postupu - ověří správnost programu popisu postupu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy postupy pro řešení příbuzného problému - vybere z více možností vhodný program postup pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části - hotový postup upraví pro řešení příbuzného problému
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT II

Minimální výstupy v RVP:
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

učivo	**minimální výstupy**
Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	- vyhledá informace k řešenému problému, se kterým má zkušenost, pracuje se zdroji - v grafech, schématech najde odpověď na jednoduchou otázku k řešenému problému - stanoví podle návodu, pokud v popisu problému chybí informace potřebné k jeho řešení
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

POČÍTAČE IV	
Minimální výstupy v RVP: I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	
učivo	**minimální výstupy**
Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	- popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - na příkladu, který řeší, ukáže kompresi dat - popíše podle schématu, jak fungují některé využívané služby internetu - uvede příklady cílů hackerů - doplní myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat

Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	- chrání si své údaje, ví, co je „silné“ heslo - diskutuje o tom, čím vším vytváří svou digitální stopu
přesahy	
Český jazyk	
průřezová témata	
MeV – tvorba mediálního sdělení	

ZÁVĚREČNÉ PROJEKTY	
výukové metody	**popis**
Projektová výuka Samostatná práce Skupinová práce	Vyučující může alokované hodiny využít na realizaci projektů v rámci Informatiky, ale může také zvolit projekt pro aplikaci Informatiky v jiném předmětu nebo při řešení školního tématu. Projekt má sloužit k prokázání schopnosti aplikovat znalosti a dovednosti z předmětu při řešení praktických problémů.
přesahy	
Český jazyk, estetická výchova	
průřezová témata	

Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu
- hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Prvouka je vyučována v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, a to v prvním až třetím ročníku.

Předmět má zabezpečit všestrannou soběstačnost žáka v rodině, domácnosti, ve škole, ve skupinách vrstevníků, na ulici, v dopravních prostředcích. Zahrnuje základní prvky dopravní výchovy. Prvouka má vybavit žáka takovými znalostmi, aby byl denně schopen orientovat se v čase, poznat, kolik je hodin, dodržovat správný denní režim, uplatňovat hygienické návyky. Dále má podat a rozvíjet poznatky o přírodních zákonitostech, seznámit s jednotlivými druhy zvířat a rostlin.

Předmět je dotován takto:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	2	2	3	-	-	-	-	-	-
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Výuka probíhá především ve třídách, její součástí jsou však vycházky do okolí školy, do přírody, pochody po lese a výlety do nedalekého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Předkládáme žákům názorné pomůcky, učíme je pracovat s nimi.
- Učíme a posilujeme schopnost samostatné práce.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, který vede k větší úspěšnosti při plnění zadaných úkolů.
- Klademe důraz na porozumění daného učiva.

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k samostatnému přístupu v řešení běžných situací, a to ukázkami z každodenního života (návštěva lékaře, nakupování…)

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k správné formulaci svých zážitků, příběhů a názorů.
- Podporujeme přátelské vztahy a atmosféru ve třídách.
- Zadáváme úkoly, při nichž je nutná komunikace mezi žáky (hry „U lékaře“, „Na poště“…).
- Předkládáme obrázky, fotografie apod. a žáci ústně popisují situaci na nich.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k dodržování základních pravidel společenského chování ve vyučování, na školních akcích i ve volném čase, k toleranci vůči starším, slabším či handicapovaným.
- Učíme žáky rozeznávat nevhodné a rizikové chování
- Zařazujeme skupinovou práci žáků, posilujeme sociální cítění formou her.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky se základními právy občanů a dětí.
- Usilujeme o získání zodpovědného vztahu k sobě samému, rodině, kamarádům, dospělým, vlasti, historickým i přírodním památkám.

Kompetence pracovní

- Do výuky zařazujeme co nejvíce praktických ukázek a činností, ve kterých si děti ověřují získané vědomosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 1. ročník

<table>
<tr><th colspan="3">MÍSTO, KDE ŽIJEME</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJS3101 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS3102 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
ČJS3103 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJS3101p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS3101p popíše a zvládne cestu do školy
ČJS3103p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Uvede název obce, ulici a číslo domu svého</td><td>Domov, prostředí domova, orientace v místě</td><td>S pomocí učitele uvede název obce, ulici a</td></tr>
</table>

bydliště Na vycházce bezpečně pozná místo a okolí svého domova např. nejbližší ulice, důležité budovy, obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, obchody Na jednoduchém plánu ukáže místo svého bydliště i školy Orientuje se ve škole, bezpečně pozná svou třídu v budově školy Pojmenuje a popíše místnosti v budově školy co je vlevo, vpravo, vpředu, vzadu Uvede jméno třídního učitele Rozlišuje rozdíl mezi vyučovací hodinou a přestávkou Podle obrázků konkrétních činností popisuje, co všechno ve třídě dělá (např. svačí, maže tabuli, cvičí) Dochází bezpečně do školy a ze školy nejkratší cestou Pojmenuje dopravní prostředky Řekne, jak se jmenuje země, kde žijeme Podle předlohy vybarví vlajku České republiky	bydliště, orientace v jednoduchém plánu nebo mapce Škola, prostředí školy, třída a její vybavení okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Obec (město), název města, stanice nejbližšího dopravního prostředku, blízké okolí školy např. budovy Základy dopravní výchovy např. předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (vidět a být viděn, bezpečnostní prvky, výbava jízdního kola, výbava cyklisty) Druhy dopravních prostředků Naše vlast, název země, barvy státní vlajky	číslo domu svého bydliště Na vycházce bezpečně pozná a ukáže místo a okolí svého domova Dochází bezpečně do školy a ze školy nejkratší cestou Chová se podle pravidel silničního provozu jako chodec, bezpečně přechází vozovku v doprovodu dospělé osoby Orientuje se ve škole, s pomocí učitele nebo spolužáků, pozná svou třídu v budově školy, podle obrázku s pomocí učitele pojmenuje místnosti (např. dle využití – tělocvična) v budově školy S pomocí učitele popíše svoji třídu, co je vlevo, vpravo, vpředu, vzadu Uvede jméno třídního učitele Rozlišuje rozdíl mezi vyučovací hodinou a přestávkou Dle nápovědy učitele popisuje, co všechno ve třídě dělá Pojmenuje dopravní prostředky, které využívá při cestě do školy
přesahy		
VV (1. ročník) – malba, kresba PV (1. ročník) Práce s drobným materiálem, ČJ (1. ročník) – slohová a komunikační výchova, EtV		
průřezová témata		
OSV OR1		

LIDÉ KOLEM NÁS	
Výstupy v RVP: *ČJS3201 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS3201p rozlišuje role rodinných příslušníků*

nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům *ČJS3202 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*		*a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy* *ČJS3201p dodržuje základní pravidla společenského chování* *ČJS3201p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně* *ČJS3201p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* *ČJS3202p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pojmenuje členy své základní (nejbližší) rodiny, nakreslí, jak vypadá máma, táta a sourozenci Vysvětlí, jak by se členové rodiny měli k sobě chovat (přátelsky, ohleduplně atd.) Sestaví, kdo je z rodiny nejmladší, nejstarší Vypráví, jak členové jejich rodiny společně tráví volný čas, rodinné oslavy Dodržuje pravidla slušného chování (pozdraví dospělé osoby, představí se, přivítá příchozího, omluví se, zeptá se na vše, co ho zajímá Popíše, jak se bude chovat při kontaktu s cizími lidmi Vysvětlí, z čeho (materiál) jsou vyrobeny věci kolem nás (věci denní potřeby) nebo k čemu je používáme Řekne, jaké povolání mají rodiče, vypráví o jejich práci, pozná povolání lidí na obrázku	U nás doma, členové rodiny, vztahy v rodině, společné trávení volného času Pravidla slušného a společenského chování ve škole, v divadle, v dopravním prostředku atd. Pravidla společenského chování k nemocným, postiženým a starším lidem Chování ke spolužákům, vztahy ve třídě, v kolektivu Chování v rizikových situacích povolání	Podle obrázku, který nakreslí, pojmenuje členy své základní (nejbližší) rodiny S pomocí učitele vysvětlí, jak by se členové rodiny měli k sobě chovat (přátelsky, ohleduplně atd.) Sestaví, kdo je z rodiny nejmladší, nejstarší podle obrázků popisuje, jak členové jejich rodiny společně tráví volný čas, rodinné oslavy Dodržuje pravidla slušného chování (pozdraví dospělé osoby, představí se, přivítá příchozího, omluví se, zeptá se na vše, co ho zajímá Popíše, jak se bude chovat při kontaktu s cizími lidmi řekne, jaké povolání mají rodiče, pozná povolání lidí na obrázku
přesahy		
ČJ (1. ročník) – komunikační a slohová výchova, M (1. ročník),VV (1. ročník) – malba, kresba, EtV		

průřezová témata
MuV 4, OSV SR 1

LIDÉ A ČAS		
Výstupy v RVP: *ČJS3301 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS3302 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije* *ČJS3303 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS3301p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* *ČJS3301p zná rozvržení svých denních činností* *ČJS3302p ČJS3303p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS3303p poznává různé lidské činnosti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pojmenuje názvy dnů, dnů v týdnu, rozliší dny pracovní a dny odpočinku Vysvětlí, že vedle soboty a neděle jsou i svátky např. Velikonoce, Vánoce Vyjmenuje a charakterizuje roční období Popíše činnosti vykonávané v průběhu dne Popíše, co v které části dne dělá Uvede příklady účelného využití volného času Vyjmenuje a charakterizuje části dne – ráno, dopoledne, odpoledne, večer Rozlišuje a vysvětlí děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Na hodinách poznává celé hodiny a vyznačí čas na ručičkových hodinách	Orientace v čase a časový řád, režim dne, dny v týdnu, určování celého času, denní režim rozlišování děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Kalendář přírody, roční období, svátky jara Velikonoce, zimní svátky Vánoce Předměty denní potřeby, věci kolem nás a jejich využití Volný čas	Pojmenuje názvy dnů, dnů v týdnu, rozliší dny pracovní a dny odpočinku S pomocí učitele vysvětlí, že vedle soboty a neděle jsou i svátky – např. Velikonoce, Vánoce Vyjmenuje a na obrázku ukáže roční období vyjmenuje části dne – ráno, dopoledne, odpoledne, večer a dle obrázku popíše činnosti vykonávané v průběhu dne Podle návodu učitele a obrázků vyznačí čas na ručičkových hodinách Ve spolupráci se spolužáky uvede příklady účelného využití volného času
přesahy		
ČJ (1. ročník) – komunikační a slohová výchova, M (1. ročník), EtV		
průřezová témata		
MuV 2, OSV SR 1		

ROZMANITOST PŘÍRODY		
Výstupy v RVP: *ČJS3401 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS3402 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě* *ČJS3403 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS3401p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS3402p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *ČJS3402p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* *ČJS3403p provede jednoduchý pokus podle návodu*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pozoruje a popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Popíše, jak vypadají stromy v jednotlivých ročních obdobích, vyhledává rozdíly na obrázcích Vyjmenuje rozdíly mezi listnatým a jehličnatým lesem Samostatně zvolí vhodné oblečení s ohledem na počasí a roční období, objasní rozdíl v oblékání v létě, v zimě Na vycházce pozná a pojmenuje volně žijící zvířata i rostliny vyskytující se v okolí školy a svého bydliště Na obrázku pozná domácí zvířata a přiřadí jejich mláďata Pojmenuje základní části rostliny, keře, stromu a základní části těla živočichů	Příroda na podzim, stromy na podzim Rozlišování přírodnin, listů, plodů, šišek, Stromy listnaté a jehličnaté Podzim v sadu, na zahradě a na poli Ovoce a zelenina, kterou sklízíme na podzim Podzimní počasí Živočichové na podzim, odlet a přílet ptáků, přezimování živočichů Příroda v zimě, volně žijící zvířata v zimě zimní počasí, teplé zimní oblečení Příroda na jaře, druhy jarních květin, základní části rostliny, keře a stromu Jaro na statku, domácí zvířata a jejich mláďata Jarní práce na zahradě, setí semen a sázení rostlin, zahradní nářadí Příroda v létě, druhy letního ovoce, rostliny v létě	Pozoruje a s pomocí učitele objasní proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Rozliší na obrázcích listnatý a jehličnatý les S pomocí spolužáků zvolí vhodné oblečení s ohledem na počasí a roční období, samostatně se oblékne Pozná nejběžnější druhy domácích zvířat a přiřadí jejich mláďata Vysvětlí rozdíl mezi stromem, keřem a bylinami Provede s pomocí učitele jednoduchý pokus (setí semen, sázení sazenic, tání ledu, odpařování vody) Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny dodržuje základní zásady chování v přírodě např. sběr odpadků v přírodě, v lese chodí jen po vyznačených stezkách, tiché a ohleduplné

Pojmenuje zahradní nářadí a uvede jeho užití provede jednoduchý pokus (setí semen, sázení sazenic, tání ledu) Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny Dodržuje základní zásady chování v přírodě např. sběr odpadků v přírodě, v lese chodí jen po vyznačených stezkách, tiché a ohleduplné chování	Letní oblečení Ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí Jednoduché pokusy se známými látkami např. tání ledu	chování
přesahy		
PČ (1. ročník), EsV – hudební výchova, výtvarná výchova (1. ročník), EtV		
průřezová témata		
EV 3, EV 2		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Výstupy v RVP: *ČJS3501 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví* *ČJS3502 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS3503 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *ČJS3504 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS3501p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* *ČJS3501p pojmenuje hlavní části lidského těla* *ČJS3502p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* *ČJS3502p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu* *ČJS3503p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

		ČJS3504 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjmenuje a na obrázku nebo modelu ukáže základní části lidského těla Vysleduje a objasní rozdíly mezi stavbou lidského těla a těla jiných živočichů Uplatňuje během dne základní hygienické návyky, dbá na čistotu těla, oblečení S pomocí učitele pojmenuje škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů a sestaví jídelníček Uvede zásady zdravé výživy a vysvětlí důležitost pitného režimu Vhodně se chová při stravování Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe nebo jiné dítě Vyjmenuje nebezpečí plynoucí z užívání návykových látek např. alkoholu a kouření Na obrázku pozná a s pomocí učitele pojmenuje nejznámější jedovaté rostliny a houby Vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem, popíše, jak probíhá lékařské vyšetření, podle obrázku vyjmenuje věci, které jsou potřebné k ošetření úrazu Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, jako chodec se pohybuje sám, jako cyklista se účastní silničního provozu pouze v doprovodu dospělých osob	Základní funkce a stavba lidského těla Péče o tělo, základní hygienická péče, péče o čistotu těla a oděvu Výživa lidského těla, zdravá strava, zásady zdravé výživy Nebezpečí kontaktu s cizími lidmi Nebezpečí zneužívání návykových látek, alkohol, kouření Základní jedovaté rostliny a houby U lékaře, nemoc, úraz, základy první pomoci, tísňová linka 155 Dopravní výchova, cyklista, chodec, vozovka, semafor Chování člověka při mimořádných událostech	S pomocí učitele vyjmenuje a na obrázku nebo modelu ukáže základní části lidského těla Uplatňuje během dne základní hygienické návyky, dbá na čistotu těla, oblečení S pomocí učitele pojmenuje škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů Za podpory učitele uvede zásady zdravé výživy a vysvětlí důležitost pitného režimu Vhodně se chová při stravování Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe nebo jiné dítě Vyjmenuje nebezpečí plynoucí z užívání návykových látek např. alkoholu a kouření na obrázku pozná a s pomocí učitele Rozliší na obrázku rozdíl mezi nemocí a úrazem, popíše, jak probíhá lékařské vyšetření, podle obrázku vyjmenuje věci, které jsou potřebné k ošetření úrazu uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, jako chodec se pohybuje sám, jako cyklista se účastní silničního provozu pouze v doprovodu dospělých osob S pomocí učitele pojmenuje a ukáže základní výbavu jízdního kola, cyklisty Vybarví podle návodu správnou barvu na semaforu, kde žák přechází vozovku a kde žák

pojmenuje a ukáže výbavu jízdního kola, cyklisty Vybarví správnou barvu na semaforu, kde žák přechází vozovku a kde žák musí stát Při mimořádných událostech se řídí pokyny dospělých osob		musí stát Při mimořádných událostech se řídí pokyny dospělých osob
přesahy		
ČJ (1. ročník) – komunikační a slohová výchova, VV (1. ročník) – malba, kresba, EtV, TV		
průřezová témata		
OSV OR 4, OSV SR 1		

2. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí* *ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)* *ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* *ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy* *ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Popíše, jaký je život ve městě a na vesnici, porovná mezi nimi rozdíly Pojmenuje důležité instituce a úřady v obci Vyjmenuje dopravní prostředky městské hromadné dopravy Pojmenuje obec, ve které bydlí Sestaví jednoduchý plánek místa svého bydliště a okolí školy Pojmenuje naši vlast, hlavní město, státní symboly ČR	Náš domov Město – obec, kde žiji Naše vlast Škola – prostředí školy Cesta do školy	Orientuje se v místě svého bydliště a okolí školy Vyjmenuje objekty v nejbližším okolí Pojmenuje druhy dopravních prostředků v blízkosti bydliště a školy V budově školy rozezná umístění učeben, které navštěvuje

Popíše budovu školy, prostředí ve třídě, cestu do školy		
přesahy		
Estetická výchova, Matematika, Český jazyk		
průřezová témata		
OSV-OR rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, OSV SR komunikace		

LIDÉ KOLEM NÁS		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům* *ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy* *ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování* *ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně* *ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* *ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjmenuje členy své rodiny Pojmenuje je obecně i jmenovitě Popíše činnosti a povinnosti členů rodiny, které každý zastává Popíše zvyky a tradice v rodině Vyjmenuje osoby ve škole a jejich činnost Pozoruje a popíše odlišnosti svých spolužáků Rozlišuje jejich přednosti i nedostatky Vyjádří pravidla slušného chování k ostatním	Moje rodina Členové rodiny Rodinné vztahy Vlastnosti blízkých osob Osoby ve škole Povolání	Vyjmenuje členy vlastní rodiny Rozezná svátky Velikonoce a Vánoce Zná jméno třídního učitele a spolužáků ve třídě Popíše zásady slušného chování mezi lidmi Pojmenuje běžné druhy povolání

v rodině i kolektivu a cizím lidem Popíše pojem povolání Vyjmenuje druhy povolání Popíše náplň pracovní činnosti a její význam		
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Etická výchova, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

LIDÉ A ČAS		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije* *ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* *ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozeznává druhy hodin – nástěnné, náramkové, stopky, přesýpací Rozdělí den na jednotlivé části: ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer,noc Popíše činnosti v jednotlivých částech dne Přiřadí daný čas na hodinách k části dne Seznámí se s pojmem denní režim Popíše svůj režim dne Orientuje se v čase podle ročních období Vyjmenuje 4 roční období a 12 měsíců v roce postupně za sebou	Čas – orientace v čase podle hodin Denní režim Čas – kalendářní rok Roční období Minulost, současnost, budoucnost Práce a volný čas	Rozpoznává a určuje den a noc Vyjmenuje roční období Podle obrázku popíše činnosti během dne

Přiřadí měsíce k ročním obdobím Vyjmenuje dny v týdnu Rozliší pojmy minulost, současnost a budoucnost Přiřadí obrázky věcí a výrobků k dané době Vysvětlí pojem volný čas a koníčky Popíše své oblíbené činnosti provozované ve volném čase		
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy		

ROZMANITOST PŘÍRODY		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě* *ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* *ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Charakterizuje hlavní znaky ročních období podle změn v přírodě Pojmenuje živočichy žijící ve volné přírodě Rozdělí živočichy na savce, ptáky a hmyz Jmenuje konkrétní názvy živočichů	Roční období – proměny v přírodě Živočichové ve volné přírodě Zelenina a její druhy Zemědělské plodiny Ovocné stromy a ovoce	Popíše viditelné proměny v přírodě podle jednotlivých ročních období Vyjmenuje nejběžnější názvy volně žijících zvířat Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Popíše jednoduše stavbu těla savce i ptáka Pojmenuje zástupce hmyzu Pojmenuje zeleninu a určí její druh Pojmenuje zemědělské plodiny Popíše stavbu stromu Pojmenuje ovocné stromy a jejich plody Roztřídí ovoce a zeleninu Pojmenuje jarní květiny podle názvu Pojmenuje hospodářská zvířata a jejich mláďata Určí přínos pro člověka Pojmenuje listnaté a jehličnaté stromy Přiřadí plody k jednotlivým stromům	Jarní květiny Hospodářská zvířata Listnaté stromy Jehličnaté stromy	Pojmenuje první jarní květiny Pojmenuje vybrané zástupce domácích zvířat
přesahy		
Český jazyk, Estetická výchova, Matematika		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, ENV – Vztah člověka k prostředí, OSV SR – komunikace		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Výstupy v RVP: *ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví* *ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního*

		provozu *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Popíše části lidského těla Popíše důležité vnitřní orgány Vyjmenuje lidské smysly Rozliší pojem nemoc a úraz Vyjmenuje nejčastější dětské nemoci a úrazy Charakterizuje zásady čistoty a hygieny Vyjmenuje potřeby denní hygieny Vyjmenuje zdravé potraviny Zná pravidla bezpečného pohybu po cestě do školy Popíše silniční pravidla pro chodce Určí základní dopravní značky Zná telefonní čísla na tísňové linky Nácvik telefonního hovoru na tísňová volání formou dramatizace	Lidské tělo Lidské smysly Nemoc a úraz Hygiena a čistota Potraviny a výživa Dopravní značky Bezpečnost silničního provozu Tísňové linky	Ukáže a pojmenuje na sobě části lidského těla Ukáže a pojmenuje bolestivou část těla Pojmenuje potřeby pro osobní hygienu Označí dopravní značku,, Přechod pro chodce" Vysvětlí význam barev na semaforu Při setkání s neznámými lidmi dbá na opatrnost
přesahy		
Matematika, Český jazyk		
průřezová témata		
OSV SR komunikace, OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

3. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

<table>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Popíše, jaký je život ve městě a na vesnici, porovná mezi nimi rozdíly
Rozliší typy bydlení
Popíše zařízení bytu
Popíše budovu školy, prostředí ve třídě, cestu do školy, ze školy
Sestaví jednoduchý orientační plánek okolí školy
Pojmenuje obec, ve které bydlí
Pojmenuje důležité instituce a úřady v obci
Pojmenuje historické budovy a památky obce
Vyjmenuje dopravní prostředky městské hromadné dopravy
Orientuje se v mapě
Rozlišuje na mapě hory, vodstvo, nížiny
Pojmenuje světové strany
Pojmenuje naší vlast
Pojmenuje hlavní město
Vyjmenuje státní symboly
Vyjmenuje sousedící státy ČR</td><td>Náš domov
Škola – prostředí školy
Cesta do školy
Naše obec
Krajina v okolí domova
Naše vlast
Orientace v mapě</td><td>Orientuje se v místě svého bydliště a okolí školy
Vyjmenuje a popíše objekty v nejbližším okolí
Pojmenuje typy dopravních prostředků v blízkosti bydliště a školy
Vyjmenuje objekty, které cestou do školy míjí
Popíše objekt školy
Spočítá patra a pojmenuje učebny ve škole</td></tr>
<tr><th colspan="3">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="3">Estetická výchova, Matematika, Český jazyk</td></tr>
<tr><th colspan="3">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="3">OSV-OR rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, OSV SR komunikace</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="3">LIDÉ KOLEM NÁS</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Vyjmenuje členy své rodiny
Pojmenuje je obecně i jmenovitě
Popíše činnosti a povinnosti členů rodiny, které každý zastává
Popíše zvyky a tradice v rodině
Vyjmenuje osoby ve škole a jejich činnost
Pozoruje a popisuje odlišnosti svých spolužáků
Rozlišuje jejich přednosti i nedostatky
Vyjádří pravidla slušného chování k ostatním v rodině i kolektivu a cizím lidem
Popíše pojem povolání
Vyjmenuje druhy povolání
Vysvětlí pojem duševní a fyzická práce
Popíše náplň pracovní činnosti a její význam</td><td>Moje rodina
Členové rodiny
Rodinné vztahy
Vlastnosti blízkých osob
Osoby ve škole
Povolání</td><td>Vyjmenuje členy vlastní rodiny
Popíše činnosti a povinnosti členů rodiny
Popíše zvyky a tradice
Vyjmenuje dospělé osoby ve škole a spolužáky ze třídy
Popíše zásady slušného chování mezi lidmi
Pojmenuje běžné druhy povolání a pracovní činnosti</td></tr>
</table>

Vysvětlí pojem výrobek Rozlišuje druhy výrobků z různých průmyslů		
přesahy		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy, OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

LIDÉ A ČAS		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije* *ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* *ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozeznává druhy měřidel – nástěnné, náramkové, stopky, přesýpací Rozdělí den na jednotlivé části: ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc Přiřadí čas k úseku dne Orientuje se v čase podle časových úseků Pojmenuje základní jednotku času Jmenuje časový úsek od nejmenšího – sekunda-minuta-hodina-den-týden-měsíc-rok Vyjmenuje 4 roční období a 12 měsíců v roce postupně za sebou Měsíce přiřadí k danému ročnímu období Vyjmenuje dny v týdnu	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období Minulost, současnost, budoucnost Pověsti z českých dějin	Rozpoznává a určuje den a noc Vyjmenuje dny v týdnu Vyjmenuje roční období Podle obrázků popíše činnosti během dne Pojmenuje vybrané technické přístroje

Vysvětlí pojem volný čas Rozliší pojmy minulost, současnost a budoucnost Popíše bydlení, způsob života a oblékání v jiných dobách Seznámí se s postavami z českých dějin Praotec Čech a bratr Lech, kněžna Libuše, Přemysl Oráč		
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, OSV SR komunikace, MUV lidské vztahy, OSV SR mezilidské vztahy		

ROZMANITOST PŘÍRODY		
Výstupy v RVP: *ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě* *ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* *ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pojmenuje součásti neživé přírody Rozlišuje skupenství látek Vyjmenuje planety Sluneční soustavy Popíše proměny v přírodě podle ročních období	Neživá příroda Látky a jejich vlastnosti Slunce a Země Živá příroda Roční období – proměny v přírodě	Popíše viditelné proměny v přírodě podle jednotlivých ročních období Vyjmenuje nejběžnější názvy volně žijících zvířat Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Pojmenuje součásti živé přírody Vyjmenuje společné znaky rostlin Rozlišuje druhy rostlin a zařadí je do skupin Popíše části rostliny Rozlišuje dřeviny a byliny a pojmenuje je Popíše tělo houby a rozliší druhy hub Vyjmenuje společné znaky živočichů Rozdělí na skupiny obratlovci a bezobratlí Pojmenuje části těla živočichů Popíše, jakým způsobem chráníme přírodu	Rostliny Houby Živočichové Rozmanitost přírody a její ochrana	Pojmenuje první jarní květiny Pojmenuje vybrané zástupce domácích zvířat Pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
přesahy		
Český jazyk, Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR rozvoj schopnosti poznávání, ENV – Vztah člověka k prostředí, OSV SR- komunikace		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Výstupy v RVP: *ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví* *ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu* *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá*

		o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Popíše společné znaky, potřeby a projevy člověka Vyjmenuje vývojové etapy člověka Popíše části lidského těla Popíše důležité vnitřní orgány a jejich funkci Vyjmenuje lidské smysly Popíše, jak pečovat o své zdraví Sestaví zdravý jídelníček Charakterizuje zásady čistoty a hygieny Popíše, jak ošetřit drobná poranění Zná pravidla bezpečného pohybu po cestě do školy Popíše silniční pravidla pro chodce Určí základní dopravní značky Zná telefonní čísla na tísňové linky Nácvik telefonního hovoru na tísňová volání formou dramatizace	Člověk a jeho potřeby Lidské tělo Lidské smysly Péče o zdraví Hygiena a čistota Potraviny a výživa Dopravní značky Bezpečnost silničního provozu Tísňové linky	Ukáže a pojmenuje na sobě části lidského těla Ukáže a pojmenuje bolestivou část těla Vyjmenuje příznaky běžných dětských nemocí (rýma, kašel, horečka, vyrážka) Vyjmenuje a rozezná potřeby osobní hygieny Pojmenuje zdravé potraviny Označí dopravní značku „Přechod pro chodce" Vysvětlí význam barev na semaforu Při setkání s neznámými lidmi dbá na opatrnost a odmítne lákavé nabídky a pozvání Přivolá pomoc při podezření či pocitu ohrožení Rozpozná a určí rizikové prostředí formou dramatizace
přesahy		
Matematika, Český jazyk		
průřezová témata		
OSV SR komunikace, OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Vlastivěda je vyučována v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, a to ve čtvrtém a pátém ročníku.

Cílem vlastivědy je vytvořit v žákovi základní představu o uspořádání společnosti v současnosti i minulosti, vztazích člověka k druhým a k životnímu prostředí. V této souvislosti si klademe za cíl posílit a zautomatizovat v žákovi správné návyky, kladný vztah, k místu, kde žije, k rodině a přátelům a v neposlední řadě také ke své vlasti. Dále vlastivěda seznamuje žáky s naší republikou, jejími přírodními podmínkami, polohou Evropě, s jejími sousedy a orientací na mapě. Neopomíjí ani historii naší země. Rozvíjí v žákovi společensko-kulturní vědomí poznáváním historických památek, umožňuje poznat rozmanitost obyvatelstva v ČR i ve světě.

Časová dotace je určena takto:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	-	-	-	1	1	-	-	-	-
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v učebně výpočetní techniky. Zpestřením mohou být vycházky do okolí, exkurze a výlety.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Předkládáme žákům názorné pomůcky, učíme je pracovat s mapou a glóbem.
- Vedeme je k samostatnému vyhledávání informací, posilujeme schopnost samostatné práce.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, který vede k větší úspěšnosti při plnění zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému hodnocení lidských činností.
- Klademe důraz na porozumění daného učiva.

Kompetence k řešení problému

- Vedeme výuku tak, aby žáci hledali co nejvíce různých řešení problému, situací ohrožujících životní prostředí nebo životy.

- Motivujeme žáky řešením problémových úloh z praktického života.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k dodržování základních pravidel společenského chování ve vyučování, na školních akcích i ve volném čase, k toleranci vůči starším, slabším či handicapovaným.
- Učíme žáky rozeznávat nevhodné a rizikové chování
- Zařazujeme skupinovou práci žáků, posilujeme sociální cítění formou her.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky se základními právy občanů a dětí.
- Usilujeme o získání zodpovědného vztahu k sobě samému, rodině, kamarádům, dospělým, vlasti, historickým i přírodním památkám.

Kompetence pracovní

- Pořádáme exkurze, při nichž se žáci mohou aktivně zapojit do činností.
- Do výuky zařazujeme co nejvíce praktických ukázek a činností, ve kterých si děti ověřují získané vědomosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.OBDOBÍ

4. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Výstupy v RVP: *ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu* *ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy* *ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam* *ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích* *ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* *ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě* *ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* *ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*

státu a jejich význam		*ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozliší mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Porovná, posoudí, popíše zemský povrch, vodstvo a své poznatky aplikuje v mapě Rozezná světové strany	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje Pojmenuje světové strany Rozpozná barevné odlišnosti na mapě Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích-kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy v RVP: *ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)* *ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat* *ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* *ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* *ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* *ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* *ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

přesahy
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).
průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova

LIDÉ A ČAS		
Výstupy v RVP: *ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy* *ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti* *ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* *ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* *ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Aplikuje časové údaje k pochopení vztahů Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	**Současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **Regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **Báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a	Užívá časové údaje rok, měsíc, den hodin Orientuje se v ročním období Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní,

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	předků, domov, vlast, rodný kraj	historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

5. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Výstupy v RVP: *ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu* *ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy* *ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam* *ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích* *ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* *ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě* *ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém*

		bydlí *ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* *ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozliší mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozliší hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Porovná, posoudí, popíše zemský povrch, vodstvo a své poznatky aplikuje v mapě	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje Orientuje se na mapě České republiky Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest Pozná státní symboly České republiky
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

<table>
<tr><th colspan="3">LIDÉ KOLEM NÁS</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</td><td>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání
vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti;</td><td>Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet,</td></tr>
</table>

	hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	uvede příklady základních příjmů a výdajů
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

LIDÉ A ČAS		
Výstupy v RVP: *ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy* *ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti* *ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* *ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* *ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Aplikuje časové údaje k pochopení vztahů Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie	**Současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **Regionální památky** – péče o památky, lidé a	Užívá časové údaje rok, měsíc, den hodin Orientuje se v ročním období Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách Uvede významné události, které se vztahují k

jako informační zdroje pro pochopení minulosti Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	obory zkoumající minulost **Báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	regionu a kraji Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navozuje na učivo vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Přírodověda je vyučována v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, a to ve čtvrtém a pátém ročníku.

Cílem přírodovědy je poskytnout žákům základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím vztahu pro člověka. Výuka by měla vycházet z vlastních zkušeností žáků, znalostí regionu a jejich poznatků získaných v prvouce. V této souvislosti si klademe za cíl posílit a zautomatizovat v žákovi správné návyky, kladný a zodpovědný vztah k životnímu prostředí.

Časová dotace je určena takto:

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	-	-	-	1	1	-	-	-	-
- *z toho disponibilních*				-	-				

Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v učebně mediální výchovy. Zpestřením mohou být vycházky k vodě, do přírody, návštěva zoologické zahrady.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Předkládáme žákům názorné pomůcky, upozorňujeme na aktuální podmínky a změny v přírodě a využíváme tyto informace v praktickém životě.
- Posilujeme schopnost samostatné práce s učebními materiály, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, který vede k větší úspěšnosti při plnění zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému hodnocení lidských činností.
- Klademe důraz na porozumění daného učiva, používaných termínů a znaků.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme výuku tak, aby si žáci uvědomovali problematiku přírodních zákonitostí, hledali různá řešení problémů a situací ohrožujících přírodu.
- Motivujeme žáky řešením problémových úloh z praktického života.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme aktivní přístup k výuce, vedeme žáky k přiměřeným reakcím na obsah sdělení.
- Klademe důraz na porozumění obrazovým materiálům a užívaným textům.
- Vytváříme situace, kdy žáci mají možnost projevit a prosadit svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k dodržování základních pravidel chování ve vztahu k přírodě.
- Učíme žáky rozeznávat nevhodné a rizikové chování na vycházkách a přírodě vůbec.
- Zařazujeme skupinovou práci žáků, kde se žáci učí respektovat pravidla práce v týmu.

Kompetence občanské

- Zařazujeme takové činnosti, při kterých si žáci uvědomují význam ochrany zástupců živočišné i rostlinné říše a podílí se na jejich ochraně.

Kompetence pracovní

- Vytváříme podmínky, které vedou ke koncentraci na zadaný úkol, na jeho dokončení.
- Zpestřujeme výuku o praktické činnosti, při kterých žáci dodržují zásady bezpečnosti, ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. *OBDOBÍ* *4.ročník*

ROZMANITOST PŘÍRODY	
Výstupy v RVP: *ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka* *ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí* *ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy* *ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit* *ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu* *ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata* *ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami* *ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*

výstupy	učivo	minimální výstupy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech Třídí organismy do známých skupin, využívá klíče a atlasy Rozezná a zdůvodní vlastnosti látek, určí jejich skupenství. Objasní koloběh vody v přírodě, vysvětlí princip rovnováhy přírody. Vysvětlí vznik a význam půdy. Popíše sluneční soustavu, vysvětlí střídání dne, noci a ročního období Třídí a popíše stavbu stromu, keře Určuje podle zjevných znaků ovocné stromy a keře Vypracuje probrané učivo o živé přírodě v samostatné práci Třídí organismy, popíše stavbu těla Zaznamenává informace o propojení živé a neživé přírody na základě společných a rozdílných znaků a prvků Třídí a určuje základní nerosty a horniny podle atlasu hornin, porovnává vzorky se skutečnou přírodninou ze sbírek Ukáže na mapě ČR hlavní naleziště významných surovin a ví, k jakému účelu se dají využít Popíše, jak vznikla půda Popíše stavbu těla, kostru, vnitřní orgány zvířat, prostředí, v němž žijí a uvedou jejich přirozené nepřátele i živočichy v jejich potravním řetězci	Znaky života, životní potřeby a projevy Stavba těla nejznámějších druhů rostlin, hub a živočichů **Látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek **Voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **Nerosty a horniny**, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období Přírodní společenstva – louka, pole, les, rybník, zahrada Vzájemné vztahy mezi organismy Chování k přírodě, ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	Určí pomocí atlasu základní organismy Popíše stavbu stromu, keře Popíše podle zjevných znaků ovocné stromy a keře Vyjmenuje základní druhy látek Vysvětlí, jaký má význam pro život voda a vzduch Vypracuje probrané učivo o živé přírodě v samostatné práci Vyjmenuje sluneční soustavu a roční období Rozezná organismy, popíše stavbu těla Rozezná přírodu živou od neživé Objasní vzájemné vztahy živé a neživé přírody a začlenění člověka do tohoto systému Vymezí základní nerosty a horninami pomocí atlasu hornin Ukáže na mapě ČR hlavní naleziště významných surovin a vysvětlí, k jakému účelu se dají využít Vysvětlí vznik půdy Popíše stavbu těla živočichů a vědí, jaké podmínky potřebují k životu Popíše způsob života různých zvířat (domácí, divoká) Vymezí péči o jednotlivé skupiny zvířat Rozliší jarní rostliny a hmyz Uvede zástupce živočišné i rostlinné říše vyskytující se v blízkém okolí Vyjmenuje příklady volně žijících zvířat Ověří pozorováním a prací na projektech,

Zařadí živočichy do jejich společenství a přiřadí jejich potřeby a schopnosti Popíše a rozliší jarní rostliny, orientují se v základním rozlišení hmyzu, roztřídí živočichy rybníka a potoků Třídí a rozlišuje živočichy polí, luk a zahrad, pojmenuje jednotlivé z nich Ověří pozorováním a prací na projektech ve srovnání se získanými údaji z četby, jakým způsobem člověk využívá přírodních a fyzikálních zákonů Vysvětlí základní pravidla ochrany před povodněmi		jakým způsobem člověk využívá přírodní a fyzikálních zákony Vymezí základní pravidla ochrany před povodněmi
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Výstupy v RVP: *ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví* *ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných* *ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-*

mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*		*5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Objasní nebezpečí na nebezpečných místech Vysvětlí zásady bezpečného chování v silničním provozu Objasní způsob tísňového volání	Bezpečná jízda Bezpečné chování v silničním provozu Vhodná a nevhodná místa pro hru Dopravní značky a situace	Rozpozná nebezpečí na nebezpečných místech Určí bezpečné chování v silničním provozu Vyjmenuje základní pravidla silničního provozu a umí důležité dopravní značky Popíše výbavu cyklisty v silničním provozu Jmenuje čísla tísňového volání
přesahy		
Český jazyk		
průřezová témata		
OSV OR		

5. ročník

ROZMANITOST PŘÍRODY	
Výstupy v RVP: *ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období* *ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy* *ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období* *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho*

organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy *ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit* *ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života* *ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození* *ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek* *ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou* *ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc* *ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*		*poškozují* *ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech* *ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami* *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života* *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události* *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky* *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc* *ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi, části neživé přírody Rozdělí horniny podle původu Rozliší rostliny na výtrusné a semenné Rozlišuje živočichy bezobratlé a obratlovce, určí příklady Určí pomocí atlasu a zařadí další živé organismy Popíše stavbu Vesmíru	Nerosty a horniny Vesmír a Země Den a noc Sluneční soustava a planety Rozmanitost podmínek života na Zemi Podnebné a vegetační pásy na zeměkouli Rovnováha v přírodě Vzájemné vztahy mezi organismy Rostliny výtrusné a semenné	Popíše základní podmínky života na Zemi, části neživé přírody Určí základní druhy nerostů dle obrázků Rozliší jednotlivé části rostlin Popíše druhy rozmnožování rostlin Vymezí podmínky pro růst rostlin Popíše důležitost rostlin v životním prostředí Pojmenuje pomocí atlasu další živé organismy

Objasní, proč se střídá den a noc Popíše stavbu Vesmíru, Slunce, Měsíce, Země Vyjmenuje první objevy ve vesmíru Užívá pojmy vesmír, sluneční soustava, Měsíc, kometa, meteority, Slunce, rovnodennost, slunovrat, pohyby Země, Měsíce Vysvětlí, proč jsou v různých částech naší planety Země různé podmínky pro život Popíše a určí podnebné a vegetační pásy na zeměkouli Vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím Rozpozná 4 teplotní pásy a charakterizuje je Vyjmenuje zástupce rostlin a živočichů v jednotlivých vegetačních pásmech a zařadí živočichy do zoologického systému např. plazi, savci, ryby Rozliší člověka z hlediska vlastností od savců pojmenuje nebezpečí návykových činností Uvede klady a zápory elektronické komunikace Vyjmenuje základní znaky člověka Objasní vývoj dítěte před narozením a po narození Popíše vnější části těla člověka Vyjmenuje význam kůže a kostry pro člověka Popíše kostru trupu, horní a dolní končetiny Popíše pomocí vlastních poznatků o svém těle základní funkce a podporu vlastního zdraví Popíše pomocí poznatků o lidském těle	Třídění živých organismů Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena Lidské tělo Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince Návykové látky, závislosti, zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy Čísla tísňového volání Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	Popíše rozdíl mezi dnem a nocí Vyhledá v encyklopedii první objevy ve vesmíru Vysvětlí pojem vesmír, Měsíc, kometa, Slunce Objasní podmínky pro život v různých částech naší planety Znázorní podnebné a vegetačními pásy na zeměkouli chápe rozdíl mezi podnebím a počasím Porovná 4 teplotními pásy a odhadne její charakteristiku Vymezí zástupce rostlin a živočichů v jednotlivých vegetačních pásmech Popíše člověka z hlediska odlišností od savců Rozpozná nebezpečí návykových činností Odhadne klady a zápory elektronické komunikace Najde rozdíly mezi mužem a ženou Určí vývoj dítěte po narození Popíše základní části lidského těla Popíše pohybové ústrojí člověka Vymezí funkci krve a srdce Popíše funkci plic Popíše kostru Vysvětlí význam mozku Rozezná, co je pro zdraví dobré a co ne Znázorní poskytnutí první pomoci Znázorní ošetření drobných úrazů a poranění Ukáže jednoduché obvazové techniky Rozezná pravidla bezpečného kontaktu s neznámými osobami

základní funkce jednotlivých orgánových soustav Znázorní ošetřování běžných poranění a úrazů Aplikuje jednoduché obvazové techniky Vymezí vlastními slovy základní pravidla bezpečného kontaktu s neznámými osobami Objasní vztahy a příklady vztahů mezi partnery Rozliší základní principy etiky ve vtazích mezi muži a ženami Objasní nebezpečí návykových činností Objasní následky mimořádné události způsobené vlivem přírodních změn Zapíše příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí Popíše přírodní jevy a vymezí jejich rizika, které mohou vést ke vzniku mimořádných událostí Najde řešení zmírňující následky přírodní katastrofy		Rozliší příklady vztahů mezi partnery Popíše, jak se má muž chovat k ženě Zhodnotí následky přírodních katastrof Rozliší, co je pro ochranu přírody dobré a co ne Rozpozná opatření a řešení následků přírodní katastrofy
přesahy		
Český jazyk		
průřezová témata		
EV		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Výstupy v RVP: *ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života* *ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*

jeho narození *ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob* *ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*		*ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Uplatňuje základní znalosti související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu Aplikuje bezpečné chování v silničním provoze, objasní pravidla silničního provozu, užívá bezpečnostní prvky. Rozpozná tísňová volání, popíše správný způsob volání na tísňovou linku. Porovná varovné signály, vysvětlí postup při evakuaci osob	**Osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	Uplatňuje základní znalosti související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty Rozpozná tísňová volání Vysvětlí postup při evakuaci osob
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost); Matematika **(**Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a v reálných situacích. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium; Člověk a zdraví navazuje na učivo vztahy mezi		

lidmi, vztahy ve dvojicích- kamarádství , přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků); Pracovní vyučování (se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků).
průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova; Mediální výchova; Enviromentální výchova; Výchova demokratického občana; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.
Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznání postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení norem společenského chování a občanského soužití, chápání hodnoty pozitivních
- mezilidských vztahů

- kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů a potřeb a jejich obhajování
- nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o vlastní budoucnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním,
- náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a
- vědomí jeho důsledků

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	2	2	2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6. ročník

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny Historický čas a prostor	Vysvětlí pojem historie a důležitost znalosti dějin lidstva pro současnost Vysvětlí smysl historického zkoumání Osvojí si základní periodizaci dějin Rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před n. l. a n.l.
přesahy	

Občanská výchova, Etická výchova
průřezová témata

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí* *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*	
učivo	**minimální výstupy**
Člověk a lidská společnost v pravěku	Popíše vývojové fáze člověka podle jeho somatických znaků Vysvětlí pojem hominizace, generace, tlupa, rituál, žďáření Vysvětlí, jaký význam mělo objevení ohně a jakým způsobem se dá oheň rozdělat Vysvětlí pojmy historické prameny, uvede příklad hmotných a písemných pramenů a místo, kde jsou shromažďovány Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně Podle obrázku popíše předměty denní potřeby a kultovní předměty
přesahy	
Esv- výroba keramiky a kovů, pravěké malby, Z- zemědělské oblasti, osídlení, orientace na mapě, F- vlastnosti a zpracování kovů, P- člověk – růst a vývoj jedince, vznik a vývoj života na zemi,	
průřezová témata	
OSV – komunikace (vznik řeči), sociální dovednosti, mezilidské vztahy, poznávání lidí, řešení problémů, MKV – etnický původ, EV- problémy životního prostředí, člověk a příroda, základní podmínky života, vliv přírodních podmínek na osídlení	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států* *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací*	
učivo	**minimální výstupy**
Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	Ukáže příklady archeologických kultur na našem území Určí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých

Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	států Ukáže na mapě oblasti prvních států a uvede základní zeměpisné údaje (světadíl, názvy řek, dnešní státy v těchto lokalitách...) Na příkladu jednoho státu popíše strukturu obyvatelstva Ukáže, jak vypadalo první písmo, jaké psací náčiní bylo používáno Seznámí se s nejstaršími řeckými kulturami (mykénská a mínojská) Popíše důležité etapy řeckých a římských dějin (řecko-perské války, peloponéské války, vláda Alexandra Makedonského, Caesar, Spartakovo povstání) Vysvětlí pojem Akropole, Parthenón, epos, hieroglyfy, sfinga, kolosy, Tutanchamon, freska ad... Objasní vliv antiky na život člověka v raném novověku Na konkrétních příkladech objasní přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
přesahy	
průřezová témata	

7. ročník

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
Minimální výstupy v RVP: *D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území* *D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu* *D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti* *D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí* *D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské* *D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

učivo	minimální výstupy
Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou	Rozpozná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti Popíše základní světová náboženství a vysvětlí, jakou úlohu mělo křesťanství v životě středověkého člověka Vysvětlí základní pojmy křesťanské terminologie (kalich, hostie, roucho) Dokáže objasnit situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech Objasní situaci od příchodu Slovanů po vznik českého státu Vysvětlí okolnosti vzniku českého státu Vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a celého 10. století Vyjmenuje vládnoucí dynastie a významné panovníky Zdůvodní okolnosti vzniku Svaté říše římské, její přibližný rozsah a objasní jaký vliv měla na české dějiny Objasní důvody k uskutečnění křížových výprav, určí důsledky křížových výprav pro Evropu Popíše základní znaky románského a gotického slohu Rozpozná románské a gotické architektonické památky Rozliší základky znaky renesance, humanismu, husitství, reformace a zdůvodní, ve kterých oblastech lidské činnosti se tyto umělecké slohy prosadily
přesahy	
Z- orientace na mapě, Vv- stavitelství, sochařství, malířství, Esv- hudba, Čj (lit.)- významné osobnosti humanismu a renesance,	
průřezová témata	
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, MV – Kulturní diference, Multikulturalita	

8. ročník

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
Minimální výstupy v RVP: *D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu* *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	
učivo	**minimální výstupy**
Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15.–18. století Barokní kultura a osvícenství	Při práci s mapou popíše objevné plavby těchto mořeplavců: Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhaes, uvede příčiny a důsledky těchto objevů Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik Vysvětlí souvislost mezi příchozími etniky a současným rozdělením Evropy Objasní, které období nazýváme novověkem a k jakým změnám došlo počátkem novověku v zemědělství Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky Rozliší základky znaky renesance, humanismu, husitství, reformace a zdůvodní, ve kterých oblastech lidské činnosti se tyto umělecké slohy prosadily Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
přesahy	
Ov – Deklarace základních lidských práv a svobod, ústava, politické strany, Z – orientace na mapě, F – významné vynálezy a objevy,	
průřezová témata	
OSV – mezilidské vztahy, komunikace, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, MV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, MV – vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti.	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století* *D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století* *D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap*	
učivo	**minimální výstupy**
Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na	Vysvětlí národní obrození a seznámí se s jeho příčinami a průběhem v

Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	našich zemích V publikacích vyhledá významné osobnosti národního obrození a zapíše jejich nejvýznamnější díla Vysvětlí příčiny francouzské revoluce a popíše její průběh Zhodnotí význam období Napoleonovy vlády Popíše průběh napoleonských válek Vyhledá významné osvícenské panovníky a určí, které nejdůležitější reformy tito panovníci prosadili – na vybraných příkladech rozliší základní politické proudy Vysvětlí pojem ústava, politická strana a objasní občanská práva objasní soupeření mezi velmocemi a zdůvodní význam kolonií
přesahy	
Ov- Deklarace základních lidských práv a svobod, ústava, politické strany, Z- orientace na mapě, Čj (lit.)- národní obrození	
průřezová témata	
OSV – mezilidské vztahy, komunikace, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, MV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, MV- vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti.	

9. ročník

MODERNÍ DOBA	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války* *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*	
učivo	**minimální výstupy**
První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech;	Objasní, co bylo skutečnou příčinou první světové války a které nepřátelské tábory proti sobě bojovaly Prostřednictvím obrázků ukáže, jaké zbraně byly ve válce použity Vysvětlí, jak první světová válka skončila Objasní, kdy a z jakých územních celků vznikl samostatný československý stát

totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	Vyhledá osobnosti, které se podílely na vzniku samostatné republiky Charakterizuje osobnost T. G. Masaryka a jeho význam pro vznik Československa v roce 1918 Objasní pojmy komunismus, fašismus, nacismus a zdůvodní, jaké důsledky měly tyto systémy pro Československo a svět Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Popíše jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení
přesahy	
Ov – Deklarace základních lidských práv a svobod, ústava, politické strany, Z – orientace na mapě,	
průřezová témata	
OSV – mezilidské vztahy, komunikace, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, MV- lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, MV- vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti.	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	
Minimální výstupy v RVP: *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* *D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*	
učivo	**minimální výstupy**
Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti	Popíše události počátku druhé světové války Vysvětlí pojem holokaust a snaží se vysvětlit, co chápali nacisté tzv. konečným řešením židovské otázky Na mapě vyhledá největší koncentrační tábory, dále ukáže území Československé, České a Slovenské republiky Objasní, jaké důsledky přinesla druhá světová válka Vyjmenuje prezidenty Československé a České republiky Objasní, o co usilovali českoslovenští komunisté po válce a k jakým událostem došlo v únoru roku 1948 Vysvětlí vznik studené války a postavení velmocí v této době Popíše, jaká situace nastala v Československu na jaře roku 1968 a co se posléze stalo v srpnu roku 1968

Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Vyhledá informace o osobnosti Jana Palacha a Jana Zajíce Zdůvodní, jak se začali chovat českoslovenští komunisté po roce 1968 Vysvětlí pojmy totalitní režim, socialistický stát, stalinizmus, sametová revoluce, VB
přesahy	
Ov- Deklarace základních lidských práv a svobod, ústava, Z- orientace na mapě, Čj (lit.)- významné osobnosti	
průřezová témata	
VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, VMEGS – objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, MV – kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity, EV- Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, MV- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti	

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	1	1	1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6. ročník

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
Výstupy v RVP: *VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu* *VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí* *VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití* *VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem* *VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům* *VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie* *VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život **Naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku **Naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny **Kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia **Lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti **Vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace;	Definuje základní mravní hodnoty člověka a umí se podle nich rozhodnout Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem Popisuje základní funkce školy Definuje rozdělení pracovních pozic ve škole Popisuje znaky ohleduplného chování ke spolužákům, starým, nemocným a postiženým lidem, jmenuje základní pravidla společenského chování, mezilidské komunikace Jmenuje základní informace o zajímavostech a významných osobnostech regionu

konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti **Zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	Pojmenuje významné události a význačné osobnosti naší vlasti Vyhledá státní svátky a významné dny v kalendáři Má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým Uvádí národnostní menšiny žijící v České republice Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie, popíše projevy netolerance Kriticky přistupuje k projevům vandalismu Toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany Popisuje možnosti využití služeb pomáhajících organizací v krizových situacích Vyřizuje své osobní záležitosti, v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu Orientuje se v základních lidských právech
přesahy	
průřezová témata	

7. ročník

ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
Minimální výstupy v RVP: *VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním* *VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány*	
učivo	**minimální výstupy**
Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání,	Definuje význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál **Vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí **Osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoj	Popisuje důležitost vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Definuje pojem osobní potenciál, vrozené předpoklady, životní cíle a plány Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy Má přehled o možnostech využití volného času Má základní představu o svém budoucím pracovním uplatnění Uvádí příklady pravého kamarádství Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky K opačnému pohlaví se chová kultivovaně Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců Popíše rizika pohlavně přenosných chorob, homosexuální a bisexuální orientace Uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, HIV/AIDS) a ví, jak se chránit Akceptuje pocity druhých Používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace Jaký jsem, hledáme sami sebe – sebepoznání, sebepojetí Rozvoj osobnosti – cvičení sebekontroly sebeovládání Rozumí významu pojmů přátelství, láska Uvádí příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti Zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií Popisuje pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy v digitálním prostředí
přesahy	
průřezová témata	

8. ročník

<table>
<tr><th colspan="2">ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení;
Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</td><td>Popisuje hospodaření s penězi v domácnosti, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti popisuje hospodaření s penězi v domácnosti, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti
Popisuje spolupráci v rodině a dosahování společných cílů
Uvádí příklady služeb, které banky nabízejí občanům
Vyjmenuje funkce a podoby peněz, způsoby placení
Rozlišuje pojmy – hotovostní a bezhotovostní operace, úročení vkladů, půjčky, pojištění
Uvádí příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
Na příkladu vysvětluje, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvádí příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><th colspan="2">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

9. ročník

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
Minimální výstupy v RVP: *VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti* *VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy* *VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání* *VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů* *VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu* *VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele* *VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání* *VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků* *VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu* *VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy* *VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací*	
učivo	**minimální výstupy**
Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu **Státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly **Principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev **Lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace **Právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů **Protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním	Vyjmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce Najde na internetu Ústavu ČR, pojmenuje její význam Popisuje principy demokracie – volby a volební systém Uvádí symboly našeho státu a popisuje způsoby jejich užívání (velký a malý státní znak, státní barvy, státní vlajka, vlajka prezidenta republiky, státní pečeť, státní hymna) Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech Uvádí základní prvky fungování demokratické společnosti Protiprávní jednání: popisuje pojem protiprávní jednání, trestní postižitelnosti, postihy protiprávního jednání. Uvádí příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Popisuje zákonodárnou moc v České republice – parlament, který je tvořen dvěma komorami: Poslaneckou sněmovnou a Senátem Popisuje moc výkonnou – prezident a vláda Popisuje moc soudní – soudy v České republice – rozhodují o tom, zda došlo k porušení práv a povinnost

provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví **Právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	Definuje pojem ombudsman Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu Vyjmenuje pomáhající organizace a jejich služby v okolí bydliště Popisuje rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí
přesahy	
průřezová témata	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
Minimální výstupy v RVP: *VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování* *VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy* *VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu*	
učivo	**minimální výstupy**
Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR **Mezinárodní spolupráce** – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) **Globalizace** – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	Uvádí příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Vyhledá a popíše práva a povinnosti občanů Definuje pojem občanství Popisuje výhody a povinnosti České republiky, které plynou ze členství v EU Uvádí mezinárodní organizace, ve kterých je Česká republika členem Uvádí příklady mezinárodního terorismu
přesahy	
průřezová témata	

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- - rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- získávání základních informací o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	1	1	1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6. ročník

LÁTKY A TĚLESA	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas* *používá digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování používá vhodný počítačový software; při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení*	
učivo	**minimální výstupy**
Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas **Skupenství látek** – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze Měření délky, objemu, hmotnosti a teploty tělesa digitálními měřidly Sledování změn teploty pomocí počítačového softwaru, citlivost a rozsah digitálního měřidla Práce s různými digitálními zdroji dat Teplotní změna délky či objemu tělesa Gravitační síla a její měření, síla, jakou působí Země na těleso dané hmotnosti Studium videozáznamu fyzikálního experimentu Zakládání žákovského portfolia	Změří délku tělesa zvolenými měřidly Změří objem kapalného tělesa pomocí odměrného válce Změří hmotnost pevných a kapalných těles na zvolených váhách Změří teplotu pomocí teploměru a určí rozdíl teplot Změří časový úsek pomocí stopek Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší Rozlišuje látku a těleso – uvede na příkladech Popíše částice, z nichž je sloučenina složena – atom, molekula, iont Seznámí se s difuzi na příkladech Měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu Sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie Doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, své příklady doloží

	a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích Určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy Uloží do svého digitálního portfolia postup měření digitálními měřidly a měřicími přístroji, určení citlivosti a rozsahu digitálního měřidla a měřicího přístroje, postup zpracování a výsledky měření a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
Matematika	
průřezová témata	

ELEKTROMAGNRTICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJĚ	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod* *F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu* *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití;*	
učivo	**minimální výstupy**
Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač **Elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Základní elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles, základní elektrický obvod, zdroj, spotřebič,	Rozezná schématické značky, které jsou součástí elektrického obvodu – zdroj, vodič, spotřebič, vypínač Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod Zvládá základní pravidla bezpečné práce, manipulace s elektrickými zařízeními a základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem Vyjmenuje zdroje elektrického proudu – alternátor, dynamo, adaptér Ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje

komponenty jednoduchého elektrického obvodu, práce s počítačovou simulací Magnetické vlastnosti látek, feromagnetické látky, základní vlastnosti magnetů, princip kompasu, měření magnetického pole appletem ve smartphonu, kompas ve smartphonu, magnetické siločáry, práce s počítačovou simulací, výběr dat k doplnění žákovského portfolia	Rozliší vodiče od izolantů na základě experimentu (zapojením do elektrického obvodu) - uvede příklady látek, které jsou vodiči, izolanty Popíše a pomocí pokusu předvede základní vlastnosti magnetů Rozliší druhy magnetů a jejich praktické využití; - permanentní magnety, elektromagnety – školní magnetky, na ledničku, pryžové, ferity…a popíše jejich využití Ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje a jeho účinky, k popisu podstaty jevů použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat Sestaví správně jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat Popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat Ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
průřezová témata	

7. ročník

POHYBY TĚLES; SÍLY	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu* *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů* *F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla*	
učivo	**minimální výstupy**
Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý **Gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa **Tlaková síla a tlak** – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí **Třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi **Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** Sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového softwaru Měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru Řízení vlastního experimentu podle digitalizovaného návodu Využití tabulkových procesorů při zpracování výsledků měření, práce s grafy znázorněnými počítačem Práce s počítačovou simulací v digitálních vzdělávacích zdrojích výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu Digitální plánovače tras, plánování cesty Práce s grafy znázorněnými počítačem, práce s počítačovou simulací Řešení skládání sil v počítačovém softwaru GeoGebra	Rozhodne, zda je dané těleso v klidu, či pohybu vzhledem k jinému tělesu Určí na základě popisu pohybu tělesa nebo zkušenosti, zda se jedná o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný; přímočarý a křivočarý Řeší jednoduché úkoly s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotnost tělesa Rozpozná, zda na dané těleso působí síla Porovná pomocí prodloužené pružiny podle velikosti dvě působící síly – na siloměru přečte hodnotu síly Určí, zda na těleso v konkrétní, jednoduché situaci působí síla Užívá pomocí jednouchého předmětu – špalek, sklenička – poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, nikoli na jejich obsahu Vypočte velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu na základě vlastního pozorování pohybu (pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křivočarý), jeho videozáznamu nebo grafického znázornění pohybu (například z měření pomocí ultrazvukového měřiče vzdálenosti a počítače) Rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu o jaký druh

Prezentace videa demonstrujícího zvolený jev vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha) výběr dat k doplnění žákovského portfolia	pohybu se jedná Využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu Sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti Sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti Určí v konkrétní jednoduché situaci z běžného života druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, situaci a její řešení znázorní kresbou nebo v pomocí počítačového softwaru Popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů Předpoví otáčivé účinky síly na těleso (páka, dveře apod.), své závěry doloží experimentem a počítačovou simulací, případně výpočtem s využitím počítačového softwaru (tabulkový procesor) Používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích)

	Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
průřezová témata	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů*	
učivo	**minimální výstupy**
Pascalův zákon – hydraulická zařízení **Hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře **Archimédův zákon** – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách mechanické vlastnosti kapalin a plynů, hustota kapalin a plynů, hustoměr, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, tlak vyvolaný silou v kapalině, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, tlak vzduchu v různých nadmořských výškách, vztlaková síla, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách, využití plování a vznášení těles v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia	Vyjmenuje základní vlastnosti kapalin Využívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení Využívá poznatky o vzniku hydrostatického a atmosférického tlaku Objasní vznik vztlakové síly na tělesa v kapalině Vyjádří svými slovy Archimédův zákon Vysvětlí na základě experimentu nebo jeho videozáznamu poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách Využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích Objasní kvalitativně vznik vztlakové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje

	dat
přesahy	
průřezová témata	

8. ročník

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-6-03p rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla* *F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem Pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně), vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a jejich aplikací pomocí počítačové simulace, výběr dat k doplnění žákovského portfolia	Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu Rozliší rychlost světla ve vakuu a pro další optická prostředí Objasní vznik zatmění Měsíce i Slunce a zná fáze měsíce Určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem Rozliší spojkou od rozptylky a popíše jejich využití v běžném životě Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem a vysvětlí vznik duhy v přírodě Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat Rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo

	spotřebiče Využije digitální měřicí systém ke grafickému zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; k popisu podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru V otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel Rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru V otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček Pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat

	Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
průřezová témata	

ENERGIE	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)*	
učivo	**minimální výstupy**
Formy energie – pohybová a polohová energie; Vztah mezi výkonem, prací a časem; vztah mezi vykonanou prací a energií; vyhledání, třídění dle zvolených kritérií a kritické posouzení dat z otevřených zdrojů; sestavení přehledové tabulky vybraných dat; výběr dat k doplnění žákovského portfolia	Rozumí pojmu mechanická práce a výkon Dokáže určit, kdy těleso ve fyzické práci koná Určí z vykonané práce v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie Úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů Vysvětlí na úloze se vztahem k běžnému životu vztah mezi vykonanou prací a energií Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje

	dat
přesahy	
průřezová témata	

9. ročník

ENERGIE	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*	
učivo	**minimální výstupy**
Formy energie –vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením **Přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny **Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie** Energetická soustava, zdroje energie veřejné energetické soustavy (fyzikální princip, možnosti využití), výhody a nevýhody energetických zdrojů, obnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení	Ověří změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty Uvede některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí Porozumí zajištění bezpečného provozu v jaderné elektrárně Dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny Uvede praktické příklady (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace) Popíše faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů – uhlí, ropy, zemního plynu, větru, vody (např. při výrobě elektrické energie z hlediska vlivu na životní prostředí Uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměnám energie; vysvětlí, jak se v uvedených příkladech uplatňuje zákon zachování energie; k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat

	Popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí, v otevřených zdrojích k tomu najde potřebná data; svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
průřezová témata	

ZVUKOVÉ DĚJE	
Minimální výstupy v RVP: *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz* *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku Zdroje zvuku, šíření zvuku, vlastnosti zvuku, lidské vnímání zvuku, intenzita zvuku (kvalitativně), frekvence zvuku, rychlost zvuku, uplatnění v praxi, práce s digitálním zdrojem zvuku, práce s počítačovou simulací, hluková mapa, limity hlučnosti, předpisy na ochranu před škodlivým hlukem, vyhledání a třídění dat, tvorba	Určí v okolí zdroj zvuku Pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí Využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se šíří zvuk Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka Popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování

tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení	videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu Určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu Analyzuje kvalitativně příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, při zkoumání zvuků použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu Sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat
přesahy	
průřezová témata	

<table>
<tr><th colspan="2">VESMÍR</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
Sluneční soustava, pohyby planet a měsíců, působení pohybu Měsíce na život na Zemi, hvězdy, souhvězdí, pohyb hvězd a planet na obloze Země, rozdíl mezi hvězdou a planetou, práce s počítačovou simulací, sběr, třídění a analýza dat z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia</td><td>Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
Popíše Sluneční soustavu (planety, měsíce) a získá představu postavení vzhledem ke Slunci
Má představu o pohybu vesmírných těles a jejích postavení ve vesmíru
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů
Vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů
Uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat</td></tr>
<tr><td colspan="2">přesahy</td></tr>
</table>

Zeměpis
průřezová témata

5.6.2 Chemie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	**9.**
Počet hodin	1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

9. ročník

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek* *CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami* *CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek* *rozpozná přeměny skupenství látek*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek **Zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich	Využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů Uvede společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s nebezpečnými látkami Vysvětlí jednoduché piktogramy a jejich význam

význam **Mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	
přesahy	
průřezová témata	

SMĚSI	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky* *CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě* *CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití* *CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí*	
učivo	**minimální výstupy**
Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) **Voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **Vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Vysvětlí, co je to směs Popíše způsoby oddělování složek směsi Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život na zemi Vyjmenuje rizika znečištění ovzduší Označí látky, které vzduch obsahuje
přesahy	
průřezová témata	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky* *CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a přiřadí jejich možné vlastnosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony **Prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo **Chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Uvede a zapíše značky vybraných prvků Vyjmenuje minimálně tři zástupce kovů a nekovů Označí správná tvrzení o rozdílných vlastnostech kovů a nekovů S pomocí se orientuje v tabulce prvků – vysvětlí, co je to slitina
přesahy	
průřezová témata	

CHEMICKÉ REAKCE	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí*	
učivo	**minimální výstupy**
Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost **Klasifikace chemických reakcí** – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní **Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza **Chemie a elektřina** – výroba elektrického proudu chemickou cestou	Vlastními slovy vyjádří, co to je chemická reakce Vyhledá v textu faktory, které ovlivňují rychlost chemických reakcí
přesahy	

průřezová témata

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí* *CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem* *- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*	
učivo	**minimální výstupy**
Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů **Kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů **Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	Vyjmenuje a zapíše min. tři názvy oxidů K uvedeným oxidům doplní správné využití – pojmenuje oxidy, které jsou jedovaté Vyjmenuje a zapíše minimálně tři názvy kyselin Změří pH roztoku indikátorovým papírkem Vysvětlí pojem kyselost a zásaditost Popíše vlastnosti hydroxidů a jejich využití Popíše, jaký je postup při poskytování první pomoci při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem Orientuje se v tabulce významných solí a vysvětlí jejich využití
přesahy	
průřezová témata	

ORGANICKÉ SLOUČENINY
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie* *CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy*

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	
učivo	**minimální výstupy**
Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků **Paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva **Deriváty uhlovodíků** – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin **Přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	Vysvětlí užívání paliv jako zdrojů energie S pomocí zapíše vzorec: methan, butan, ethanol Vyjmenuje tři produkty průmyslového zpracování ropy Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě
přesahy	
průřezová témata	

CHEMIE A SPOLEČNOST	
Minimální výstupy v RVP: *CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin* *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*	
učivo	**minimální výstupy**
Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze **Průmyslová hnojiva** **Tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika **Plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace **Detergenty, pesticidy a insekticidy** **Hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti **Léčiva a návykové látky**	Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin V textu vyhledá, co všechno se dá recyklovat Vyhledá složení látek v textu Předvede správné třídění odpadu Vysvětlí nebezpečí, které mohou mít některé látky na životní prostředí Vysvětlí názvy detergenty, pesticidy a insekticidy Uvede příklady návykových látek Zdůvodní škodlivost návykových látek na zdraví člověka
přesahy	

průřezová témata

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6. ročník

OBECNÁ BIOLOGIE A GEMETIKA	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života* *P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů* *P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy* *P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka* *má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích* *pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*	
učivo	**minimální výstupy**
Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života **Základní struktura života** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života, vyjmenuje funkce organismů Popíše základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

Význam a zásady třídění organismů **Dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení **Viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití	Roztřídí organismy do základních kategorií Jednoduše popíše podle pozorování příklad dědičnosti, přenosu genetické informace Popíše možnost výskytu virů a bakterií Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
přesahy	
Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a péče o zdraví	
průřezová témata	
Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb*	
učivo	**minimální výstupy**
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování **Vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) **Rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	Porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vyjmenuje základní funkce jednotlivých orgánů Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a vyjmenuje hlavní zástupce popíše podle pozorování způsob života živočichů a zařadí k danému prostředí Zařadí do systému živočichů savce, určí jejich hlavní znaky savce porovná s ptáky, uvede hlavní zástupce ptáků a jednoduše charakterizuje jejich význam Pojmenuje zástupce obojživelníků, rozliší zástupce ryb roztřídí živočichy na obratlovce a bezobratlé, pojmenuje rozdíl mezi nimi

Projevy chování živočichů	Uvede zástupce hmyzu, popíše stavbu jejich těla a jednoduše posoudí jejich význam pro životní prostředí Doloží podle pozorování vliv živočichů a jejich užitek pro člověka, uvede příklady ochrany zvířat Vymezí úlohu člověka ve společenství živočichů, vyjmenuje pomocníky člověka a roztřídí druhy energie a fyzikální děje v souvislosti se soužitím člověka s ostatními živočichy
přesahy	
Fyzika	
průřezová témata	
OSV OR – rozvoj schopnosti poznávání	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* *P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	
učivo	**minimální výstupy**
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	Podle vlastního pozorování popíše chování domácích zvířat používá atlas zvířat a vyhledá některé druhy živočichů, vyhledá informace na internetu
přesahy	
Inf – vyhledávání a třídění informací	
průřezová témata	
OSV OR - sebepoznání a sebepojetí	

7. ročník

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Minimální výstupy v RVP: *P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života* *P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů* *P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy* *P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*	
učivo	**minimální výstupy**
Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Význam a zásady třídění organismů Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy Roztřídí organismy do základních kategorií Vyjmenuje společné znaky živých přírodnin, uvede příklad přírodních dějů Roztřídí mnohobuněčné organismy, popíše povrch i vnitřní stavbu těla, vyjmenuje zástupce ploštěnek a hlístů, kroužkovců, měkkýšů, členovců a vyjmenuje zástupce hmyzu Jednoduše popíše podle pozorování příklad dědičnosti, přenosu genetické informace Podle pozorování uvede na příkladu dědičný znak Rozliší viry a bakterie
přesahy	
Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a ochrana zdraví	
průřezová témata	
OSV MR, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

BIOLOGIE ROSTLIN	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin* *P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití* *P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování* *P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce* *P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*	
učivo	**minimální výstupy**

Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) **Fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování **Systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců **Význam rostlin a jejich ochrana**	Popíše stavbu rostlin, uvede některé rozdíly mezi rostlinami, vyjmenuje životní podmínky rostliny Pojmenuje základní princip fotosyntézy, popíše dýchání rostlin a uvede příklady rozmnožování rostlin Roztřídí rostliny podle kategorií na ovocné stromy a keře, pokojové a okrasné rostliny, popíše zástupce rostlinného společenstva lesa Uvede příklady ochrany rostlin a popíše význam rostlin
přesahy	
PV – pěstitelské práce	
průřezová témata	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

BIOLOGIE HUB	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků* *P-9-2-03p pozná lišejníky*	
učivo	**minimální výstupy**
Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **Houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami **Lišejníky** – stavba, symbióza, výskyt a význam	Roztřídí zástupce hub na houby s plodnicemi a houby bez plodnic uvede příklad výskytu hub bez plodnic a jednoduše zhodnotí jejich význam pro člověka Uvede příklad hub s plodnicemi, rozliší houby jedlé a jedovaté Rozliší houby a lišejníky, popíše příklad výskytu a uvede jednoduchý příklad významu lišejníků
přesahy	
PV – příprava pokrmů podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	
průřezová témata	
Environmentální výchova, ekosystémy	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* *P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	
učivo	**minimální výstupy**
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	Používá atlas hub, porovná některé nalezené houby s obrázky v atlase. využije možnosti vyhledání informace prostřednictvím přírodopisných webových stránek nebo pomocí vyhledávače
přesahy	
Inf - vyhledávání informací	
průřezová témata	
PT: Environmentální výchova, vztah člověka k prostředí	

8. ročník

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb*	
učivo	**minimální výstupy**
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy,	Porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vyjmenuje základní funkce jednotlivých orgánů Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a vyjmenuje hlavní zástupce

organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Projevy chování živočichů	Popíše podle pozorování způsob života živočichů a zařadí k danému prostředí Rozliší bezobratlé a obratlovce Zařadí do systému živočichů ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce, uvede hlavní zástupce a jednoduše charakterizuje jejich význam, uvede hospodářsky významné druhy živočichů Jednoduše posoudí jejich význam pro životní prostředí Doloží podle pozorování projevů chování vliv živočichů a jejich užitek pro člověka, uvede příklady ochrany zvířat
přesahy	
EtV – aplikovaná etická výchova (ochrana přírody a ŽP)	
průřezová témata	
OSV MR, hodnoty postoje a praktická etika	

BIOLOGIE ČLOVĚKA	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce* *P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka* *P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince* *P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby* *P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění*	
učivo	**minimální výstupy**
Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka **Anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti **Nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při	Uvede odlišnosti člověka od ostatních živočichů Popíše hlavní části kostry hlavy, trupu a končetin člověka rozliší ve stavbě svalů svalstvo hladké, příčně pruhované a srdeční sval Popíše hlavní svaly hlavy, trupu (hrudníku, břicha zad) a hladké svalstvo

léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie **Životní styl** – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Vyjmenuje složení krve a rozliší hlavní části srdce, pojmenuje druhy cév Popíše hlavní orgány dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídící soustavy, jednoduše popíše jejich význam pro lidské tělo Uvede zásady zdravého životního stylu, ukáže prakticky prvky první pomoci Vysvětlí vlastními slovy rozdíl mezi úrazem a nemocí Rozliší některé druhy nemocí a odhadne jejich dopad na zdraví člověka Rozpozná vliv životního prostředí na zdraví
přesahy	
Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a péče o zdraví	
průřezová témata	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* *P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	
učivo	**minimální výstupy**
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	Vytvoří ve skupinové práci základní přehled rozdělení živočichů a rostlin Aplikuje znalosti základních pojmů z živočišné rostlinné říše Používá encyklopedii a elektronická média pro vyhledání informace o životě rostlin a živočichů
přesahy	
Inf – vyhledávání informací a komunikace	
průřezová témata	

9. ročník

<table>
<tr><th colspan="2">NEŽIVÁ PŘÍRODA</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky
Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty
Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</td><td>Popíše jednoduchými termíny vznik Země, uvede součásti stavby zemského tělesa
Rozčlení horniny podle vzniku, uvede základní zástupce hornin
Rozliší vnitřní a vnější geologické děje, uvede příklad sopečné činnosti
Roztřídí základní druhy půd
Uvede příklad ničení životního prostředí a odhadne vliv na další vývoj života
Vyjmenuje základní geologická období, zařadí některé druhy hornin a živočichů do etapy vývoje Země
Pojmenuje na mapě některá pohoří
Přiřadí význam podnebí a počasí ke způsobu života
Popíše negativní dopad počasí na životní prostředí a stanoví případný postup a způsob chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Z-životní prostředí, EtV – Iniciativa a komplexní prosociálnost</td></tr>
</table>

průřezová témata
Environmentální výchova, základní podmínky života

BIOLOGIE ROSTLIN	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin* *P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití* *P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování* *P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce* *P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*	
učivo	**minimální výstupy**
Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana	Popíše stavbu rostlin, uvede některé rozdíly mezi rostlinami, vyjmenuje životní podmínky rostliny Roztřídí rostliny podle kategorií na pícniny, obilniny, zeleniny, okopaniny, olejniny a luskoviny Vyjmenuje jejich zástupce Sestaví a roztřídí skupiny rostlin podle hospodářského významu Uvede příklady ochrany rostlin a popíše význam rostlin
přesahy	
Pracovní výchova – pěstitelské práce	
průřezová témata	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* *P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*	
učivo	**minimální výstupy**
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a	Vyhledá informace v encyklopedii a porovná je s nalezeným exponátem

mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	uspořádá výstavku přírodnin Pozoruje živočichy i rostliny v přírodě Zapíše si projevy života rostlin i živočichů Rozpozná některá jména významných biologů, přiřadí jejich objev
přesahy	
Český jazyk – literární výchova	
průřezová témata	

ZÁKLADY EKOLOGIE	
Minimální výstupy v RVP: *P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi* *P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému* *P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech* *P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky* *P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*	
učivo	**minimální výstupy**
Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému **Ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Vyjmenuje druhy společenstev, popíše jejich vzájemné vztahy Uvede příklad ochrany přírody, navrhne řešení globálních problémů podle vlastních možností Zařadí některá území ČR jako chráněná území
přesahy	
Zeměpis – Česká republika	
průřezová témata	
Environmentální výchova - základní podmínky života	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2
- *z toho disponibilních*				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6.ročník

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* *Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí*	
učivo	**minimální výstupy**
Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty	Rozpozná geografické informace Vybere a použije prakticky geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech, v tištěných a elektronických mapách a v dalších informačních zdrojích Doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy Vysvětlí základní geografické, topografické a kartografické pojmy Určí základní světové strany Uvede přístroje k určení světových stran Vysvětlí, co je to mapa, měřítko mapy Vysvětlí, proč jsou mapy důležité, co je mapa, kartograf, mapování zemského povrchu Uvede rozdíl mezi plánem a mapou

v tištěné i elektronické podobě	Vytvoří plán vlastní cesty do školy, plán okolí školy Vysvětlí dělení map podle obsahu, měřítko mapy, legenda mapy Uvede rozdíl mezi globusem a mapou Definuje glóbus jako zmenšený model Země Popíše tvar planety Země Rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou – uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; Určí rozmístění hlavních částí zemského povrchu (světadíly, oceány) Používá mapy a letecké snímky na internetu, vyhledá trasu ke zvolenému cíli Podle mapy zjistí, kolik obyvatel mají města v okolí Ostravy, kde se nachází vodní toky, zámek, hrad, zda je tady železnice, dálnice Vybere a použije vhodné tištěné nebo elektronické mapy pro lokalizaci a srovnání geografických objektů a jevů Využije různé informační zdroje pro srovnání geografických objektů a jevů Hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země* *Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost* *Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*	
učivo	**minimální výstupy**

Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas **Krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **Systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **Systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	Objasní konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů Vyjmenuje, co vše tvoří sluneční soustavu Vysvětlí pojem vesmír, galaxie, souhvězdí S porozuměním užívá pojmy: velký třesk, kosmické objekty, gravitační síla Vyjmenuje měsíční fáze a objasní postupnou změnu tvaru Měsíce na večerní obloze Objasní příliv a odliv, možnosti jeho využití Uvede Slunce jako nejbližší hvězdu k planetě Zemi a jeho důležitost pro život na Zemi Uvede důsledky pohybů Země pro život lidí Vysvětlí střídání dne a noci, ročních období Uvede, za jak dlouho se otočí Země kolem své osy Uvede, za jak dlouho obíhá Země kolem Slunce Rozliší poledníky a rovnoběžky Orientuje se v časových jednotkách 1 sekunda, 1 minuta, 1 hodina, 1 den, 1 měsíc, 1 rok Objasní pojem kalendář, přestupný rok Na mapách určí a ohraničí podnebné pásy Vysvětlí pojmy počasí a podnebí Uvede, co vytváří krajinu kolem nás Popíše krajinu v okolí, v lese, na poušti, v pralese, na pobřežích moře Uvede složky krajiny – vysvětlí pojem příroda a lidská činnost Uvede, co tvoří přírodu – voda, vzduch, půda, rostliny, živočichové S využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci různých druhů rostlin a živočichů určuje v regionu běžně se vyskytující druhy Seznámí se s pojmy – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra biosféra Uvede, co tvoří krajinnou sféru (příroda + výsledky lidské činnosti), vysvětlí pojem výsledky lidské činnosti

	Uvede příklady, čím se mění krajina (příchodem člověka na Zemi, vzrůstajícím počtem lidí na Zemi, spotřeba zemědělské půdy, spotřeba vody, technické znalosti lidí) Popíše geografické pásy, geografická pásma Nalepí jednotlivé světadíly a sestaví mapu světa Vyznačí na mapě podnebné pásy Nakreslí zvířata, která tam žijí Nakreslí rostliny, které tam rostou Jednoduše vypráví o jednotlivých pásmech Uvede příklady přírodních oblastí, vysvětlí výhody a nevýhody Seznámí se s pojmem globální oteplování a jeho důsledky
přesahy	
průřezová témata	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁVÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*	
učivo	**minimální výstupy**
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu	Využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií

přesahy
průřezová témata

7.ročník

ČESKÁ REPUBLIKA	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy* *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu* *Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy* *Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost* *Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva* *Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu **Regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Lokalizuje místní region podle zvolených kritérií (bydliště, sídlo školy, obec s rozšířenou působností – město, kraj, chráněná krajinná oblast) Vysvětlí na příkladech znaky a specifika místního regionu Vyjmenuje silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů Zařadí místní region do příslušného kraje Najde na mapě Evropy ČR Ukáže na mapě ČR oblast, ve které žijeme Vyhledá na mapě své bydliště, místo školy, vyhledá města, která leží v okolí Ostravy Uvede kulturní památky, přírodní zajímavosti, rekreační oblasti Uvede, ve které části Evropy leží ČR Vyjmenuje státy, které sousedí s ČR Uvede s využitím různých zdrojů přírodní, hospodářské a společenské

	charakteristiky ČR Uvede pohoří, řeky, hlavní město, města ČR Uvede počet obyvatel ČR Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Rozdělí oblastí ČR: Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severní Čechy, Východní Čechy, Jižní Morava, Severní Morava a Slezsko Zhodnotí význam Prahy pro ČR Uvede významné památky, stavby, dopravu v Praze Vyhledá na mapách ČR jednotlivé kraje a charakterizuje hospodářské poměry Vyjmenuje příklady zapojení ČR do světových mezinárodních institucí, organizací Svými slovy vysvětlí význam členství ČR v EU
přesahy	
průřezová témata	

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*	
učivo	**minimální výstupy**
Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu,	Charakterizuje užití geoinformačních technologií v běžném životě Uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států

zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací Objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa Vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů světa analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů
přesahy	
průřezová témata	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*	
učivo	**minimální výstupy**
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů **Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Určí světové strany pomocí přístrojů Vysvětlí, co je to mapa, měřítko mapy Vysvětlí, proč jsou mapy důležité, co je mapa, kartograf, mapování zemského povrchu Uvede rozdíl mezi plánem a mapou Orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy), plánů a map Použije praktický plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu

	Respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině Popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací Objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelné pohromy, například povodně, zemětřesení, laviny, požáry, nehody) Využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země (postavení ve vesmíru, tvar, pohyby, povrch, přírodní poměry…) Používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
přesahy	
průřezová témata	

8.ročník

REGIONY SVĚTA	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* *Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*	
učivo	**minimální výstupy**
Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	Vyhledá na mapě na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé světadíly, oceány a velké oblasti světa Vysvětlí svými slovy ve vybraných regionech světadílů jejich přírodní a společenské charakteristiky Určí geografickou polohu a rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů

Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Porovná vybrané modelové státy (regiony) světa podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek Vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány Uvede jednoduchou charakteristiku světadílů z hlediska: přírodních oblastí, podnebních oblastí, jazykové oblasti, kulturní oblasti Uvede, ve které světadíle leží ČR Určí na mapě světa polohu Evropy a porovná ji s ostatními světadíly Vymezí hranice Evropy s ostatními světadíly, uvede větší a menší světadíly Vyhledá na mapě pohoří, řeky, jezera Popíše život evropských národů a způsob jeho soužití Uvede, jaké typy přírodní krajiny se nacházejí v Evropě Vysvětlí, jak člověk svou činností narušuje původní přírodu, uvede možnosti ochrany přírody a jejího navrácení do původního stavu Vysvětlí, co je Evropská unie a jaký význam má pro své členy Uvede významné změny v životě evropských států, které probíhají v současné době Vymezí nad mapou oblasti Evropy Vyhledá na mapě Evropy hlavní města všech států Uvede významné evropské řeky, jezera a pohoří Za pomocí mapy porovná evropské země uvede charakteristické průmyslové a potravinářské výrobky evropských zemí Volí pro vyhledávání geografického zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo Vytváří a využívá myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v geografické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o krajinách, objektech, lidech v nich) Využívá k orientaci v geografické realitě aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály pořady, aplikace a webové stránky institucí Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály,

	prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu geografických událostí Využívá k poznávání geografické reality aktivně, účelně a kriticky primární geografické prameny v prostředí digitalizovaných muzeí, galerií Zaznamenává výsledky své práce do časových os, grafů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů Dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace)
přesahy	
průřezová témata	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel* *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*	
učivo	**minimální výstupy**
Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace **Světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně **Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská	Porovná rozdíly v rozložení a základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa (hustota zalidnění, věková a náboženská struktura) na základě využití vybraných informačních zdrojů Svými slovy charakterizuje obyvatelstvo hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí podle různých hledisek Porovná společenské a kulturní odlišnosti různých částí světa Vysvětlí svými slovy na příkladech kulturní odlišnosti ve svém osobním okolí (školní třída, rodina, přátelé, sousedé, denní život dětí) Vyjmenuje význam polohy přírodních podmínek pro vznik a vývoje sídel Svými slovy jmenuje specifika života na venkově a ve městě Vyhledá na mapě lidnatost nejhustěji a nejřidčeji osídlené oblasti

seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Uvede výhody a nevýhody rostoucího počtu obyvatel, vysvětlí příčiny zvyšování nebo poklesu počtu obyvatel Uvede, které země, která město jsou nejlidnatější Vyhledá, počet obyvatel Evropy a porovná s jinými světadíly Vyhledá, do kterých částí světadílů je koncentrováno nejvíce obyvatelstva Uvede nejrozšířenější náboženství v Evropě Uvede, jaký význam má rekreace a do jakých míst se soustřeďuje Zjistí, kde najde kontakty na cestovní kanceláře a jejich nabídky Snaží se rozpoznat propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí Zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách Uvede, jak může zlepšit prostředí ve své škole a jaké digitální nástroje k tomu může využít
přesahy	
průřezová témata	

9.ročník

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*	
učivo	**minimální výstupy**

Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí Používá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných společenských a hospodářských jevů Vytváří a využívá myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální)mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací Objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů
přesahy	
průřezová témata	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*	
učivo	**minimální výstupy**
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Určí světové strany pomocí přístrojů Vysvětlí, co je to mapa, měřítko mapy Vysvětlí, proč jsou mapy důležité, co je mapa, kartograf, mapování zemského povrchu Uvede rozdíl mezi plánem a mapou Orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie,

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	plochy), plánů a map Použije praktický plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu Respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině Popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací Objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelní pohromy, například povodně, zemětřesení, laviny, požáry, nehody) Využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země (postavení ve vesmíru, tvar, pohyby, povrch, přírodní poměry…) Používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
přesahy	
průřezová témata	

REGIONY SVĚTA	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* *Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*	
učivo	**minimální výstupy**
Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti	Vyhledá na mapě na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé světadíly, oceány a velké oblasti světa Vysvětlí svými slovy ve vybraných regionech světadílů jejich přírodní

(přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **Modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	a společenské charakteristiky Určí geografickou polohu a rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů Porovná vybrané modelové státy (regiony) světa podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek Vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány Uvede jednoduchou charakteristiku světadílů z hlediska: přírodních oblastí, podnebních oblastí, jazykové oblasti, kulturní oblasti Uvede, ve které světadíle leží ČR Určí na mapě světa polohu Evropy a porovná ji s ostatními světadíly Vymezí hranice Evropy s ostatními světadíly, uvede větší a menší světadíly Vyhledá na mapě pohoří, řeky, jezera Popíše život evropských národů a způsob jeho soužití Uvede, jaké typy přírodní krajiny se nacházejí v Evropě Vysvětlí, jak člověk svou činností narušuje původní přírodu, uvede možnosti ochrany přírody a jejího navrácení do původního stavu Vysvětlí, co je Evropská unie a jaký význam má pro své členy Uvede významné změny v životě evropských států, které probíhají v současné době Vymezí nad mapou oblasti Evropy Vyhledá na mapě Evropy hlavní města všech států Uvede významné evropské řeky, jezera a pohoří Za pomocí mapy porovná evropské země uvede charakteristické průmyslové a potravinářské výrobky evropských zemí Volí pro vyhledávání geografického zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo Vytváří a využívá myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v geografické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o krajinách, objektech, lidech v nich) Využívá k orientaci v geografické realitě aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály pořady, aplikace a

	webové stránky institucí Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu geografických událostí Využívá k poznávání geografické reality aktivně, účelně a kriticky primární geografické prameny v prostředí digitalizovaných muzeí, galerií Zaznamenává výsledky své práce do časových os, grafů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů Dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace)
přesahy	
průřezová témata	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
Minimální výstupy v RVP: *Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin* *Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek* *Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*	
učivo	**minimální výstupy**
Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin **Vztah přírody a společnosti** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Vyjmenuje znaky a funkce pozorované krajiny Uvede na příkladech vzhled a znaky krajin z hlediska působení lidských činností Uvede na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny v regionu Objasní, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země, na rozmanitost přírody Uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní

	prostředí Uvede příklady důsledků nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti, dopady hospodářských aktivit na krajinu Seznámí se s problematikou globálního oteplování Vysvětlí s uvedením příkladů, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit Na příkladech uvede zásady správného chování a postupu v prostředí (horské, les) kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika, případně živelné pohromy Uvede na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života
přesahy	
průřezová témata	

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 Estetická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Obsah předmětu estetická výchova zahrnuje hudební výchovu a výtvarnou výchovu s prvky pohybové a dramatické výchovy.

Hudební výchova:

- *vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu*
- *instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci*
- *pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty*
- *poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob*

Výtvarná výchova:

- *směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění*
- *vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově*
- *seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik*
- *učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace*
- *učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání a cítění*

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	3	3	3	3	3	2	3	3	2
- *z toho disponibilních*	1	1	1	-	-	-	-	1	-

Žáci pracují ve třídě nebo multimediální učebně, využívají audiovizuální techniky, hudebních a rytmických nástrojů i poslechových aktivit. Zpestřením může být účast na výchovném koncertě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- učitel vede žáky k radosti ze zpěvu
- umožňuje každému žáku zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- vyučující vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci přemýšlí a zaujímají svůj postoj k vlastní tvorbě i k tvorbě ostatních
- žáci se učí vnímat tóny vysoké, nízké, dokáží vnímat tempové změny skladby

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- vyučující vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- reaguje pohybem na znějící hudbu

- učitel vede žáky k hudebnímu porozumění, vzájemné toleranci

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- jsou vedeni ke kolegiální pomoci
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- vyučující vede žáky k využívání návyků a znalostí
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí, upozorňují na nevhodné chování, vandalismus – ničení kulturních památek, často prezentované v médiích
- vyučující pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, posiluje v nich kladný vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a jeho ochraně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ - 3. ročník

HUDEBNÍ ČÁST	
Výstupy v RVP: *HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase* *HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem* *HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře* *HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie* *HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*	*Minimální výstupy v RVP:* *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* *HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá*

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		*jednoduché skladby*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Zpívá lehce, bez křiku, pracuje s nejméně 10 písněmi správně dýchá, dbá na držení těla a výslovnost (hlasová hygiena) Rozlišuje tón dlouhý, krátký, zvuk silný, slabý, mluvený a zpěvní hlas (mužský, ženský, dětský) Přiřazuje význam notám Vytleskává rytmus podle vzoru Doprovází zpěv jednoduchých písní na dětské rytmické nástroje Improvizuje podle vlastního uvážení Doprovází říkadla hrou na tělo, vytleskává rytmus při pochodu i tanci skupiny dětí Vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku a emociální zážitek z hudby podle vlastních schopností Rozlišuje nejznámější hudební nástroje (klavír, trubka, housle, basa, flétna, buben, kytara) podle poslechu Rozliší základy dynamiky, zrychlování a zpomalování Sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii	***VOKÁLNÍ ČINNOSTI*** **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, taktu **intonace, vokální improvizace (**hudební hry: ozvěna, otázka, odpověď apod.) **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně ***INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI*** **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí základních hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, případně keyboardu apod. **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** malovaná píseň **záznam instrumentální melodie,** čtení a zápis rytmického schématu nejjednodušší názornou formou ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý **pohybové vyjádření hudby**, spontánní pohyby vlastního těla **základní orientace v prostoru** ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI*** **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška	Zpívá lehce, bez křiku, pracuje minimálně s 5 písněmi správně dýchá Rozlišuje tón, zvuk, hlas, případně hlas mužský a ženský Rozpozná grafický znak noty Vytleská jednoduchý rytmus podle vzoru Doprovází zpěv na vybraný jednoduchý rytmický nástroj Spontánně doprovází říkadlo známého obsahu hrou na tělo, vytleskává rytmus říkadla Rozlišuje některé známé hudební nástroje (klavír, buben, kytara, trubka, housle), určí je podle obrázku nebo názoru Poslechem určí melodii stoupající, odliší melodii klesající

	vztahy mezi tóny – souzvuk, akord **hudební výrazové prostředky,** rytmus, melodie, barva, gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), rytmické, dynamické změny v hudebním proudu **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **hudební styly a žánry,** základní rozlišení hudby taneční, pochodové, ukolébavky apod. **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) podle vlastních pocitů	
přesahy		
EsV výtvarná část, M, Prv		
průřezová témata		
OSV OR psychohygiena, OSV OR poznávání lidí, OSV OR sebepoznání a sebepojetí,		

VÝTVARNÁ ČÁST		
Výstupy v RVP: *VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ* *VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace* *VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky* *VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností* *VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*		*Minimální výstupy v RVP:* *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu* *VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Porovnává prvky a třídí je na základě	***ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI***	Porovnává a rozlišuje prvky

odlišností, vycházejících ze zkušeností, vjemů, zážitků a představ V plošném i prostorovém uspořádání uplatňuje linie, tvary, barvy, objekty i další prvky a jejich kombinace Vlastnosti barev poznává formou hry, experimentu, výtvarně využívá vzniklé náhodnosti a představy Určí barvy základní, kategorizuje barvy na teplé a studené Pozoruje přírodní útvary, vyhledává a výtvarně dotváří přírodniny na základě představ formou hry Volně pracuje s linkou, obrysem Rozvíjí a stimuluje smysl pro výtvarný rytmus, rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, rytmicky řeší plochu, střída barvy podle určitého klíče, využívá návrh (vzor) Jednoduše výtvarně zpracuje příběh vlastního prožitku Spontánní hrou určuje základní vlastnosti různých plastických materiálů Orientuje se v prostoru, vytváří prostorové práce, instalace, modeluje podle skutečnosti Seznamuje se s ilustrací, poznává tvorbu ilustrátorů: J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková Rozlišuje různé druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství, architektura) Pro ověření a rozvoj poznatků využívá vycházky s výtvarnými náměty a pozorováním, návštěvy výstav, muzeí, … Interpretuje různá obrazná vyjádření; porovnává odlišné interpretace	**prvky vizuálně obrazného vyjádření,** linie, tvary, textury (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly –** vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly ***UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY*** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** manipulace s objekty **typy vizuálně obrazných vyjádření,** jejich rozlišení (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, reklama) **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) ***OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ*** **osobní postoj v komunikaci,** porovnávání s vlastní interpretací **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** komentování výsledků tvorby podle svých schopností **proměny komunikačního obsahu** postřehuje změny v komunikačním obsahu	V ploše i prostoru uplatňuje tvary a barvy Hrou určuje možnosti barev Vyjmenuje základní barvy a přiřadí je Vybírá přírodniny, třídí je a seskupuje Vytváří jednoduché objekty z přírodnin, opakuje výtvarný rytmus podle názoru nebo předlohy Zaznamená vlastní prožitek jednoduchou kresbou, vyjádří výtvarně hlavní postavu nebo objekt Třídí různé plastické materiály Orientuje se v prostoru, vytvoří jednoduchou kresbu, malbu, případně prostorovou instalaci jednoduchého objektu Rozlišuje text a ilustraci, třídí a přiřazuje text k ilustraci známého ilustrátora (například J. Lady, O. Sekora, H. Zmatlíková) Rozliší některé druhy výtvarného umění Své poznatky si ověřuje na vycházce s výtvarným námětem, návštěvě výstavy nebo muzea Jednoduchou formou interpretuje zajímavý zážitek Jednoduše okomentuje své obrazné vyjádření

Věcně popíše výtvarné práce, doporučuje a vybírá práce pro výstavku Využívá výtvarných prací k zlepšení prostředí školy		
přesahy		
Čj, Tv, M – geometrie, Prv		
průřezová témata		
OSV SR kooperace a kompetice, OSV SR Sebepoznání a sebepojetí, OSV SR kreativita, kooperace, MUV Lidské vztahy		

2.OBDOBÍ - 4. a 5. ročník

HUDEBNÍ ČÁST		
Výstupy v RVP: *HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti* *HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not* *HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní* *HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby* *HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace* *HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny* *HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*		*Minimální výstupy v RVP:* *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou* *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodaří s dechem při interpretaci písní, frázování*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Intonuje, dodržuje hlasovou hygienu Pracuje s 10 – 12 písněmi v durové a mollové tónině s dynamickým rozlišením p, mf, f Zdokonaluje pěvecký i mluvní projev hlasovými i dechovými cvičeními	***VOKÁLNÍ ČINNOSTI*** **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Intonuje a orientuje se v 5-6 písních v durové i mollové tónin Využívá a provádí dechová a intonační cvičení

Zpěvem vyjádří tempo i náladu písní Interpretuje jednoduchou lidovou píseň Rozlišuje nejčastěji užívané hudební nástroje podle vzhledu, zvuku i způsobu hry (klavír, klarinet, violoncello, pozoun, flétna, velký buben, kontrabas) Doprovází písně pomocí rytmických nástrojů Vytváří rytmické doprovodné nástroje (ze skořápek z ořechů, víčka, sáčky apod.) Vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionálního zážitků pohybem Taktuje Sluchově rozlišuje durovou a mollovou tóninu, dětský, ženský, mužský a smíšený sbor Rozlišuje podle znějící hudby písně hudbu vážnou a hudbu populární Poslechem se seznamuje s českými hudebními skladateli (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, B. Martinů, W. A. Mozart)	**hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **intonace, vokální improvizace** hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, ***INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI*** **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, keyboardů, cajonu, bicích nástrojů, kytary apod.) ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby,** pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **orientace v prostoru,** pohybové hry ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI*** **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, rytmické, dynamické, změny v hudebním proudu **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **hudební styly a žánry,** základní (klasická, populární) **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	Interpretuje s oporou vybranou lidovou (i umělou) píseň Rozpozná dechové a smyčcové nástroje, některé z nich pojmenuje Píseň doprovází hrou na tělo nebo pomocí jednoduchého rytmického nástroje, případně s oporou jiného hudebního nástroje Používá i vlastní rytmické nástroje (skořápky, sáčky, víčka apod.) Jednoduchým pohybem vyjádří náladu hudby Orientuje se v jednoduchých pohybových hrách Sluchově rozliší mužský a ženský hlas Poslechem se seznamuje se známými hudebními úryvky (W.A. Mozart, B. Smetana)

přesahy
EsV výtvarná část, M, Prv
průřezová témata
OSV OR psychohygiena, OSV OR poznávání lidí, OSV OR sebepoznání a sebepojetí,

VÝTVARNÁ ČÁST		
Výstupy v RVP: *VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)* *VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model* *VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy* *VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě* *VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)* *VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace* *VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuální*		*Minimální výstupy v RVP:* *VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr* *VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* *VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie* *VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pojmenovává prvky při vlastních tvůrčích činnostech vizuálně obrazného vyjádření Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření	***ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI*** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, textury **uspořádání objektů do celků,** uspořádání na	Využívá prvky vizuálně obrazového vyjádření K výtvarným činnostem používá vodové barvy, voskovky, pastelky, pastely, uhel,

Pracuje s liniemi a barevnými plochami Uplatňuje a využívá teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (kresba, malba vodovými barvami, temperami, pastelem, křídou, akvarelem, koláž, mozaika, jednoduchá vitráž) Orientuje se v prostorových a barevných vztazích v řazení prvků, v tvarové a barevné kompozici, rozliší symetrii a asymetrii Volí a kombinuje prostředky vizuálního zobrazení Poznává a porovnává proporce lidského těla a hlavy Rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma Pojmenovává a rozlišuje různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší) Seznamuje se s ilustrací, poznává různé vyjadřovací prostředky, porovnává ilustrace (A. Born, J. Trnka) Pojmenuje různé druhy výtvarného umění, realizuje vycházky s výtvarnými náměty, návštěvy výstav a muzeí Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření Výsledky své činnosti sdílí se spolužáky, komentuje uplatněné postupy výtvarného ztvárnění věcí a jevů Porovná úspěšnost vytvořeného záměru a pojmenuje nevýhody či problémy zvoleného postupu	základě jejich výraznosti, velikosti **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** — vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama ***UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY*** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností,** manipulace s objekty **typy vizuálně obrazných vyjádření**, jejich rozlišení, výběr a uplatnění, hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, reklama **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) ***OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ*** **osobní postoj v komunikace,** porovnávání s vlastní interpretací **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**, komentuje výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření	křídu), vytváří mozaiku, jednoduchou koláž Rozlišuje barvy v uměleckém díle, tvary, rozpozná nebo pojmenuje základní prvky kompozice Vybírá z nabídky a vzoru prostředek vizuálního zobrazené Pojmenuje tvary lidského těla a hlavy Využívá nápodobu i vlastní zkušenost k uměleckému vyjádření v malbě (např. figura, portrét, zátiší) Poznává ilustrace, nápodobou vytvoří vlastní ilustraci (podle předlohy) Pojmenuje základní druhy výtvarného umění, využívá vycházek s výtvarným námětem, návštěv výstav, muzeí, kulturních akcí Komentuje vlastní tvorbu jednoduchým vyjádřením.
přesahy		

Čj, M, Př, Vl
průřezová témata
OSV OR psychohygiena, OSV OR poznávání lidí, OSV OR sebepoznání a sebepojetí

2.STUPEŇ

6. ročník

HUDEBNÍ ČÁST	
Minimální výstupy v RVP: *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* *HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry* *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	
učivo	**minimální výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI • **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách • **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem • **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu • **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby • **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie	Doprovází písně pomocí ostinata Interpretuje vybrané lidové a umělé písně Rozeznává různé hudební žánry Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu • **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) ***INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI*** • **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby • **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální • **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** • **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění • **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace • **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické • **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI*** • **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla • **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	

• **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům • **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	
přesahy	
průřezová témata	

VÝTVARNÁ ČÁST	
Minimální výstupy v RVP: *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	
učivo	**minimální výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly –	Pozoruje tvar a výtvarně jej zpracuje, dodrží linie tvaru Všímá si a přenáší barevnou kvalitu tvaru Napodobí texturu a uspořádá tvary v celé ploše Určuje podobné tvary, zobrazí kontrast mezi tvary Uspořádá objekty z různých tvarů vhodně po celé ploše, Jednoduchým způsobem naznačí časový průběh změnou velikosti objektu, světlosti nebo pohybu objektu Výtvarně reflektuje umělecký zážitek zachycením podstatného prvku Vytvoří nápodobou výtvarné dílo podle předlohy, pracuje a využívá k tvorbě tiskoviny, fotografie, reklamní plakáty, kombinuje papírový materiál, volí barevnost, strukturu, uspořádává a seskupuje do objektů

vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě ***UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY*** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech ***OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ*** Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu	Využívá zkušenosti z elektronických médií a jejich prvky uplatní ve vlastní tvorbě Volí barvy a typy objektů pro vyjádření nálady Interpretuje pocity výběrem vhodné nabízené techniky, barevnosti a textury materiálů, s nimiž pracuje Zdůvodní vlastními slovy volbu výtvarného zpracování, srovnává s jiným zpracováním Vybere, roztřídí a uspořádá výstavku výtvarných prací

vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	
přesahy	
M – geometrie (rovinné a prostorové útvary)	
průřezová témata	
OSV OR – rozvoj schopnosti poznávání	

7. ročník

HUDEBNÍ ČÁST	
Žák *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl* *- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	
učivo	**minimální výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby	Doprovází písně pomocí ostinata Interpretuje vybrané lidové a umělé písně – pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) ***INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI*** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI*** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie,	

pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	
přesahy	
průřezová témata	

VÝTVARNÁ ČÁST	
Minimální výstupy v RVP: *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	
učivo	**minimální výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy,	Vybírá, třídí, seskupuje tvary do objektů a vhodně je umístí v ploše. Využívá ke kombinaci různé barvy, textury.

světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Zařazuje vlastní výtvarné prvky do výtvarného zachycení skutečnosti, reflektuje jiná výtvarná zobrazení. Zařadí k výtvarnému zpracování prvky pohybového ztvárnění, vybere hudební motiv k dotvoření uměleckého zážitku. Využívá netradiční materiály, které kombinuje, třídí a vybírá. Ve výtvarném zobrazení skutečnosti nebo představ kombinuje, seskupuje a vytváří objekty podle svých možností. Využívá různých prvků pro sestavení objektu, vybírá předměty denní potřeby, vytváří prvek z dostupného výtvarného materiálu. Zařazuje do výtvarného zpracování motivy z reklam, filmů, výstav. Využívá možnosti vnímat umělecké dílo vizuálně, hapticky, všemi smysly vytvoří vlastní umělecké dílo s dominantními prvky haptiky. Vlastními slovy popíše volbu výtvarné techniky v závislosti na tématu výtvarného zpracování. Aktivně naslouchá a vyjádří své pocity a motivaci pro vytvoření výtvarného díla.

Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	
přesahy	
EtV – komunikace (aktivní naslouchání)	
průřezová témata	
OSV SR – komunikace	

8. ročník

HUDEBNÍ ČÁST	
Žák *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich* *- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	
učivo	**minimální výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako	Doprovází písně pomocí ostinata Interpretuje vybrané lidové a umělé písně – pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) ***INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI*** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI***	

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	
přesahy	
průřezová témata	

VÝTVARNÁ ČÁST	
Minimální výstupy v RVP: *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	
učivo	**minimální výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních	Reflektuje vlastní tvorbou umělecký zážitek. Využívá prvků hudebně dramatických. Uplatňuje ve své tvorbě fotografie, tiskoviny, dekorační prvky, které vhodně

podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	kombinuje Ve výtvarném zobrazení zachytí jednoduchými prostředky pohyb a proměny objektů Interpretuje pohyb a proměny výtvarným, dramatickým nebo pohybovým vyjádřením Využívá předmětů pro vizuální zobrazení, výtvarně a obsahově korektně doplní text, vytvoří jednoduchou počítačovou grafiku vlastním tvůrčím záměrem upozorní na závažné téma vytvoří koláž z vybraných materiálů Posoudí, zhodnotí vizuální zobrazení, srovnává s jinými vizuálními zobrazeními, navrhuje alternativní řešení Používá prvky výtvarného zpracování typické pro některá období uměleckých etap z historie.
přesahy	
Informatika - základní funkce textového a grafického editoru	
průřezová témata	
OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ročník

<table>
<tr><th colspan="2">HUDEBNÍ ČÁST</th></tr>
<tr><td colspan="2">Žák
HV-9-1-01pdoprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně -pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>VOKÁLNÍ ČINNOSTI
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií
z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s</td><td>Doprovází písně pomocí ostinata
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně – pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu-rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru-uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</td></tr>
</table>

využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** ***HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách ***POSLECHOVÉ ČINNOSTI*** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	

přesahy
průřezová témata

VÝTVARNÁ ČÁST	
Minimální výstupy v RVP: *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	
učivo	**minimální výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných	Využívá výtvarné vyjádření ke sdělení vlastních pocitů z uměleckého zážitku, skutečnost zachycuje více smysly. Popíše pocity z umělecké tvorby, z dějů zachycených fotografií, ve filmu, slovem, elektronickými médii. Vlastní tvorbou sděluje názor souhlas či nesouhlas s aktuálním tématem, ve své tvorbě zachycuje akčnost děje. Rozliší objekty statické od dynamických a vhodně je kombinuje. Vyjádří svůj postoj k uměleckému dílu vlastními slovy, psaným textem nebo výtvarnou improvizací. Diskutuje, vyměňuje si názory na umělecké dílo, hodnotí zvolenou výtvarnou techniku, zařazuje prvky vhodné k manipulaci pro sestavení prostorového objektu. Vytvoří jednoduchou prezentaci výtvarných děl. Popíše záměr vlastní tvorby a jednoduše okomentuje její sdělovací obsah.

vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	
přesahy	
Český jazyk – způsob interpretace literárních a jiných děl	
průřezová témata	
MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet

- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

5.8.1 Výchova ke zdraví

Ročník	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	-	1	-
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

2.STUPEŇ

6. ročník

Minimální výstupy v RVP: *VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny* *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* *VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví* *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

učivo	minimální výstupy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	Vysvětlí, jak můžeme rozvíjet dobré vztahy mezi vrstevníky i členy rodiny
Vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Dodržuje pravidla ve třídě
Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – vrstevnická skupina	Z nabídky vybere tělesné a duševní změny v období dospívání
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	Dodržuje správné stravovací návyky, uplatňuje zásady zdravého stravování
Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	Uvede vztah mezi způsobem stravování a zdravím
	Popíše, rozdíly poruch přijmu potravy
	Zdůvodní, jak okolní prostředí ovlivní naše zdraví
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	Pojmenuje a napíše základní hygienické návyky
Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	S pomocí sestaví denní režim
	Objasní důležitost pohybu pro zdraví
	Vyjmenuje nejrůznější činnosti, které mohou sloužit k odpočinku
Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních onemocnění; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě), základy první pomoci	Svými slovy popíše projevy stresu
	Vysvětlí pojem sebedestrukce
	Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a hazardních her
	Na konkrétních příkladech vysvětlí nebezpečí internetu
	Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	Vyjmenuje centra odborné pomoci
Stres a jeho vztah ke zdraví – relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí	Chová se bezpečně při kontaktu s vrstevníky a neznámými lidmi
	Objasní nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
Autodestruktivní závislosti – násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu	Aktivně se zapojuje do diskuse o pomoci v různých rizikových situacích
	Dodržuje pravidla bezpečnosti při různých činnostech
Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální	Vyjmenuje nebezpečné situace, které mohou ve škole nastat

kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci **Bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení **Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání) **Manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt **Ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, prevence vzniku mimořádných událostí ***HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ*** **Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – základní lidské potřeby a jejich hierarchie **Podpora zdraví a její formy** – odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ***OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ*** **Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, pomáhající a prosociální chování **Psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	Vytvoří reklamní cedule Vysvětlí negativní vliv reklam Vyjmenuje mimořádné události, napíše seznam předmětů, které by mělo obsahovat evakuační zavazadlo Definuje pojem zdraví, vysvětlí pojem prevence a intervence Představí své kladné vlastnosti Vlastními slovy vyjádří svůj zdravotní problém, svěří se dospělé osobě Vyjmenuje stresové situace, které mohou nastat Vyhledá pomoc při řešení problému V kontaktu s vrstevníky projevuje zdravé sebevědomí Vysvětlí pojem empatie a uvede konkrétní příklady ze svého života Vede smysluplný dialog se spolužáky Zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií Uvádí příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti Popíše pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy v digitálním prostředí
přesahy	
průřezová témata	

8.ročník

Minimální výstupy v RVP: *VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny* *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* *VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví* *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy* *VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí* *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla* *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*	
učivo	**minimální výstupy**
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ **Vztahy ve dvojici** – partnerské vztahy, manželství a rodičovství **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – vrstevnická skupina ***ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE*** **Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity ***ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ*** **Ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné	Vysvětlí, jak můžeme rozvíjet dobré vztahy mezi vrstevníky i členy rodiny Dodržuje pravidla ve třídě Z nabídky vybere tělesné a duševní změny v období dospívání Dodržuje správné stravovací návyky, uplatňuje zásady zdravého stravování Uvede vztah mezi způsobem stravování a zdravím Popíše, rozdíly poruch přijmu potravy Zdůvodní, jak okolní prostředí ovlivní naše zdraví Pojmenuje a napíše základní hygienické návyky S pomocí sestaví denní režim Objasní důležitost pohybu pro zdraví Vyjmenuje nejrůznější činnosti, které mohou sloužit k odpočinku Svými slovy popíše projevy stresu

bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty **Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních onemocnění; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě), základy první pomoci ***RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE*** **Stres a jeho vztah ke zdraví** – relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí **Autodestruktivní závislosti** – násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci **Bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení **Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání) **Manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt **Ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, prevence vzniku mimořádných událostí ***HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ*** **Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – základní lidské potřeby a jejich hierarchie **Podpora zdraví a její formy** – odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ***OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ***	Vysvětlí pojem sebedestrukce Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a hazardních her Na konkrétních příkladech vysvětlí nebezpečí internetu Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Vyjmenuje centra odborné pomoci Chová se bezpečně při kontaktu s vrstevníky a neznámými lidmi Objasní nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Aktivně se zapojuje do diskuse o pomoci v různých rizikových situacích Dodržuje pravidla bezpečnosti při různých činnostech Vyjmenuje nebezpečné situace, které mohou ve škole nastat Vytvoří reklamní cedule Vysvětlí negativní vliv reklam Vyjmenuje mimořádné události, napíše seznam předmětů, které by mělo obsahovat evakuační zavazadlo Definuje pojem zdraví, vysvětlí pojem prevence a intervence Představí své kladné vlastnosti Vlastními slovy vyjádří svůj zdravotní problém, svěří se dospělé osobě Vyjmenuje stresové situace, které mohou nastat Vyhledá pomoc při řešení problému V kontaktu s vrstevníky projevuje zdravé sebevědomí Vysvětlí pojem empatie a uvede konkrétní příklady ze svého života Vede smysluplný dialog se spolužáky Zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií Uvádí příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti Popíše pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv

Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, pomáhající a prosociální chování **Psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	spotřebitele v digitálním prostředí Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy v digitálním prostředí
přesahy	
průřezová témata	

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti i omezení, uvědomovat si je, respektovat, a využívat je k ovlivňování tělesného a duševního stavu. Vede žáky k pochopení zdraví, tělesné a duševní pohody, seznamuje s nebezpečím, které ji ohrožují. Posiluje utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, vhodné sportovní obutí a oděv.
V rámci tělesné výchovy jsou pořádány školní kola různých sportovních soutěží jako například florbal, stolní tenis, vybíjená apod.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tělesná výchova je v některých ročnících prvního stupně dělena do skupin z důvodu výuky etické výchovy a na druhém stupni dělená na skupiny chlapců a dívek. Probíhá v tělocvičně školy, nebo hřišti, popřípadě v okolí školy. Učitelé mohou zpestřit výuku cvičeními v přírodě.
Vzdělávací obsah jednotlivých složek se ve výuce vzájemně prolíná.
Formou povinné tělesné výchovy je Zdravotní tělesná výchova určená žákům se zdravotním oslabením. Pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem máme připraveny činnosti pro zlepšení zdravotního stavu.
Prvky ZdrTV jsou preventivně zařazeny i v povinné TV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Učíme žáky pojmenovat a používat různá tělocvičná nářadí.
- Zdůrazňujeme naplňování základních životních potřeb ve shodě se zdravím.
- Vedeme žáky ke schopnosti fyzické výdrže, koncentrace na sportovní výkon, jeho dokončení.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme situace, při kolektivních hrách i individuálních výkonech, kde žáci vyhledávají a využívají správnou taktiku, respektují vlastní fyzické možnosti a kondici.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mají možnost konfrontovat své výsledky se spolužáky i učiteli.
- Zadáváme žákům takové pokyny, aby rozuměli obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagovali.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme sociální dovednosti žáků, seznamujeme žáky s běžnými příklady praktického života, jež mohou uplatnit v osobním životě.
- Podporujeme vzájemnou pomoc při výkonech, zařazujeme spolupráci ve dvojicích a skupinách.
- Zařazujeme skupinové činnosti, při nichž se žáci učí toleranci, hry fair play.
- Podporujeme při sportu přátelské vztahy a atmosféru.
- Posilujeme zdravé sebevědomí, postoj ke zdraví vůči sobě i ostatním, posilujeme mravní stránku osobnosti.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky zacházet s různým náčiním a nářadím, organizovat práci ve skupině, hodnotit výsledky i práci svou a spolužáků.
- Kontrolujeme hygienických a bezpečnostní pravidla při všech sportovních aktivitách.
- Vedeme žáky k udržování čistoty a pořádku v místnostech po hodinách tělesné výchovy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 1. ročník

Výstupy v RVP: *TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti* *TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení* *TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích* *TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy* *TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*		*Minimální výstupy v RVP:* *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* *- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* *- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Před pohybovou činností se řádně rozcvičí podle vzoru učitele Ve spolupráci se spolužáky připraví správné nářadí Cvičí kotoul vpřed, stoj na lopatkách, válí „sudy“ Přejde lavičku bez dopomoci Vyskočí na zvýšenou překážku, seskočí Zdolá překážkovou dráhu Reaguje na hudbu nebo jiný rytmický doprovod vhodným pohybem	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** Příprava organismu před pohybovou činností, protahovací cvičení, uklidnění po zátěži Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, kompenzační a relaxační cvičení, psychomotorická a dechová cvičení **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, motivační hry, napodobivé	Před pohybovou činností se řádně rozcvičí podle vzoru učitele Ve spolupráci se spolužáky připraví správné nářadí Cvičí kotoul vpřed, stoj na lopatkách, válí ‚sudy“ Přejde lavičku bez dopomoci Vyskočí na zvýšenou překážku, seskočí Zdolá překážkovou dráhu Reaguje na hudbu nebo jiný rytmický doprovod vhodným pohybem

Vyjádří pohybem rytmus Pod vedením učitele přesně opakuje cviky Při sprintu se rozbíhá z vysokého startu Hraje hry se spolužáky Dodržuje pravidla her a soutěží Chytá míč oběma rukama "do košíku", odhazuje míč jednou rukou nebo oběma Zvládne turistické vycházky a pohybuje se v přírodě i s přiměřenou zátěží Dodržuje pravidla bezpečnosti při přesunu v terénu, v dopravních situacích Před pohybovými aktivitami se převléká do cvičebního úboru Chová se bezpečně v šatnách a umývárnách Dodržuje pravidla hygieny Uplatňuje pravidla bezpečného chování při cvičení a hrách Pomáhá při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek Reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod Nastupuje s ostatními v řad, do zástupu	hry Základy gymnastiky (průpravná cvičení, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, odpovídající velikosti a hmotnosti) Rytmické a kondiční cvičení Vyjádření rytmu pohybem Základy atletiky (rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybů) Základy sportovních her (manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti) Turistika a bezpečný pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu) **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) Organizace při TV – základní organizace prostoru Pravidla zjednodušených pohybových činností a her Příprava a úklid nářadí a náčiní	Vyjádří pohybem rytmus Pod vedením učitele přesně opakuje cviky Při sprintu se rozbíhá z vysokého startu Hraje hry se spolužáky Dodržuje pravidla her a soutěží Chytá míč oběma rukama "do košíku", odhazuje míč jednou rukou nebo oběma Zvládne turistické vycházky a pohybuje se v přírodě i s přiměřenou zátěží Dodržuje pravidla bezpečnosti při přesunu v terénu, v dopravních situacích Před pohybovými aktivitami se převléká do cvičebního úboru Chová se bezpečně v šatnách a umývárnách Dodržuje pravidla hygieny Uplatňuje pravidla bezpečného chování při cvičení a hrách Pomáhá při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek Osvojí si povely: pozor, pohov, rozchod Nastupuje s ostatními v řad, do zástupu
přesahy		
Matematika, Estetická výchova, Prvouka		
průřezová témata		
OSV OR 1,2,3, OSV SR 3,4		

2. ročník

Výstupy v RVP:	*Minimální výstupy v RVP:*

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti *TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení* *TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích* *TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy* *TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*		*TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vysvětlí význam pohybu pro zdraví Rozvíjí tělesnou zdatnost správným cvičením dle pokynu učitele Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině Převleče se do cvičebního úboru a cvičební obuvi Dodržuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech Hraje hry s jednoduchými pravidly dle pokynů učitele Předvede kotoul vpřed, stoj na lopatkách, válí „sudy“ Přejde lavičku bez dopomoci Vyskočí na zvýšenou překážku, seskočí	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu před pohybovou činností, protahovací cvičení, uklidnění po zátěži Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, kompenzační a relaxační cvičení, psychomotorická a dechová cvičení, vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru,	Vysvětlí význam pohybu pro zdraví Rozvíjí tělesnou zdatnost správným cvičením dle pokynu učitele Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině Převleče se do cvičebního úboru a cvičební obuvi Dodržuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech Hraje hry s jednoduchými pravidly dle pokynů učitele Předvede kotoul vpřed, stoj na lopatkách, válí „sudy“ Přejde lavičku bez dopomoci Vyskočí na zvýšenou překážku, seskočí

Zdolá překážkovou dráhu Skáče přes švihadlo Reaguje na hudbu nebo jiný rytmický doprovod vhodným pohybem Vyjádří pohybem rytmus Šplhá na tyči Při sprintu se rozbíhá z vysokého startu Skáče do dálky Přeskočí lavičku Hodí míčkem správnou technikou Dodržuje pravidla jednoduchých míčových her Chytá míč oběma rukama "do košíku", odhazuje míč jednou rukou nebo oběma Zvládne turistické vycházky a pohybuje se v přírodě i s přiměřenou zátěží Dodržuje pravidla bezpečnosti při přesunu v terénu, v dopravních situacích Reaguje na povely učitele Dodržuje pokyny učitele při nástupu a řazení k činnostem Dodržuje pravidla fair play při tělocvičných aktivitách Dodržuje pravidla jednoduchých her, spolupracuje při týmových aktivitách a soutěžích s ostatními spoluhráči Vysvětlí rozdíly v dosažených výsledcích – první a poslední ve hře apod., dokáže s pomocí učitele učit měrné jednotky výkonu	bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Základy sportovních her – manipulace s míčem, spolupráce ve hře Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace při TV – základní organizace	Zdolá překážkovou dráhu Skáče přes švihadlo Reaguje na hudbu nebo jiný rytmický doprovod vhodným pohybem Vyjádří pohybem rytmus Šplhá na tyči Při sprintu se rozbíhá z vysokého startu Skáče do dálky Přeskočí lavičku Hodí míčkem správnou technikou Dodržuje pravidla jednoduchých míčových her Chytá míč oběma rukama "do košíku", odhazuje míč jednou rukou nebo oběma Zvládne turistické vycházky a pohybuje se v přírodě i s přiměřenou zátěží Dodržuje pravidla bezpečnosti při přesunu v terénu, v dopravních situacích Reaguje na povely učitele Dodržuje pokyny učitele při nástupu a řazení k činnostem Dodržuje pravidla fair play při tělocvičných aktivitách Dodržuje pravidla jednoduchých her, spolupracuje při týmových aktivitách a soutěžích s ostatními spoluhráči Vysvětlí rozdíly v dosažených výsledcích – první a poslední ve hře apod.

	prostoru a činností ve známém prostředí Zásady jednání a chování – fair play Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů	
přesahy		
HV (2. ročník): Hudebně pohybové činnosti; M (3. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty; M (3. ročník): Číslo a početní operace; Prv (3. ročník): Rozmanitost přírody		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena		

3. ročník

Výstupy v RVP: *TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti* *TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení* *TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích* *TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy* *TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*		*Minimální výstupy v RVP:* *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* *- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* *- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Zvolí si vhodnou obuv a oděv	Školní řád-provoz tělocvičny	Převleče se do cvičebního úboru

Orientuje se ve vlastním tělovém schématu Využívá znalostí pohybu lidského těla při pohybu v prostoru Zaujme správné držení těla dle názoru učitele Osvojí si bezpečnostní řád tělocvičny Používá správně a bezpečně tělocvičné nářadí a náčiní Dbá pokynů učitele Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Rozvíjí svou tělesnou zdatnost správným cvičením ve spojení se správným dýcháním Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti Přirozené pohybové schopnosti uplatní ve skupině Usiluje o zlepšení svých schopností Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Respektuje pohybové, výkonnostní rozdíly při kolektivní hře Přizpůsobí se dané skupině účastníků Respektuje pravidla soutěže a sportovního zápolení Dodržuje stanovená pravidla Dokáže zavolat pomoc v případě potřeby	Hygiena - vhodné oblečení a obutí, hygiena při pohybu Bezpečnost při pohybových činnostech-organizace cvičebního prostoru, bezpečná příprava, ukládání nářadí, náčiní a pomůcek První pomoc a důležitá tel. čísla Prvky z dopravní výchovy (dopravní značky, semafor, chodník, vozovka) Základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim a intenzita pohybu Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti-správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity (využití hraček, netradičního náčiní) Základy gymnastiky- průpravná cvičení, kotoul vpřed, kotoul vzad Cvičení na lavičkách v obměnách Žebřiny, stoupání, lezení Švédská bedna Překážková dráha Kruhy Míčové hry Cvičení se švihadly Přetahování s lanem Rytmické a kondiční cvičení s hudbou,	S názorem ukáže části svého těla S pomocí zaujme správné držení těla Při cvičení správně dýchá Respektuje pokyny učitele Bezpečně používá náčiní a nářadí S pomocí zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti Přirozené pohybové schopnosti uplatní ve skupině S pomocí usiluje o zlepšení svých schopností Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Respektuje pohybové, výkonnostní rozdíly při kolektivní hře S vysvětlením se přizpůsobí dané skupině účastníků S pomocí dodržuje stanovená pravidla hry a soutěží Dokáže zavolat pomoc v případě potřeby Vyjadřuje kladný vztah k motorickým činnostem S pomocí zvládá základní způsoby lokomoce S názorem se orientuje v prostoru

	s doprovodem Jednoduché tance Základy atletiky, skok daleký, hod míčkem Vycházky Hry v přírodě Sportovní hry	
přesahy		
Jazyk a jazyková komunikace, prvouka, matematika a její aplikace, estetická výchova		
průřezová témata		
OSV OR 1,2,3, OSV SR 3,4		

2. OBDOBÍ - 4. ,5. ročník

Výstupy v RVP: *TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti* *TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením* *TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her* *TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka* *TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti* *TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví* *TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení* *TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy* *TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky* *TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*	*Minimální výstupy v RVP:* *TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu* *TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením* *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* *- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla* *- zvládá podle pokynu základní přípravu*

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti *TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*		*organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti Vytváří varianty osvojených pohybových her Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží Dodržuje pravidla her a soutěží Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	**Činnosti ovlivňující zdraví** Školní řád-provoz tělocvičny Hygiena – vhodné oblečení a obutí, hygiena při pohybu Bezpečnost při pohybových činnostech-organizace cvičebního prostoru, bezpečná příprava, ukládání nářadí, náčiní a pomůcek První pomoc a důležitá tel. čísla Prvky z dopravní výchovy (dopravní značky, semafor, chodník, vozovka) Základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim a intenzita pohybu Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti-správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity (využití hraček, netradičního náčiní) Základy gymnastiky – průpravná cvičení, kotoul vpřed, kotoul vzad, kolíbka, rotační	Vysvětlí význam tělesné zdatnosti pro zdraví (odpoví na otázky) Začleňuje pohyb do denního režimu při TV chvilkách v hodinách Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla Předvede podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti Umí využívat cviky na odstranění únavy

cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště Samostatně získá potřebné informace Dodržuje hygienu plavání, předvede základní plavecké dovednosti Předvede, vysvětlí v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	cviky Cvičení na lavičkách v obměnách Žebřiny, stoupání, lezení Švédská bedna Překážková dráha Kruhy nízké, vysoké, komíhání Míčové hry Základy vybíjené, přehazovaná, košíková Cvičení se švihadly Přetahování s lanem Šplh o tyči Rytmické a kondiční cvičení s hudbou, s doprovodem Jednoduché tance Aerobik-průprava Diskotance Základy atletiky, skok daleký, skok z místa, hod míčkem Atletika-běh 50 m, 800 m Základy posilování Relaxační cvičení na žíněnce Strečink Vycházky Hry v přírodě Sportovní hry **Plavání** (hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
přesahy		
Matematika, Estetická výchova		
průřezová témata		

OSV OR 1,2,3, OSV SR 3,4

2.STUPEŇ

6. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců **Zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity Zná základní zásady poskytování první pomoci, poskytne první pomoc a zvládá zajištění odsunu raněného Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu Zná a rozumí zásadám zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti Sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích Posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení některých

	pohybových činností Sleduje a vyhodnocuje prvky pohybových činností s pomocí digitálních technologií Měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*	
učivo	**minimální výstupy**
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **Gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **Úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate **Atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **Sportovní hry** (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **Turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **Další (i netradiční) pohybové činnosti**	
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu* *TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji* *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*	
učivo	**minimální výstupy**
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta **Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží	Rozumí a používá odborné terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky
přesahy	
průřezová témata	

7. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* *- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*	
učivo	**minimální výstupy**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců **Zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním	Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	Zná základní zásady poskytování první pomoci, poskytne první pomoc a zvládá zajištění odsunu raněného Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu Zná a rozumí zásadám zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti Sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích Posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení některých pohybových činností Sleduje a vyhodnocuje prvky pohybových činností s pomocí digitálních technologií Sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*	
učivo	**minimální výstupy**
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **Gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **Úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **Sportovní hry** *(alespoň dvě hry podle výběru školy)* – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **Turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **Další (i netradiční) pohybové činnosti**	
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu* *TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji* *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*	
učivo	**minimální výstupy**

Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta **Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	Rozumí a používá odborné terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky
přesahy	
průřezová témata	

8. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* *- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*	
učivo	**minimální výstupy**

Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců **Zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity Zná základní zásady poskytování první pomoci, poskytne první pomoc a zvládá zajištění odsunu raněného Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu Zná a rozumí zásadám zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti Sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích Posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení některých pohybových činností Sleduje a vyhodnocuje prvky pohybových činností s pomocí digitálních technologií Měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
učivo	**minimální výstupy**
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **Gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **Úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate **Atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **Sportovní hry** *(alespoň dvě hry podle výběru školy)* – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **Turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **Další (i netradiční) pohybové činnosti**	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*

TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu *TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji* *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*	
učivo	**minimální výstupy**
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta **Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	Rozumí a používá odborné terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu
přesahy	
průřezová témata	

9. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně*

<table>
<tr><td colspan="2">zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)</td><td>Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
Připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
Zná základní zásady poskytování první pomoci, poskytne první pomoc a zvládá zajištění odsunu raněného
Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
Zná a rozumí zásadám zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
Sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích
Posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení některých pohybových činností
Sleduje a vyhodnocuje prvky pohybových činností s pomocí digitálních technologií
Vyhodnocuje s pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

průřezová témata

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*	
učivo	**minimální výstupy**
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **Gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **Úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate **Atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí **Sportovní hry** *(alespoň dvě hry podle výběru školy)* – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **Turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **Další (i netradiční) pohybové činnosti**	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
přesahy	

průřezová témata

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
Minimální výstupy v RVP: *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu* *TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji* *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*	
učivo	**minimální výstupy**
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta **Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování	Rozumí a používá odborné terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu
přesahy	

průřezová témata

5.8.3 ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. - 3. ročník
Výstupy v RVP: *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*
učivo
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ **Zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) ***SPECIÁLNÍ CVIČENÍ*** **Základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení *Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.* ***VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
3. - 5. ročník
Výstupy v RVP: *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu*

opakování
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ
Zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ
Základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.
VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

6. - 9. ročník

Výstupy a minimální výstupy v RVP:
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ
Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ
Oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře;

rotační cvičení; správný dýchací stereotyp **Oslabení vnitřních orgánů (B)** – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy **Oslabení smyslových a nervových funkcí (C)** – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání ***VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI*** **Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
přesahy
průřezová témata

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňuje motorické poruchy, zdokonaluje kognitivní funkce, stimuluje řeč a myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům

- porozumění pojmům, návodům, orientaci v jednoduché technické dokumentaci, zvládnutí pracovních postupů a dovednosti řešit nejrůznější praktické situace
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- přesnosti, systematičnosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času
- orientaci v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání a společenském uplatnění
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

5.9.1 Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Pracovní výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je vyučována na prvním i druhém stupni. Kolektivy žáků druhého stupně jsou rozděleni do pracovních skupin chlapců a dívek. Výuka probíhá v blocích.

Důraz je kladen na vytváření pozitivního vztahu k práci, na rozvíjení motorických a tvořivých schopností a přispívá k profesní orientaci žáků. Předmět směřuje k tomu, aby žáci uměli pracovat nejen samostatně, ale i týmu, uměli si vážit hodnotit práci druhých a aby své dovednosti dokázali uplatnit v životě a praxi.

Žáci se seznamují s různými materiály, s funkcí a užíváním a vhodných pomůcek, náčiní a nářadí a jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

U výuky chlapců klademe důraz na práce montážní a demontážní, na provoz a údržbu domácnosti.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	1	1	1	1	2	2	2	2
- *z toho disponibilních*	-	-	-	-	-	1	1	1	2

Pozn. Výuka je na druhém stupni rozdělena na skupinu chlapců a skupinu dívek. Výuka probíhá ve třídách, v dílně, tematický okruh Příprava pokrmů ve cvičné kuchyni, kde žáky učíme základům vaření, základům manipulace s domácími spotřebiči, péče o domácnost a dítě. Informace k výuce mohou žáci získávat také na internetu v mediálních učebnách.
Vzhledem k omezeným možnostem výuky okruhu chovatelství a pěstitelské práce, žákům nabízíme možnost seznámit se s těmito tématy pouze teoreticky, výjimečně při workshopech, exkurzích a návštěvách ZOO, prakticky pracích s pokojovými rostlinami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Učíme žáky zacházet s různým náčiním a nářadím, organizovat práci ve skupině, hodnotit výsledky i práci svou a spolužáků.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme situace, kde žáci vyhledávají a rozhodují se pro správný a snadný postup práce.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mají možnost konfrontovat své výsledky se spolužáky i učiteli.
- Zadáváme žákům takové pokyny, aby rozuměli obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagovali.

Kompetence sociální a personální

- Seznamujeme žáky s běžnými příklady praktického života, jež mohou uplatnit v osobním životě.
- Podporujeme vzájemnou pomoc ve dvojicích a skupinách.

Kompetence občanské

- Posilujeme zdravé sebevědomí, postoj k vlastní práci i práci ostatních.
- Učíme žáky respektovat své možnosti.
- Vedeme žáky k odmítání všech forem brutality a násilí.

Kompetence pracovní

- Kontrolujeme hygienu a bezpečnost práce.
- Vedeme žáky ke schopnosti pracovní výdrže, koncentrace na činnost, dokončení výrobku.
- Vedeme žáky k udržování čistoty a pořádku v místnostech praktického vyučování.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ – 1. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Výstupy v RVP: *ČSP3101 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* *ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3101p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* *ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce navléká, aranžuje a třídí při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy poznává-vyhodnocuje svými smysly – zrakem, hmatem válí, hněte, ohýbá a stlačuje textil stříhá textil a nalepuje textilii	papír práce s barevným papírem, lepenkou manipulace s nůžkami – stříhání, papírové skládání, dokreslování, nalepování, mozaika práce s šablonou drobný materiál a přírodniny sběr přírodniny, třídění drobných materiálů (listy, tráva, oblázky, kůra, větvičky aj.) manipulace s modelovací hmotou, vytváření výrobků z modelovací hmoty dle vlastní fantazie textil – polepování šablon textilií	mačká, trhá, lepí papír, stříhá, vystřihuje hněte, mačká, válí, koulí, vytahuje, stlačuje, uštipuje, vytváří základní tvary z modelovací hmoty rozlišuje základní druhy přírodních materiálů vyrábí z přírodnin dle předlohy jednoduchý obrázek či prostorové modely
přesahy		
Prvouka (1. ročník): Rozmanitost přírody, Vv (1. ročník): Malba, kresba		
průřezová témata		
EV 1, OSV OR 5		

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy v RVP: *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Žák sestavuje a demontuje stavebnicové prvky	manipulace se stavebnicemi, mozaikami, skládačkami – jednoduché stavby z různých stavebnic; využívání konstruktivních stavebnic školy stavebnice ke konstrukci jednoduchých modelů a jejich využívání dle možností, schopností, představivosti a fantazie	*Žák* s pomocí učitele sestavuje a demontuje stavebnicové prvky
přesahy		
Matematika (1. ročník)		
průřezová témata		
OSV SR 4, OSV SR 3		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Výstupy v RVP: *ČSP3301 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3301p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pečuje o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření půdy Pozoruje růst rostlin a jiných přírodních jevů pojmy voda, světlo, vzduch, teplo a jejich důležitost pro pěstování a růst rostlin Sděluje pozorované změny	Seznamování s přírodou praktickým pozorováním; Seznamování s rozdíly přírodních změn v jednotlivých ročních obdobích; Základní významy a důsledky střídání ročních období pro přírodu, zvířata, rostliny, člověka	Pečuje o květiny ve třídě – otírání listů, zalévání, kypření půdy Pozoruje a zaznamenává změny jednotlivých ročních období Užívá pojmy květináč, miska, konvička;

přesahy
Prvouka (1. ročník) – Rozmanitost přírody, Výtvarná výchova (1. ročník)
průřezová témata
EV 2, EV 4

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Výstupy v RVP: *ČSP3401 připraví tabuli pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3401p upraví stůl pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Žák správně drží příbor dodržuje základy správného stolování a společenského chování připraví si jednoduchou svačinu pojmenuje názvy příborů a základního jídelního nádobí dodržuje správnou techniku mytí rukou	pojem příbor; talíř hluboký, mělký a jejich používání seznamování se správným rozmístěním příborů, talířů a hrnků při stolování dodržování osobní hygieny tradiční pokrmy naší rodiny	správně drží příbor s pomocí učitele a po zhlédnutí názorné ukázky napodobí základní pravidla při stolování připraví si jednoduchou svačinu dodržuje správnou techniku mytí rukou
přesahy		
Český jazyk (komunikační výchova), 2. ročník: Vyprávění		
průřezová témata		
OSV SR 2, MuV 1		

2. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
ČSP3101 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů *ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy*	*ČSP3101p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z*

		tradičních i netradičních materiálů *ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Využívá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír Seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky Navléká, aranžuje a třídí při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil, slepuje textilii, vyrábí jednoduchý textilní výrobek	Papír a karton Přírodniny Textil Stříhání papíru, kartonu, slámy, měkkého materiálu; Propichování, navlékání, provlékání velké tupé jehly; Správné nalepování papíru, různých přírodnin, textilu; Skládání, překládání, vytrhávání papíru; obtiskování Sestavování obrazců – z novinového papíru, barevného a krepového papíru, slámy, textilu, přírodnin, špejlí, korku, dřeva, listů, kamínků, písku, skořápek vajíčka; modelování jednoduchých předmětů z modelovací hmoty	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Uplatňuje základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Drobný materiál různě upravuje, ohýbá, stříhá, propichuje, zřídí podle velikosti, barvy a tvaru Rozlišuje základní druhy přírodních materiálů Vyrábí z přírodnin dle předlohy nebo návodu jednoduchý obrázek či prostorové modely
přesahy		
Prvouka (2. ročník): Svět kolem nás		
průřezová témata		
OSV OR 1		

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Výstupy v RVP: *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**

Sestavuje a demontuje stavebnicové prvky Seznamuje se s návody, předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje Uplatňuje správné pracovní dovednosti a návyky v praxi	Práce se stavebnicemi Práce se stavebnicí, skládání obrazců z různých kostek – s předlohou; Nauka a postup spojování při sestavování daných útvarů	Využívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Upevňuje si jednoduchou, konstruktivní, stavební manipulaci se stavebnicemi
přesahy		
Matematika (2. ročník)		
průřezová témata		
OSV SR 4		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Výstupy v RVP: *ČSP3301 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3301p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pečuje o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření půdy Pozoruje a zaznamenává růst rostlin a jiných přírodních jevů Vysvětlí pojmy voda, světlo, vzduch, teplo a jejich důležitost pro pěstování a růst rostlin Rozezná semena plodů (čočka, hrách, fazole, kukuřice apod.) Pojmenuje jednoduché zahradnické pomůcky Jednoduše vyjadřuje vysledované změny u pozorovaných přírodních jevů	Seznámení s přírodou praktickým pozorováním; rozdíly přírodních změn v jednotlivých ročních obdobích; Základní významy a důsledky střídání ročních období pro přírodu, zvířata, rostliny, člověka Vycházky do přírody Jednoduché zahradnické pomůcky (květináč, miska, konev apod.) Význam vody, světla, vzduchu, tepla pro růst rostlin Odstraňování odumřelých částí rostlin, kypření půdy, omývání listů	Pečuje o květiny ve třídě – otírání listů, zalévání, kypření půdy Pozoruje a zaznamenává změny jednotlivých ročních období Aktivně užívá pojmy květináč, miska, konvička; Pojmenuje jednoduché zahradnické pomůcky Pomocí návodných otázek a vizuální podpory Jednoduše vyjádří vysledované změny
přesahy		
Prvouka (2. ročník): Práce na zahradě		

průřezová témata
EV 4

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Výstupy v RVP: *ČSP3401 připraví tabuli pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3401p upraví stůl pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Správně drží příbor Dodržuje základy správného stolování a společenského chování Připraví si jednoduchou svačinu Rozlišuje pojmy a názvy příborů a základního jídelního nádobí Dodržuje správnou techniku mytí rukou Dle názoru upraví stůl pro všední a sváteční stolování Utírá, umývá a uklízí nádobí Při manipulaci s potravinami dodržuje základní hygienické návyky	Základní vybavení kuchyně Seznámení se způsoby péče o kuchyňské pomůcky Pojem příbor; talíř hluboký, mělký a jejich používání Seznamování se správným rozmístěním příborů, talířů a hrnků při stolování Dodržování osobní hygieny Pravidla správného stolování a společenského chování Pojmy – talíř hluboký, mělký, jejich používání Správné pojmenování částí příboru (pokládání příboru a skleniček na správné místo) Stolování s ubrusem a prostíráním	Správně drží příbor Dle obrázků (či jiného názoru – např. dramatická ukázka) napodobí pravidla správného stolování Připraví si jednoduchou svačinu Dodržuje správnou techniku mytí rukou Rozliší stůl připravený pro všední nebo sváteční stolování S pomocí utírá, umývá a uklízí nádobí Při manipulaci s potravinami dodržuje základní hygienické návyky
přesahy		
Český jazyk (komunikační výchova), 2. ročník: Popis přípravy pokrmu		
průřezová témata		
MuV 2, OSV SR 3		

3.ročník

<table>
<tr><th colspan="3">PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</th></tr>
<tr><td colspan="2">Výstupy v RVP:
ČSP3101 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy</td><td>Minimální výstupy v RVP:
ČSP3101p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP3102 pracuje podle slovního návodu a předlohy</td></tr>
<tr><th>výstupy</th><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Využívá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír
Seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky
Navléká, aranžuje a třídí při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy
Navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil, používá zadní steh, přišívá knoflíky, slepuje textilii, vyrábí jednoduchý textilní výrobek
Používá zadní steh, přišívá knoflíky
Udržuje pořádek na pracovním místě a Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Je trpělivý a vyčká na případnou pomoc vyučujícího při práci</td><td>Papír a karton
Přírodniny
Textil
Stříhání papíru, kartonu, slámy, měkkého materiálu;
Propichování, navlékání, provlékání velké tupé jehly;
Správné nalepování papíru, různých přírodnin, textilu;
Skládání, překládání, vytrhávání papíru; obtiskování
Sestavování obrazců – z novinového papíru, barevného a krepového papíru, slámy, textilu, přírodnin, špejlí, korku, dřeva, listů, kamínků, písku, skořápek vajíčka;
Modelování jednoduchých předmětů z modelovací hmoty, odlitky ze sádry
Ohýbání tenkého drátu</td><td>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
Uplatňuje základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
Drobný materiál různě upravuje, ohýbá, stříhá, propichuje, zřídí podle velikosti, barvy a tvaru
Rozlišuje a pojmenuje základní druhy přírodních materiálů
Vyrábí z přírodnin dle předlohy nebo návodu jednoduchý obrázek či prostorové modely
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Při práci s drobným materiálem využívá slovního návodu i názorné předlohy
Při plnění zadaných úkolů je trpělivý</td></tr>
<tr><th colspan="3">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="3">Matematika (3. ročník), Prvouka</td></tr>
</table>

průřezová témata
OSV MR 1

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Výstupy v RVP: *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3201 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Sestavuje a demontuje stavebnicové prvky Seznamuje se s návody, předlohami stavebnic se, kterými samostatně pracuje Upevňuje si správné pracovní dovednosti a návyky Využívá dostupných stavebnic k rozvoji jemné motoriky Sestavuje i demontuje samostatně jednoduché modely, dle instruktáže vyučujícího	Práce se stavebnicemi Využívání stavebnic dle možností školy Práce se stavebnicí, skládání obrazců z různých kostek – s předlohou; Nauka a postup spojování při sestavování daných útvarů Montáž a demontáž stavebnicových prvků	Využívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Upevňuje si jednoduchou, konstruktivní, stavební manipulaci se stavebnicemi S pomocí spolužáků sestavuje i demontuje jednoduché modely
přesahy		
Matematika (3. ročník), Česká jazyk (3. ročník): Pracovní postup		
průřezová témata		
OSV MR 1		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Výstupy v RVP: *ČSP3301 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3301p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* *ČSP3302 pečuje o nenáročné rostliny*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pečuje o pokojové květiny, otírání listů, zalévání, kypření půdy	Seznámení s přírodou praktickým pozorováním;	Pečuje o květiny ve třídě – otírání listů, zalévání, kypření půdy

Pozoruje a zaznamenává růst rostlin a jiných přírodních jevů Vysvětlí pojmy voda, světlo, vzduch, teplo a jejich důležitost pro pěstování a růst rostlin Rozezná, zasévá semena plodů (čočka, hrách, fazole, kukuřice apod.) Rozliší a pojmenuje zahradnické pomůcky Jednoduše vyjadřuje vysledované změny u pozorovaných přírodních jevů Samostatně se stará o vlastní pokojovou květinu	Rozdíly přírodních změn v jednotlivých ročních obdobích; Základní významy a důsledky střídání ročních období pro přírodu, zvířata, rostliny, člověka Vycházky do přírody Zahradnické pomůcky (květináč, miska, konev apod.) Význam vody, světla, vzduchu, tepla pro růst rostlin Odstraňování odumřelých částí rostlin, kypření půdy, omývání listů Upevňování veškerých získaných poznatků z nižších ročníků; Význam vody, vzduchu, tepla, světla pro přírodu Pokojové rostliny – setí semen, druhy pokojových rostlin Péče o pokojové rostliny	Pozoruje a zaznamenává změny jednotlivých ročních období Aktivně užívá pojmy květináč, miska, konvička; Pojmenuje jednoduché zahradnické pomůcky S pomocí učitele (návodné otázky), vyjádří vysledované změny Zasévá semena a s pomocí se o rostlinu stará
přesahy		
Prvouka		
průřezová témata		
EV		

PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Výstupy v RVP: *ČSP3401 připraví tabuli pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP3401p upraví stůl pro jednoduché stolování* *ČSP3402 chová se vhodně při stolování*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Správně drží příbor Dodržuje základy správného stolování a	Základní vybavení kuchyně Seznámení se způsoby péče o kuchyňské	Správně drží a používá příbor S návodnými pokyny napodobí základní

společenského chování Pojmenuje příbory a základní jídelní nádobí Dodržuje správnou techniku mytí rukou Dle názoru upraví stůl pro všední a sváteční stolování Utírá, umývá a uklízí nádobí Připraví si jednoduchou svačinu i nápoj, S pomocí učitele připraví jednoduchý pokrm Při manipulaci s potravinami dodržuje základní hygienické návyky Využívá estetického cítění při přípravě pokrmu	pomůcky Pojem příbor; talíř hluboký, mělký a jejich používání Seznamování se správným rozmístěním příborů, talířů a hrnků při stolování Dodržování osobní hygieny Pravidla správného stolování a společenského chování Pojmy – talíř hluboký, mělký, jejich používání Správné pojmenování částí příboru (pokládání příboru a skleniček na správné místo) stolování s ubrusem a prostíráním praktický nácvik umístění příboru, talíře a skleničky na pití	pravidla při stolování a společenského chování Připraví si jednoduchou svačinu (při přípravě umývá ovoce i zeleninu) Dodržuje správnou techniku mytí rukou Rozliší stůl připravený pro všední nebo sváteční stolování S pomocí učitele či spolužáka utírá, umývá a uklízí nádobí Při manipulaci s potravinami dodržuje základní hygienické návyky
přesahy		
Český jazyk (jazyková, literární a komunikační výchova), 3. ročník, Etická výchova (3. ročník)		
průřezová témata		
OSV OR 1		

2. OBDOBÍ

4. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Výstupy v RVP: *ČSP5101 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu* *ČSP5102 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic* *ČSP5103 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu* *ČSP5104 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5101p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* *ČSP5102p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii* *ČSP5103 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému*

		materiálu *ČSP5104p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Pod vedením vyučujícího zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku Využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku Uvede příklady lidových řemesel Popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů Vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem V modelové situaci ošetří drobné poranění	Papír a karton Přírodniny Textil Stříhání papíru, kartonu, slámy, měkkého materiálu Řezání lepenky Propichování, navlékání, provlékání velké tupé jehly Správné nalepování papíru, různých přírodnin, textilu Skládání, překládání, obtiskování Sestavování složitějších obrazců – z novinového papíru, barevného a krepového papíru, slámy, textilu, přírodnin, špejlí, korku, dřeva, listů, kamínků, písku, skořápek vajíčka; Modelování předmětů z modelovací hmoty, Porovnávání vlastností různých modelových hmot, odlitky ze sádry Ohýbání tenkého drátu Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce se dřevem	Zvolí postup, vzhledem k zamýšlenému výrobku s pomocí vyučujícího Využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku Z nápovědy uvede příklady lidových řemesel Popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů Z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti V modelové situaci ošetří drobné poranění
přesahy		
Kresba, malba – 4 ročník, výtvarná výchova. Přírodověda – rozmanitosti přírody		

průřezová témata
EV4 , OSV OR5

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Výstupy v RVP: *ČSP5201 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* *ČSP5202 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu* *ČSP5203 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5201 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* *ČSP5202 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu* *ČSP5203p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu* *zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí Za pomoci učitele si časově rozvrhne a zorganizuje práci S dopomocí se orientuje v základních značkách a symbolech používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech Dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu a předlohy Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní	Práce se stavebnicemi Využívání stavebnic (plošné, prostorové, konstrukční) dle možností školy sestavování modelů Nauka a postup spojování při sestavování daných útvarů Montáž a demontáž stavebnicových prvků práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Sestavuje i demontuje jednoduché modely Ve spolupráci se spolužáky použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí Za pomoci vyučujícího si zorganizuje práci dle časového harmonogramu S pomocí učitele se orientuje v jednoduchých značkách, pracovních návodech a postupech dodrží zadaný pracovní postup dle předlohy a slovního návodu učitele Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti

prostor Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu, při konstrukčních činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění		Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění
přesahy		
Vlastivěda, 4. ročník – Město, ve kterém žijeme Výtvarná výchova, 4. ročník – Prostorové modely		
průřezová témata		
OSV SR 3, OSV SR 4		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Výstupy v RVP: *ČSP5301 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování* *ČSP5302 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny* *ČSP5303 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní* *ČSP5304 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5301p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin* *ČSP5302p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování* *ČSP5303 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní* *ČSP5304p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Vypěstuje rostlinu ze semene nebo ze sazenice Založí jednoduchý pokus Z výsledků pokusů a pozorování vysvětlí správný postup při pěstování rostliny Ve spolupráci s učitelem rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů a řízkováním Vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni	Praktické pozorování přírody Základní významy a důsledky střídání ročních období pro přírodu, zvířata, rostliny, člověka zahradnické pomůcky Základní podmínky pro pěstování rostlin význam vody, světla, vzduchu, tepla pro růst rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření,	Zasévá semena a stará se o zahradní i pokojové rostliny Pečuje o květiny ve třídě – otírání listů, zalévání, kypření půdy Pozoruje a zaznamenává změny jednotlivých ročních období S pomocí učitele (návodné otázky), vyjádří vysledované změny Pojmenuje jednoduché zahradnické pomůcky

Naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečuje o ni Vyjmenuje a rozpozná jedovaté rostliny popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím Vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění	zelenina aj.) Odstraňování odumřelých částí rostlin, kypření půdy, omývání listů Upevňování veškerých získaných poznatků z nižších ročníků; Význam vody, vzduchu, tepla, světla pro přírodu Druhy pokojových rostlin Jedovaté rostliny	a popíše jejich účel a vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění
přesahy		
Přírodověda (4. ročník), Výtvarná výchova (4. ročník)		
průřezová témata		
EV 2, EV 4, OSV OR 1		

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Výstupy v RVP: *ČSP5401 orientuje se v základním vybavení kuchyně* *ČSP5402 připraví samostatně jednoduchý pokrm* *ČSP5403 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování* *ČSP5404 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5401p zná základní vybavení kuchyně* *ČSP5402 připraví samostatně jednoduchý pokrm* *ČSP5403p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování* *ČSP5404 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy*

výstupy	učivo	minimální výstupy
Popíše základní vybavení kuchyně Popíše účel kuchyňského vybavení Vybere vhodné potraviny k přípravě konkrétního pokrmu Zvolí vhodné kuchyňské nádobí a další potřebné prostředky Dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne S pomocí učitele představí a zhodnotí připravený pokrm Prostře stůl k jednoduchému obědu se spolužáky prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování Zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů V modelové situaci ošetří drobné poranění vysvětlí význam kuchyňských spotřebičů rozeznává zdravé x nezdravé potraviny	Základní vybavení kuchyně Seznámení se způsoby péče o kuchyňské pomůcky Pojem příbor; talíř hluboký, mělký a jejich používání Rozmístění příborů, talířů a hrnků při stolování Dodržování osobní hygieny Pravidla správného stolování a společenského chování Pojmy – talíř hluboký, mělký, jejich používání aj. Pojmenování částí příboru (pokládání příboru a skleniček na správné místo) Stolování s ubrusem a prostíráním Praktický nácvik umístění příboru, talíře a skleničky na pití; Výběr, nákup a skladování potravin Význam techniky v kuchyni Výživa a zdraví Kultura stolování v jiných zemích	Správně drží a používá příbor Dodržuje základní pravidla při stolování a pravidla společenského chování Připraví si jednoduchou svačinu (při přípravě umývá ovoce i zeleninu) Dodržuje správnou techniku mytí rukou Objasní rozdíly mezi svátečním a všedním stolováním S pomocí učitele či spolužáka utírá, umývá a uklízí nádobí Při manipulaci s potravinami dodržuje Základní hygienické návyky V modelové situaci ošetří drobné poranění rozeznává zdravé x nezdravé potraviny
přesahy		
Český jazyk (komunikační a slohová výchova) – Popis, 4. ročník		
průřezová témata		
OSV SR 2, MuV 2		

5. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy v RVP: *ČSP5101 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu* *ČSP5102 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic* *ČSP5103 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu* *ČSP5104 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5101p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* *ČSP5102p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii* *ČSP5103 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu* *ČSP5104p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku Využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku Z nabídky vybere prvek a techniku, uplatňovanou v lidové tvorbě a použije ho ve své práci Zhotoví jednoduchý výrobek, vztahující se k lidové tradici určitého místa/regionu Uvede příklady lidových řemesel Popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů Vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval, v	Stříhání papíru, kartonu, slámy, měkkého materiálu Řezání lepenky Propichování, navlékání, provlékání velké tupé jehly Správné nalepování papíru, různých přírodnin, textilu Skládání, překládání, obtiskování Sestavování složitějších obrazců – z novinového papíru, barevného a krepového papíru, slámy, textilu, přírodnin, špejlí, korku, dřeva, listů, kamínků, písku, skořápek vajíčka; Modelování předmětů z modelovací hmoty, porovnávání vlastností různých modelových hmot, odlitky ze sádry Ohýbání tenkého drátu Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy,	Zvolí postup vzhledem k zamýšlenému výrobku s pomocí vyučujícího Využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku Ze základní nabídky vybere prvek a techniku uplatňovanou v lidové tvorbě a použije ho ve své práci Zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici určitého místa/regionu Z nápovědy uvede příklady lidových řemesel popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité Popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů Z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj Vzhledem k materiálu, se kterým pracuje Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor dodrží zásady hygieny a bezpečnosti V modelové situaci ošetří drobné poranění

případě úrazu při práci s drobným materiálem V modelové situaci ošetří drobné poranění	organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla práce se dřevem Používání hotových kousků dřeva – lepení, moření barvení Manipulace s plasty – stříhání, řezání lepení	
přesahy		
Kresba, malba – 5. ročník, výtvarná výchova. Přírodověda – rozmanitosti přírody		
průřezová témata		
EV4 , OSV OR5		

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Výstupy v RVP: *ČSP5201 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* *ČSP5202 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu* *ČSP5203 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5201 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* *ČSP5202 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu* *ČSP5203p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí Časově si rozvrhne a zorganizuje práci Orientuje se v základních značkách a	Práce se stavebnicemi Využívání stavebnic (plošné, prostorové, konstrukční) dle možností školy Sestavování modelů Nauka a postup spojování při sestavování daných útvarů Montáž a demontáž stavebnicových prvků Práce s návodem, předlohou, jednoduchým	Sestavuje i demontuje jednoduché modely Použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní Využije vlastní představivost při práci se stavebnicí Zorganizuje si práci dle časového harmonogramu Orientuje se v základních značkách a

symbolech používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech Dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval, v případě úrazu při konstrukčních činnostech v modelové situaci ošetří drobné poranění	náčrtem	jednoduchých pracovních návodech a postupech Dodrží zadaný pracovní postup dle předlohy a slovního návodu učitele Udržuje přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech v modelové situaci ošetří drobné poranění
přesahy		
Vlastivěda, 5. ročník – Město, ve kterém žijeme Výtvarná výchova, 5. ročník – Prostorové modely		
průřezová témata		
OSV SR 3, OSV SR 4		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Výstupy v RVP: *ČSP5301 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování* *ČSP5302 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny* *ČSP5303 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní* *ČSP5304 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*		*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5301p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin* *ČSP5302p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování* *ČSP5303 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní* *ČSP5304p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*
výstupy	učivo	**minimální výstupy**
Vypěstuje rostlinu ze semene nebo ze sazenice Založí jednoduchý pokus, na základě pozorování provede záznam růstu a vývoje	Praktické pozorování přírody Základní významy a důsledky střídání ročních období pro přírodu, zvířata, rostliny, člověka Zahradnické pomůcky	Zasévá semena a stará se o zahradní i pokojové rostliny Pečuje o květiny ve třídě – otírání listů, zalévání, kypření půdy

rostliny Z výsledků pokusů a pozorování vysvětlí správný postup při pěstování rostliny Rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů a řízkováním Vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni Naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečuje o ni Vyjmenuje a rozpozná jedovaté rostliny, rostliny jako drogy Vysvětlí pojem alergie Popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím Vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění	Základní podmínky pro pěstování rostlin Význam vody, světla, vzduchu, tepla pro růst rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Odstraňování odumřelých částí rostlin, kypření půdy, omývání listů Upevňování veškerých získaných poznatků z nižších ročníků; Význam vody, vzduchu, tepla, světla pro přírodu Druhy pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	Pozoruje a zaznamenává změny jednotlivých ročních období Aktivně užívá pojmy květináč, miska, konvička; Pojmenuje jednoduché zahradnické pomůcky a popíše jejich účel a vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost S pomocí učitele (návodné otázky), vyjádří vysledované změny Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech V modelové situaci ošetří drobné poranění přiřadí názvy jedovatý rostlin k obrázkům
přesahy		
Přírodověda, Výtvarná výchova,		
průřezová témata		
EV 2, EV 4, OSV OR 1		

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Výstupy v RVP: *ČSP5401 orientuje se v základním vybavení kuchyně* *ČSP5402 připraví samostatně jednoduchý pokrm*	*Minimální výstupy v RVP:* *ČSP5401p zná základní vybavení kuchyně* *ČSP5402 připraví samostatně jednoduchý*

ČSP5403 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování *ČSP5404 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*		*pokrm* *ČSP5403p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování* *ČSP5404 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni* *uplatňuje zásady správné výživy*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Popíše základní vybavení kuchyně Popíše účel kuchyňského vybavení vybere vhodné potraviny k přípravě konkrétního pokrmu Zvolí vhodné kuchyňské nádobí a další potřebné prostředky podle receptu dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne Představí a zhodnotí připravený pokrm Prostře stůl k jednoduchému obědu Popíše nebo prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů V modelové situaci ošetří drobné poranění Vysvětlí význam kuchyňských spotřebičů Rozeznává zdravé x nezdravé potraviny	Základní vybavení kuchyně Seznámení se způsoby péče o kuchyňské pomůcky Pojem příbor; talíř hluboký, mělký a jejich používání Rozmístění příborů, talířů a hrnků při stolování Dodržování osobní hygieny Pravidla správného stolování a společenského chování Pojmy – talíř hluboký, mělký, jejich používání aj. Pojmenování částí příboru (pokládání příboru a skleniček na správné místo) Stolování s ubrusem a prostíráním Praktický nácvik umístění příboru, talíře a skleničky na pití; Výběr, nákup a skladování potravin Význam techniky v kuchyni Výživa a zdraví Kultura stolování v jiných zemích	Správně drží a používá příbor Dodržuje základní pravidla při stolování a pravidla společenského chování Připraví si jednoduchou svačinu (při přípravě umývá ovoce i zeleninu) Dodržuje správnou techniku mytí rukou S pomocí spolužáků připraví stůl pro všední nebo sváteční stolování utírá, umývá a uklízí nádobí Při manipulaci s potravinami dodržuje základní hygienické návyky V modelové situaci ošetří drobné poranění Rozeznává zdravé x nezdravé potraviny

přesahy
Český jazyk (komunikační a slohová výchova) – Popis, 5. ročník
průřezová témata
OSV SR 2, VMEGS 2

2.STUPEŇ

6. ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí* *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu* *- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* *- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* *- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky* *- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* *- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Porovná jednotlivé druhy materiálů Stanoví použití nářadí pro práci s různými materiály Zdůvodní použití postupů pro práci Navrhne náčrt a jednoduchý výkres s dopomocí vyučujícího Rozezná podle filmových ukázek z různých zdrojů pozitivní a negativní využití techniky člověkem v praxi

přesahy
Environmentální výchova, Informatika, Etická výchova, Občanská výchova.
průřezová témata
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů.

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče* *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*	
učivo	**minimální výstupy**
Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena	Používá bezpečnostní a hygienická pravidla práce s potravinami a jednoduchým nářadím v kuchyňce Stanoví jednoduché činnosti při přípravě jednotlivých potravin k vaření Popíše jednotlivé operace od naplánování jednoduchého pokrmu dle receptu – od začátku do praktického zhotovení
přesahy	
Fyzika, Environmentální výchova, matematika	
průřezová témata	
OSV – rozvoj osobních dovedností a návyků, VDO – dodržování potravinářských norem, MV – recepty a postupy z dostupných zdrojů a na internetu.	

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model* *ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení* *ČSP-9-2-04p dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**

Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu model Poskytne první pomoc při úrazu Sestaví jednoduchou konstrukci podle obrázku: př.: stavebnice merkur. Navrhne svou sestavu modelu S ostatními spolužáky sestaví společný model
přesahy	
Matematika – geometrie	
průřezová témata	
VVP – výchova k volbě povolání, OSV – ochrana svého zdraví a zodpovědnosti za své jednání.	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-3-01p volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin* *ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě* *ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu* *ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty* *ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami*	
učivo	**minimální výstupy**
Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **Zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny **Okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	Zjistí varianty půd a popíše jejich vznik Zdůvodní nutnost výživy a ochrany rostlin a půdy Vyhledá osivo podle obrázku vybraného druhu zeleniny Ošetřuje květiny ve škole a okolí školy Zalévá, otírá listy od prachu Zjistí různé druhy pěstování – hydroponie, bonsaje
přesahy	
Přírodopis	
průřezová témata	

VVP – výchova k volbě povolání, EV – hnojení a ochrana půd a vod, životní prostředí a jeho stav pro budoucnost, OSV – ochrana svého zdraví a zodpovědnosti za své jednání.

7. ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí* *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu* *- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* *- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* *- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky* *- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* *- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Porovná jednotlivé druhy materiálů Stanoví použití nářadí pro práci s různými materiály Zdůvodní použití postupů pro práci Navrhne náčrt a jednoduchý výkres s dopomocí vyučujícího Rozezná podle filmových ukázek z různých zdrojů pozitivní a negativní využití techniky člověkem v praxi
přesahy	
Environmentální výchova, Informatika, Etická výchova, Občanská výchova.	
průřezová témata	
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů.	

<table>
<tr><th colspan="2">PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</th></tr>
<tr><td colspan="2">Minimální výstupy v RVP:
ČSP-9-3-01p volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</td></tr>
<tr><th>učivo</th><th>minimální výstupy</th></tr>
<tr><td>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin
Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty</td><td>Ošetřuje květiny ve škole a okolí školy
Zalévá, otírá listy od prachu, okopává záhonky
Zjistí různé druhy pěstování – hydroponie, bonsaje
Rozlišuje varianty ovoce
Zjistí léčivé účinky rostlin a upozorní na negativní účinky jedovatých rostlin či zneužití pro výrobu drog</td></tr>
<tr><th colspan="2">přesahy</th></tr>
<tr><td colspan="2">Přírodopis</td></tr>
<tr><th colspan="2">průřezová témata</th></tr>
<tr><td colspan="2">VVP – výchova k volbě povolání, EV – hnojení a ochrana půd a vod, životní prostředí a jeho stav pro budoucnost,
OSV – ochrana svého zdraví a zodpovědnosti za své jednání.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>PŘÍPRAVA POKRMŮ</th></tr>
<tr><td>Minimální výstupy v RVP:</td></tr>
</table>

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*	
učivo	**minimální výstupy**
Kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** –skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** –základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Používá bezpečnostní a hygienická pravidla práce s potravinami a jednoduchým nářadím v kuchyňce. Stanoví jednoduché činnosti při přípravě jednotlivých potravin k vaření. Popíše jednotlivé operace od naplánování jednoduchého pokrmu dle receptu – od začátku do praktického zhotovení. Popíše základní zásady správného stolování, ukládání příborů, obsluha. Navrhne úpravu a výzdobu u stolu
průřezová témata	
EGS MKV – stravovací návyky a zvyklosti jiných kultur	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu* *ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení* *ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb* *ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením* *ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**
Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony **Digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie,	Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

konvergence technologií, multiplexování	Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
přesahy	
Informatika	
průřezová témata	
Komunikace	

8.ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí* *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu* *- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* *- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* *- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky* *- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* *- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Stanoví použití nářadí pro práci s různými materiály Zdůvodní použití postupů pro práci Navrhne náčrt a jednoduchý výkres s dopomocí vyučujícího Rozezná podle filmových ukázek z různých zdrojů pozitivní a negativní využití techniky člověkem v praxi

přesahy
Environmentální výchova, Informatika, Etická výchova, Občanská výchova
průřezová témata
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNKOU	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu* *ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech* *ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*	
učivo	**minimální výstupy**
Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti Dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu Dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
přesahy	
Informatika, Fyzika, Chemie	
průřezová témata	
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu* *ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení* *ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb*

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením *ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*	
učivo	**minimální výstupy**
Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) **Mobilní služby** – operátoři, tarify	Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu Zvládne vzájemně propojit jednotlivá vybraná digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb Vyhledává data v médiích, popíše principy digitálních technologií Rozpoznává různé varianty bezdrátových technologií. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
přesahy	
Informatika	
průřezová témata	
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů	

SVĚT PRÁCE *(závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)*	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách* *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání* *- byl seznámen s právy*	
učivo	**minimální výstupy**
Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace

příležitostí na trhu práce **Volba profesní orientace** – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb **Možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	přihlédnutím k potřebám běžného života Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
přesahy	
Občanská výchova, Informatika	
průřezová témata	
VVP – Úřad práce – poradenská činnost, Burza škol, Dny otevřených dveří na SŠ různých oborů, OSV – sebehodnocení, sebepoznávání, MDV – dostupnost informací	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku* *ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů* *ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti* *ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*	
učivo	**minimální výstupy**
Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	Navrhne rozpočet rodiny. Stanoví příjmy a výdaje. Zapíše výsledky za sledované období.

přesahy
Fyzika, Environmentální výchova, matematika
průřezová témata
OSV – rozvoj osobních dovedností a návyků, VDO – dodržování potravinářských norem, MV – recepty a postupy z dostupných zdrojů a na internetu.

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče* *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*	
učivo	**minimální výstupy**
Kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** – skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Používá bezpečnostní a hygienická pravidla práce s potravinami a jednoduchým nářadím v kuchyňce. Stanoví jednoduché činnosti při přípravě jednotlivých potravin k vaření. Popíše jednotlivé operace od naplánování jednoduchého pokrmu dle receptu – od začátku do praktického zhotovení. Popíše základní zásady správného stolování, ukládání příborů, obsluha. Navrhne úpravu a výzdobu u stolu
přesahy	
Výchova ke zdraví	
průřezová témata	
EGS MKV – stravovací návyky a zvyklosti jiných kultur	

9.ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Minimální výstupy v RVP:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

učivo	**minimální výstupy**
Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Zdůvodní použití postupů pro práci Navrhne náčrt a jednoduchý výkres s dopomocí vyučujícího Rozezná podle filmových ukázek z různých zdrojů pozitivní a negativní využití techniky člověkem v praxi
přesahy	
Environmentální výchova, Informatika, Etická výchova, Občanská výchova.	
průřezová témata	
OSV – osobní zodpovědnost dodržování předpisů	

SVĚT PRÁCE *(závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)*
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách* *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*

- byl seznámen s právy	
učivo	**minimální výstupy**
Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby **Zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **Podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání Seznámí se s právy Vymezí činnosti podnikání, jejich varianty.
přesahy	
Občanská výchova, Informatika	
průřezová témata	
VVP – Úřad práce – poradenská činnost, Burza škol, Dny otevřených dveří na SŠ různých oborů, OSV – sebehodnocení, sebepoznávání, MDV – dostupnost informací.	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku* *ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů* *ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti* *ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*	
učivo	**minimální výstupy**
Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	Určí nutnost používání domácích jednotlivých spotřebičů. Zdůvodní jejich význam. Vysvětlí způsob recyklace po ukončení jejich provozu.
přesahy	

Fyzika, Environmentální výchova, matematika
průřezová témata
OSV – rozvoj osobních dovedností a návyků

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Minimální výstupy v RVP: *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče* *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*	
učivo	**minimální výstupy**
Kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** – skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Používá bezpečnostní a hygienická pravidla práce s potravinami a jednoduchým nářadím v kuchyňce. Stanoví jednoduché činnosti při přípravě jednotlivých potravin k vaření. Popíše jednotlivé operace od naplánování jednoduchého pokrmu dle receptu – od začátku do praktického zhotovení. Popíše základní zásady správného stolování, ukládání příborů, obsluha. Navrhne úpravu a výzdobu u stolu
přesahy	
Výchova ke zdraví	
průřezová témata	
EGS MKV – stravovací návyky a zvyklosti jiných kultur	

5.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova jsme začlenili do ŠVP, neboť u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

5.10.1 Etická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Cílem v hodinách je vést žáky k prosociálnímu chování, tj. schopnosti učinit něco dobrého pro druhého bez očekávání vnější odměny nebo protislužby. Zároveň je do předmětu integrována metoda FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacení), která akceleruje myšlení, zvyšuje efektivitu učení a učí žáky pracovat s chybou. Pracujeme s instrumenty FIE Basic.

Výsledkem by mělo být osvojení si žádoucích sociálních dovedností žáků na základě zážitkové metody a nového prvku ve vyučování.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně a prostupuje celým základním vzděláváním v této časové dotaci:

Ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- *z toho disponibilních*	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka etické výchovy je vedena hlavně ve třídách, eventuálně na kulturních akcích pořádaných školou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, který vede k větší úspěšnosti při plnění zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému hodnocení spolužáků i situací.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme výuku tak, aby žáci hledali co nejvíce různých řešení problému a své stanovisko uměli obhájit.
- Motivujeme žáky řešením problémových úloh z praktického života.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme situace, kdy žáci mají možnost projevit a prosadit svůj názor, učíme je tolerovat názory ostatních.
- Podporujeme přátelské vztahy a atmosféru ve třídách.
- Vedeme žáky ke spolupráci s vyučujícími.

Kompetence sociální a personální

- Dodržujeme a učíme žáky respektovat pravidla chování ve škole i mimo školu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc, zařazujeme skupinovou práci žáků.
- Uplatňujeme hry, v nichž se žáci mohou vcítit do role člověka s handicapem.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k toleranci, taktu, úctě, zodpovědnosti vůči sobě samému i společnosti, k respektování individuálních rozdílů (národnostních, kulturních…)

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k posouzení vlastních reálných možností při práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. STUPEŇ

1. OBDOBÍ - 1. ročník

Výstupy v RVP: *EV-3-1-01 si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci* *EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel* *EV-3-1-03 si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým*	*Minimální výstupy v RVP:* *EV-3-1-01 si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu* *EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel*

		EV-3-1-03 si osvojí základní vědomosti a pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Oslovuje křestními jmény Používá vhodné formy pozdravu, Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, Vybere vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy Uplatňuje důležitá komunikační pravidla v životě člověka a stanovených pravidel ve třídě Vymezí hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky Vyjádří názor na hodnotu rodiny a význam (odpovídá na otázky učitele) Uplatňuje základní vědomosti a projevuje dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým Zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci Pečuje o své věci Hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho Vybere základní formy spolupráce Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů Tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům	**Základy mezilidských vztahů** Představení se Významy jednotlivých křestních jmen Důvody pro oslovování křestními jmény Oslovování učitele a dospělých osob ve škole Vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu Pozdrav a jeho formy Omluva – její význam a formy Prosba Vděčnost za vykonané dobro – poděkování, Vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu, problém má přednost, neskákat si do řeči atd. Pravda a lež **Vztahy v naší rodině** Hodnota rodiny význam rodičovské lásky **Základy sebeúcty a úcty k druhým** Uvědomění si vlastní hodnoty Moje jméno Oslava narozenin a svátku Způsoby připisování pozitivních vlastností druhým, Vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdravit se, pěkně se oslovovat atd. Kamarádství Základní rozlišování pocitů u sebe a u	Oslovuje křestními jmény Používá vhodné formy pozdravu, Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, Vybere vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy Uplatňuje důležitá komunikační pravidla v životě člověka a stanovených pravidel ve třídě Vymezí hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky Pojmenuje členy rodiny Projevuje úctu k dospělým (při pozdravu, při oslovení.) Zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci Pečuje o své věci Porovnává, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho Vybere základní formy spolupráce Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů Tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům Znázorní prosociálnost na vybraných

Vysvětlí prosociálnost na vybraných příkladech, obrázcích jako běžnou součást každodenního života	druhých Starostlivost o vlastní věci **Spolupráce a tvořivost** Hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás Podpora spolupráce Společné plnění úkolů Zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování Tvořivá pomoc spolužákům **Základy prosociálnosti** Vnímání a prožívání prosociálnosti Pomoc v běžných rodinných situacích Pomoc v běžných školních situacích **FIE** Uspořádání bodů Basic	příkladech, obrázcích jako běžnou součást každodenního života Pojmenuje čáry svislé, vodorovné, šikmé
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost), Matematika a její aplikace, TV, Člověk a jeho svět: navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody. Umění a kultura: navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků; Člověk a svět práce		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova		

2.ročník

Výstupy v RVP: *EV-3-1-04 zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky* *EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích*	*Minimální výstupy v RVP:* *EV-3-1-04 zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky*

		EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Navrhne společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel Dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách Posoudí působení sankcí Objasní své základní práva a povinnosti Aplikuje vhodné způsoby kladení otázek Rozliší vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci Rozvíjí svou trpělivost a neskáče druhým do řeči Uplatňuje vlastní jedinečnost a originalitu Rozezná základy svého sebepoznání Rozlišuje odlišnosti a podobnosti lidí Objasní základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých Zhodnotí pozitivně druhé v běžných podmínkách Rozpozná pozitivní vlastnosti lidí ve svém okolí Rozliší projevy pozornost, laskavost a uznání vůči druhým Aplikuje tvořivé myšlení Objasní prosociální dovednosti dělení se a darování Užívá tvořivost při darování	**Třída jako společenství** Význam třídy v životě žáka Význam pravidel, Dodržování dohodnutých pravidel Význam a způsoby sankcí – odměny a tresty, Transfer pravidel do reálného života Základní práva a povinnosti **Základní komunikační dovednosti** Důvody k tázání, význam tázání se Vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek Vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci Vnímavost k právu druhého být vyslechnut **Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty** Zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti Základy sebepoznání Hledání toho, v čem jsem výjimečný Moje silné slabé stránky Já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti Pojmenování základních pocitů **Pozitivní hodnocení druhých** Důvody k pozitivnímu hodnocení druhých Poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí, zejména v rodině a ve třídě Způsoby připisování pozitivních vlastností druhým Projevování pozornosti, laskavosti a uznání v	Zdůvodní význam dodržování jasných a splnitelných pravidel Dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách Posoudí působení sankcí Objasní své základní práva a povinnosti Aplikuje vhodné způsoby kladení otázek Rozliší vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci Rozvíjí svoji trpělivost a neskáče druhým do řeči Uplatňuje vlastní jedinečnost a originalitu Rozezná základy svého sebepoznání Rozlišuje odlišnosti a podobnosti lidí Objasní základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých Zhodnotí pozitivně druhé v běžných podmínkách Rozpozná pozitivní vlastnosti lidí ve svém okolí Rozliší projevy pozornost, laskavost a uznání vůči druhým Aplikuje tvořivé myšlení Objasní prosociální dovednosti dělení se a darování Užívá tvořivost při darování Pojmenuje čáry svislé, vodorovné, šikmé,

	běžných podmínkách **Tvořivost** Představivost a obrazotvornost Nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů Nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování Nácvik samostatného pozorování **Prosociální dovednosti** Dělení se a význam pro mezilidské vztahy Darování a význam pro mezilidské vztahy Využití tvořivosti při darování – vymýšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. **FIE** Uspořádání bodů Basic	porovná velikost úseček, určí pravý úhel
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost), Matematika, ,TV, Člověk a jeho svět (navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody), Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků), Pracovní výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova		

3.ročník

Výstupy v RVP: *EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů* *EV-3-1-07 reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*		*Minimální výstupy v RVP:* *EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů EV-3-1-07 reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Rozvíjí schopnost naslouchat druhým	**Zúčastněné naslouchání**	Rozvíjí schopnost naslouchat druhým

Používá své speciální schopnosti související s tvořivostí Objasní své divergentní myšlení Rozpozná v oblasti mezilidských vztahů Rozpozná základní city. Objasní city v jednoduchých situacích Vymezí pozitivní city Eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým Objasní situaci druhých Aplikuje adekvátní pomoc Předpoví situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků Rozliší důvody radosti a smutku u sebe a druhých Posoudí a dokáže zmírnit prožívání smutku druhých Zhodnotí a rozvíjí kamarádské vztahy Vysvětlí vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých	Důležitost naslouchání v životě člověka především v rodině a ve škole Důsledky nepozornosti při naslouchání Výhody naslouchání **Tvořivost** Speciální schopnosti související s tvořivostí Divergentní myšlení Význam tvořivosti v mezilidských vztazích, Způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích – zvláště v rodině a třídním kolektivu, Nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích, Vytváření prožitků radosti pro druhé **Komunikace citů** Uvědomění si vlastních citů a pocitů Pojmenování základních citů Vyjádření základních citů Vyjadřování citů spojených s obdivem druhých Vyjadřování citů laskavosti k druhým Sdělování radosti Eliminace vzájemného urážení se **Empatie** **V**nímavost k situaci druhých Pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků Pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny Vzájemné pochopení ve třídě Důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých Zmírňování prožívání smutku u druhých	Používá své speciální schopnosti související s tvořivostí Objasní své divergentní myšlení Rozpozná v oblasti mezilidských vztahů Rozpozná základní city. Objasní city v jednoduchých situacích Vymezí pozitivní city Eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým Objasní situaci druhých Aplikuje adekvátní pomoc Předpoví situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků Rozliší důvody radosti a smutku u sebe a druhých Posoudí a dokáže zmírnit prožívání smutku druhých Zhodnotí a rozvíjí kamarádské vztahy Vysvětlí vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých Pojmenuje čáry svislé, vodorovné, šikmé, určí pravý úhel, porovná velikost čar

	Prosociální chování Význam blízkého člověka pro život jednotlivce Základy a význam kamarádství Vlastnosti dobrého kamaráda Způsoby vyjádření zájmu o požívání a chování druhého Význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy Práce na společném úkolu **FIE** Uspořádání bodů Basic	
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost), Matematika, ,TV, Člověk a jeho svět (navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody), Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků), Pracovní výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova		

2.OBDOBÍ - 4.ročník

Výstupy v RVP: *EV-5-1-01 reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku* *EV-5-1-02 si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení* *EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách*	*Minimální výstupy v RVP:* *EV-5-1-01 reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázkuEV-5-1-02 si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na*

		radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
výstupy	**učivo**	**minimální výstupy**
Aplikuje důležitost prvků neverbální komunikace Rozlišuje základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých Dokáže vyjádřit druhému pochvalu Reaguje na pochvalu, kterou obdržel Vymezí vhodné formy odpuštění druhým a dokáže se usmířit s druhými Projevuje úctu k handicapovaným Objasní důležitost usměrňování základních citů Vysvětlí problematiku sympatie Zhodnotí svůj hněv sociálně přijatelným způsobem Zhodnotí důležitost empatie Objasní přátelské přijetí lidí okolo sebe Posoudí, vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit Dokáže vyjádřit soucit Vymezí své vzory, řekne proč Objasní, co ho na jeho vzorech přitahuje	**Neverbální komunikace** Seznámení se s možnostmi neverbální komunikace Zásady neverbální komunikace Postoje těla Mimika, úsměv Zrakový kontakt Gesta Podání ruky Zásady efektivní neverbální komunikace **Pozitivní hodnocení druhých** Formy pozitivního hodnocení druhých Připisování pozitivních vlastností druhým Formy, význam, účinnost pochvaly Správná reakce na pochvalu Umění odpustit Význam odpuštění Formy vyjádření odpuštění Usmíření Úcta k handicapovaným **Komunikace citů** Usměrňování základních citů Pocity spokojenosti Problematika sympatie Pocity smutku a obav a jejich usměrňování Hněv a jeho zvládání **Empatie** Pochopení důležitosti empatie Zážitek přijetí pro každé dítě	Aplikuje důležitost prvků neverbální komunikace Rozlišuje základní prvky neverbální komunikace u sebe a u druhých Dokáže vyjádřit druhému pochvalu Reaguje na pochvalu, kterou obdržel Vymezí vhodné formy odpuštění druhým a dokáže se usmířit s druhými Projevuje úctu k handicapovaným Objasní důležitost usměrňování základních citů Vysvětlí problematiku sympatie Zhodnotí svůj hněv sociálně přijatelným způsobem Zhodnotí důležitost empatie Objasní přátelské přijetí lidí okolo sebe Posoudí, vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit Dokáže vyjádřit soucit Vymezí své vzory, řekne proč Objasní, co ho na jeho vzorech přitahuje

	Nácvik přátelského přijetí Pomocí empatie předpokládat reakci druhých Vyjádření soucitu **Reálné a zobrazené vzory** Já a moje vzory Kde jsou mé vzory? Vzory v rodině Co mě na vzorech přitahuje	
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost), Matematika, ,TV, Člověk a jeho svět (navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody), Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků), Pracovní výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova		

5.ročník

Výstupy v RVP: *EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí* *EV-5-1-05 jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy* *EV-5-1-06 iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně*		*Minimální výstupy v RVP:* *EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomoc EV-5-1-05 jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy EV-5-1-06 iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně*
výstupy	učivo	**minimální výstupy**

Vede dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici Popíše své schopnosti a silné stránky, Popíše a reflektuje svoje úspěchy Utváří své pozitivní sebehodnocení Popíše, jak ovlivní pozitivní naladění na svůj život Prohlubuje sebepřijetí Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace Rozvíjí své sebeovládání, utváří si, vnímá a reflektuje své cíle Popíše význam iniciativy pro společnost Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání Rozvíjí smysluplné využití volného času Zdůvodní důležitost asertivity pro svůj život Rozliší vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě Používá techniku odmítání Povzbuzuje druhé Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky Spolupracuje – je druhým prospěšný Respektuje druhé Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně	**Dialog jako prostředek komunikace** Význam dialogu Zásady dialogu Nácvik dialogu s rodiči a učiteli, nácvik dialogu s vrstevníky **Sebehodnocení a sebeúcta** Vnímání úspěchu Význam úspěchu Sebehodnocení, Podpora sebeoceňování, Význam pozitivního naladění Vliv pozitivního naladění na zdraví Rozvoj sebepoznání, Sebepřijetí, Způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace, Význam komunikace při sebeprezentaci Sebeovládání, Překonávání překážek při dosahování cílů Cílevědomost **Iniciativa a tvořivost** Iniciativa ve vztahu k jiným, Výhody a rizika iniciativnosti Zásady iniciativnosti Hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, Iniciativa nepřijatá jinými, Zpracování neúspěchu Smysluplné využití volného času **Asertivita** Základy asertivity, Význam asertivity, Rozlišování mezi nabídkami druhých,	Vede dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici Popíše své schopnosti a silné stránky, Popíše a reflektuje svoje úspěchy Utváří své pozitivní sebehodnocení Popíše, jak ovlivní pozitivní naladění na svůj život Prohlubuje sebepřijetí Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace Rozvíjí své sebeovládání, utváří si, vnímá a reflektuje své cíle Popíše význam iniciativy pro společnost Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání Rozvíjí smysluplné využití volného času Zdůvodní důležitost asertivity pro svůj život Rozliší vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě Používá techniku odmítání Povzbuzuje druhé Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky Spolupracuje – je druhým prospěšný Respektuje druhé Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně

	Schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, Schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání Technika odmítán **Prosociální chování** Povzbuzení druhých Služba pro druhé Zájem o spolužáky a vrstevníky Respektování druhých Svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým Zodpovědnost za svá rozhodnutí	
přesahy		
Český jazyk (navazuje na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem, podporuje čtenářskou gramotnost), Matematika, TV, Člověk a jeho svět (navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody), Umění a kultura (navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků), Pracovní výchova		
průřezová témata		
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova		

2. STUPEŇ

Výstupy v RVP: *EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci* *EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí*

EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu *EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva* *EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory* *EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích* *EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení* *EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací* *EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů* *EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*	
učivo	**minimální výstupy**
Otevřená a citlivá komunikace – Otevřené vyjadřování; Rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci; Komunikační chyby Komunikační šum; Komunikační překážky a bariéry; Důležitost respektu a vzájemného naslouchání; Komunikace ve ztížených podmínkách; Hádka; Eliminace hrubých výrazů ve vyjadřování **Rozhodnost a řešení problémů – Pozitivní** formulace problému Analýza problému, schopnost podívat se na věc očima druhého Způsoby řešení problému; Postup při přeformulování problému Spolupráce ve ztížených podmínkách; Kritické posuzování svých výsledků a vyvozování z nich závěrů pro využití v budoucnosti **Fair play – Význam** a zásady soutěživosti; Zdravá soutěživost Význam pravidel; Význam pravidel ve hře a jejich dodržování Asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích; Prosociálnost a sport; Umění férově se prosadit a obhájit **Média a jejich vliv na člověka – Nabídka** pozitivních vzorů v médiích. Kritický přístup k působení médií. Média a volný čas **Rodina, ve které žiji – Poznání** vlastní rodiny a jejích pravidel Práva a povinnosti v rodině; Role v rodině; Formulace	Otevřeně a citlivě komunikuje posoudí příčiny komunikačních šumů a chyb zdůvodní odstraňovat komunikační překážky a bariéry rozvíjí schopnost naslouchat druhým Objasní problém jako výzvu - rozezná potřebu tvořivě řešit problém - spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách - posoudí své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednán Popíše výhody nevýhody soutěživosti - dokáže se chovat prosociálně i v soutěživých situacích - reflektuje význam pravidel ve hře - jedná ve stylu fair play Vnímá pozitivní vzory prezentované médii - reflektuje vliv médií na svůj život, volný čas Popíše, jak se spolupodílí se na zlepšování atmosféry ve vlastní rodině A jak projevuje úctu ke členům rodiny a starším lidem - otevřeně komunikuje v rodině - reflektuje svoji kritičnost vůči rodičům a dalším autoritám

nevyslovených pravidel a očekávání; Hodnota rodiny Zlepšení atmosféry v rodině; Komunikace v rodině Pochopení jednotlivých členů rodiny; Reflexe kritičnosti v rodině Úcta ke členům rodiny; Úcta ke stáří; Uplatnění sociálních dovedností v rodině **Etika a ochrana přírody a životního prostředí – Úcta** k životu ve všech jeho formách; Citový vztah člověka k přírodě; Vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody; Zodpovědnost za životní prostředí; Ochrana přírody a prosociálnost; Etický rozměr ochrany přírody **Dospívání – Vztahy** mezi děvčaty a chlapci; Přátelství a láska Mládí – příprava na lásku, sexuální identita	- uplatňuje osvojené sociální dovedností v rodině Projevuje úctu k životu ve všech jeho formách - popíše, namaluje krásu a mnohotvárnost přírody - aktivně se podílí na ochraně přírody Reflektuje vztahy mezi chlapci a děvčaty
přesahy	
Člověk a společnost /VO, D/, Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/, Člověk a zdraví /Tv, VkZ/, Člověk a příroda /Z, P/, Umění a kultura /EsV/, Informační a komunikační technologie	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova	

7.ročník

Výstupy v RVP: *EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci* *EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí* *EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu* *EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva* *EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory*

EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích *EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení* *EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací* *EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů* *EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*	
učivo	**minimální výstupy**
Pravdivá komunikace Připomenutí základních komunikačních dovedností Význam pravdivé komunikace Autentičnost v komunikaci Souhlasnost verbální a neverbální komunikace Nebezpečí polopravd a lži Čest a dobré jméno Tajemství **Přiměřené sebevědomí** Rozvoj sebevědomí Podpora sebeoceňování Sebepřijetí Radost a optimismus v životě Sebepoznání – silné a slabé stránky Práce s chybami Seberozvoj **Pozitivní hodnocení událostí a druhých** Vnímavost k „pozitivitě“ situace a události Schopnost přeformulovat význam situace a události Význam dovednosti pozitivně přeformulovat význam situace a události Verbální vyjádření pozitiv druhých Reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme **Reálné a zobrazené vzory**	Zdůvodní význam pravdivé komunikace Rozeznává nebezpečí lží pro mezilidské vztahy Stanoví své sebepřijetí a sebepoznání Rozezná práci se svými chybami Rozezná situace a pozitivně je přeformuluje Posoudí dobro, které mu projevilo jeho okolí a dokáže být za něj vděčný Vyhledává vzory ve svém nejbližším okolí Rozpozná pozitivní vzory od pochybných idolů s pozitivní prosociální vzory Rozliší nebezpečí identifikace a imitace pochybných vzorů Aplikuje svůj vztah k autoritě Vymezí asertivitu ve vztahu ke zdravému sebeprosazení Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním. Neagresivním způsobem objasní svá práva Aplikuje své znalosti a jedná prosociálně i ve ztížených podmínkách

Základní informace o vlivu vzorů na život jedince, Funkce vzorů, Změny ve vzorech během lidského vývoje Senzibilizace pro rozlišování vzorů Nebezpečí pochybných idolů Vliv reálných vzorů Prosociální vzory ve vlastní rodině Prosociální vzory ve veřejném životě Vliv zobrazených vzorů a vhodné literární a filmové prameny Smysl autority Vztah k autoritě Podstata imitace a identifikace Pravidla zdravé identifikace Nebezpečí nezdravé identifikace Rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů **Asertivita** Agresivní a pasivní styl chování Podstata asertivity Vysvětlení a nácvik asertivních technik Asertivní komunikační dovednosti Zdravé sebeprosazení se **Prosociálnost ve ztížených podmínkách** Limity prosociálnosti Prosociální chování k neoblíbeným, nesympatickým atd. lidem Prosociální rozhodování a chování ve vypjatých situacích	
přesahy	
Člověk a společnost /VO, D/, Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/, Člověk a zdraví /Tv, VkZ/, Člověk a příroda /Z, P/, Umění a kultura /EsV/, Informační a komunikační technologie	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova	

8.ročník

Výstupy v RVP: *EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci* *EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí* *EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu* *EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva* *EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory* *EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích* *EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení* *EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací* *EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů* *EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*	
učivo	**minimální výstupy**
Důstojnost lidské osoby Lidská práva Zdroje lidských práv Svoboda Rovnost Potenciality člověka Pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích **Komunikace citů** Nácviky vyjádření citů Emoce a hodnocení jevů Vyšší city a jejich typy	Vnímá důstojnost lidské osoby u každého člověka Objasní lidská práva Pozitivně hodnotit druhé v obtížných situacích Citlivě komunikuje city. Nenásilným způsobem zvládat prudké emoce. Určí spojitost mezi zdravím a emocemi Aplikuje asertivní práva Aplikuje správnou argumentaci Aplikuje správnou argumentaci Objasní situace a chování druhých, především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků

Vyjadřování vyšších citů Pocity vzteku a impulzivnost Usměrňování citů Přeladění Dopady jednání při hněvu, ve strachu a při pesimismu Techniky vyjádření negativních citů Zdraví a emoce **Asertivita** Typy manipulátorů Manipulační pověry Zásady reakce na manipulaci Asertivní práva Způsoby správné argumentace Přijatelný kompromis Požádání o laskavost Stížnost **Empatie** Vnímavost k situaci druhých Pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků Pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny Vzájemné pochopení ve třídě Důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých Zmírňování prožívání smutku u druhých **Sexuální zdraví** Zodpovědný vztah k sexualitě Etický aspekt sexuality Nezralé rodičovství Sebeovládání a sexualita **Média a jejich vliv na člověka** Eliminace vlivu agrese z médií, Rozlišování mezi realitou a pseudorealitou	Popíše důvody radosti, a i smutku u sebe a druhých Posuzuje mládí jako přípravu na lásku a partnerský život Rozpozná význam sebeovládání pro zdravý rozvoj vlastní sexuality Posoudí kritický přístupu k informacím z médií Aplikuje si strategie účinné obrany proti manipulaci médii Zdůvodní své prosociální chování k jakémukoliv člověku V kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů. Osobně se angažuje a podílí na vytváření pozitivního školního klimatu Objasní rozumné nakládání s penězi Zhodnotí peníze jako prostředek Zdůvodní ekonomické ctnosti ve svém životě Posoudí rizika konzumního způsobu života Vymezí mravní hodnoty a normy Rozpozná normy, které se ho týkají Rozezná morální úsudek

Účinná obrana proti manipulaci médii **Komplexní prosociálnost** Význam komplexní prosociálnosti Formy komplexní prosociálnosti Pomoc anonymnímu člověku Osobní angažovanost Projekty na řešení sociálních problémů **Etika a ekonomika** Rozumné nakládání s penězi Peníze jako prostředek Vztah mezi ekonomikou a etikou Rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost atd. Skromnost Konzumní způsob života **Etické ctnosti** Mravní hodnoty a normy Podněty pro rozvoj morálního úsudku Každodenní události a morální úsudek Morální úsudek a školní prostředí	
přesahy	
Člověk a společnost /VO, D/, Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/, Člověk a zdraví /Tv, VkZ/, Člověk a příroda /Z, P/, Umění a kultura /EsV/, Informační a komunikační technologie	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova	

9.ročník

Výstupy v RVP: *EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci*

EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí *EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu* *EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva* *EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory* *EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích* *EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení* *EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací* *EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů* *EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*	
učivo	**minimální výstupy**
Sociální empatie seznámení se se sociálními problémy Typy sociálních problémů Analýza a popis prožitků a situace lidí s různými sociálními problémy Dopad sociálních problémů na člověka a jeho okolí Vnímavost k obtížné situaci druhých Sociálně patologické jevy a jejich rizika pro děti a mládež Hodnota stáří Mezigenerační vztahy **Asertivita ve skupině** Asertivita ve ztížených podmínkách Reakce na neoprávněnou kritiku Techniky, jak vhodně reagovat na neoprávněnou kritiku Asertivita ve skupině **Já potenciální vzor pro druhé** smysl a cíl mého života	Rozpozná prožitky a situace lidí se sociálními problémy Vnímá dopady sociálních problémů na člověka Vymezí účinnou prevenci a strategie při obraně proti sociálně patologickým jevům Jedná asertivně i ve ztížených podmínkách Reaguje vhodně na neoprávněnou kritiku Rozvíjí asertivní chování ve vrstevnické skupině Žije uvědomělým způsobem života Objasní smysl svého života Formuluje si cíle svého života Rozvíjí porozumění k etnickým, národnostním, sociálním a náboženským minoritám. Je vnímavý k potřebám lidí z chudých částí světa Porovnává informace o lidech z jiných koutů světa, především tam kde vládne chudoba Uplatňuje toleranci ve svém jednání Toleruje lidi s jiným světonázorem

Ušlechtilý životní cíl Moje postoje, moje role Zodpovědný život Mé schopnosti a okolí Autonomie a konformita **Komplexní prosociálnost a rozvojová pomoc** Informace o menšinách Vztah k menšinám Využití prosociálnosti v multikulturní společnosti Pozitivní vztah k diverzitám Tolerance Bída světa Informovanost o situaci zemí třetího světa i Formy humanitární pomoci Humanitární projekty **Duchovní rozměr člověka** Obrana proti sektám, Utváření vlastního světonázoru Tolerance k lidem s jiným světovým názorem, Informace o různých světonázorech **Etická stránka lidské sexuality** Etické ctnosti a sexualita Věrnost není slabost Úcta ke druhému Odpovědnost za vztah **Etické ctnosti** Dobro a zlo Svědomí Morální dilemata Etické ctnosti Etika pevného bodu Běh lidského života – lidský vývoj	Získává informace o různých světonázorech Uplatňuje věrnost ve vztahu Rozvíjí úctu ke druhému Vysvětlí svoji odpovědnost za vztah s druhými Reflektuje rozdíly mezi dobrem a zlem Vnímá a rozvíjí úsudek svého svědomí

přesahy
Člověk a společnost /VO, D/, Jazyk a jazyková komunikace /ČJ/, Člověk a zdraví /Tv, VkZ/, Člověk a příroda /Z, P/, Umění a kultura /EsV/, Informační a komunikační technologie
průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

6.PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE

Škola zajišťuje vzdělávání žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání formou předmětu speciálně pedagogické péče.

Je realizován v disponibilních hodinách daných RVP a poskytuje následující výčet oblastí předmětů speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zdravotní tělesná výchova,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- bazální stimulace u žáků s mentálním postižením,
- práce s optickými pomůckami,
- logopedická péče,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci a českému znakovému jazyku,
- zvládnutí českého znakového jazyka,
- prostorová orientace,

- prostředky alternativní a augmentativní komunikace,
- samostatný pohyb zrakově postižených,
- práce s optickými pomůckami,
- Braillovo písmo,
- bazální stimulace u žáků s kombinovanými vadami,
- rozvoj zbytkového sluchového a zrakového vnímání,
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

6.1 Komunikativní dovednosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

- **obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Komunikační výchova je předmětem speciálně výchovné péče určený žákům, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání, zajišťuje kompenzaci obtíží žáka.

Ve školním vzdělávacím programu je předmět realizován v disponibilních hodinách jednotlivých ročníků.

Náplň předmětu a počet hodin vychází z doporučení ŠPZ pro konkrétního žáka. Výuka probíhá ve skupině maximálně 4 žáků, popřípadě individuálně, poskytuje následující výčet oblastí předmětů speciálně pedagogické péče dle konkrétních obtíží žáka:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- nácvik sociální komunikace,
- logopedická péče,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci a českému znakovému jazyku,
- zvládnutí českého znakového jazyka,

- prostorová orientace.

9.2 Zdravotní tělesná výchova

Prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům jako kompenzace jejich obtíží v samostatných vyučovacích hodinách.

7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze zákona č.561/2004 Sb., školského zákona a z vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Hodnocení žáků je nedílnou součástí vyučovacího procesu. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává žák informace o tom, jak umí využívat to, se naučil, v čem by se měl zlepšit a v čem ještě chybuje. Hodnocení musí žákovi ukázat i cestu k odstranění případných nedostatků. Každé hodnocení musí být individuální a musí plně respektovat žákovy možnosti a schopnosti. Hodnocení nesmí být primárně zaměřeno na srovnávání s ostatními žáky. Mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, mělo by mít pokud možno pozitivní charakter a mělo by být pro žáka motivující. Důležitým faktorem při hodnocení žáků je jejich vlastní hodnocení / sebehodnocení/. Žák by si měl v rámci svých možností uvědomovat své pokroky či neúspěchy a za pomoci učitele by měl najít vhodný způsob k jejich zlepšení či odstranění. Součástí hodnocení žáka ve škole je i hodnocení jeho chování a projevu. V hodnocení by se mělo odrazit nejen to, zda žák dodržuje pravidla uvedená ve školním řádu, ale i jeho vztah a postoj k ostatním spolužákům a dospělým.

Způsob hodnocení

Na základě zkušeností pedagogů, které se opírají o názory rodičů i žáků samotných, bude jako finální způsob hodnocení i nadále využívána klasifikace. Žáci budou hodnoceni v jednotlivých předmětech průběžně, také za čtvrtletí, do žákovských knížek, aby měli konkrétní zpětnou vazbu o výsledcích své práce, a toto hodnocení jim zároveň bude sloužit jako návod k tomu, jak případné nedostatky odstranit. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení mohou být na základě návrhu vyučujícího, ŠPZ a žádosti rodičů hodnoceni slovně nebo kombinací slovního hodnocení a klasifikace.

Základní pravidla pro slovní hodnocení

1. Hodnocení je především zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka. Žák jeho prostřednictvím dostává informaci nejen o úrovni dosažených vědomostí a dovedností, ale především informace o tom, jak může dosáhnout lepších výsledků.
2. Předmětem hodnocení je osobní pokrok žáka. Učitel porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
3. Hodnocení je vždy adresné a mělo by mít motivující charakter.

Základní pravidla pro klasifikaci

1. Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Klasifikuje se probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
3. Do klasifikace a hodnocení se promítají: vědomosti, dovednosti, postup, práce s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost, žákův přístup.
4. Při klasifikaci používá učitel pět klasifikačních stupňů.
5. Písemné práce žáků jsou po celý školní rok zakládány vyučujícími.
6. Písemné práce jsou vyučujícími včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.

7.2. Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení žáků jsou dána Školním řádem.